

ZELENI SLOVENSKI LOKACIJSKI OKVIR

INVESTICIJSKA DOKUMENTACIJA

DOKUMENT IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

Avgust 2021

Kazalo

1. UVOD	1
2. OPREDELITEV VSEBINE DOKUMENTA.....	3
3. OPREDELITEV ORGANIZACIJE IN ODGOVORNIH OSEB.....	5
4. ANALIZA STANJA Z OPISOM RAZLOGOV ZA INVESTICIJSKO NAMERO	10
5. USKLAJENOST CILJEV INVESTICIJE Z RAZVOJNIMI STRATEGIJAMI IN POLITIKAMI	27
6. OPREDELITEV RAZVOJNIH MOŽNOSTI IN CILJEV INVESTICIJE.....	35
7. PREDSTAVITEV VARIANT INVESTICIJE	60
8. OPREDELITEV TEMELJNIH PRVIN INVESTICIJE	61
8.1. Predhodne idejne rešitve, študije in načrti	62
8.2. Okvirni obseg in specifikacije investicijskih stroškov.....	66
8.3. Kadrovsko – organizacijska shema	73
8.4. Popis potrebne investicijske, projektne, tehnične in druge dokumentacije s časovnim načrtom priprave.....	74

Kazalo slik

Slika 1: Investicija Zeleni slovenski lokacijski okvir v okviru eMOP	3
Slika 2: Organigram MOP	11
Slika 3: Prikaz strateških tem MOP ter lokacija kot povezovalni gradnik širšega področja MOP	35
Slika 4: Prikaz povezanosti geoinformacijske infrastrukture na širšem MOP	41
Slika 5: Povezava procesov prostora in okolja	43
Slika 6: Prikaz poteka pridobivanja strokovnega mnenja/ naravovarstvenega soglasja	44
Slika 7: Prikaz poteka pridobivanja strokovnega mnenja z vzpostavljeno povezavo na izhodu	45
Slika 8: Prikaz poteka pridobivanja strokovnega mnenja po vzpostavitvi informacijskega sistema NarclS	45
Slika 9: Prikaz poteka pridobivanja vodnega mnenja/soglasja	46
Slika 10: Prikaz poteka pridobivanja vodnega mnenja/soglasja z vzpostavljeno povezavo na izhodu po delni vzpostavitvi IS eVode	47
Slika 11: Prikaz poteka pridobivanja vodnega mnenja/soglasja po vzpostavitvi informacijskega sistema	47
Slika 12: Krožno gospodarstvo in urejanje prostora	49
Slika 13: Organizacijska shema investicije Green SLO4D	73
Slika 14: Umeščenost Green SLO4D v NOO in prikaz tehnične in investicijske dokumentacije investicije	74

1. UVOD

Za potrebe učinkovitega upravljanja s prostorom in nepremičninami je Ministrstvo za okolje in prostor v finančni perspektivi 2014-2020 v okviru programa projektov eProstor začelo z vzpostavljanjem skupne infrastrukture za prostorske informacije Geodetske uprave Republike Slovenije in Direktorata za prostor, graditev in stanovanja. Na skupni infrastrukturi se vzpostavlja prostorski informacijski sistem in sistem za vodenje katastra nepremičnin ter distribucijsko okolje za prostorske podatke. Optimizirani so bili procesi na področju prostorskega načrtovanja, graditve objektov in upravljanja z nepremičninami.

Na podlagi vzpostavljenih zbirk prostorskih podatkov in optimiziranih procesov, bo do zaključka te finančne perspektive vzpostavljeno elektronsko poslovanje v postopkih pridobitve gradbenega dovoljenja (eGraditev), priprave prostorskih aktov (ePlan) in evidentiranja nepremičnin.

Za potrebe naslednje finančne perspektive »Next Generation EU« 2021- 2027 je Ministrstvo za okolje in prostor izdelalo in potrdilo **Strateški načrt za digitalizacijo prostora in okolja na Ministrstvu za okolje in prostor (eMOP)**. Dokument predstavlja strateški načrt oziroma vizijo Ministrstva za okolje in prostor za prehod v digitalno preobrazbo na področjih urejanja prostora, graditve objektov, evidentiranja nepremičnin, varovanja okolja, upravljanja z vodami in ohranjanjem narave (v nadaljevanju prostor in okolje) ter ukrepe, ki prispevajo k oblikovanju celovitega pristopa k digitalni preobrazbi, ki stremi k povečanju uporabe podatkovnih zbirk in storitev ter povpraševanja po njih. Strateški načrt se bo realiziral čez več projektov, ki bodo financirani iz različnih virov.

Eden izmed glavnih ciljev strateškega načrta eMOP je horizontalna integracija informacijskih sistemov oz. ključnih procesov za prostor in okolje, kar bo izvedeno v okvirju Zelenega slovenskega lokacijskega okvirja. V digitalnem smislu so vse strateške teme Ministrstva za okolje in prostor povezane preko GEOLOKACIJE, kar pomeni, da je ključ za doseg ciljev strateškega načrta eMOP vzpostavitev prostorske informacijske infrastrukture Ministrstva za okolje in prostor, vzpostavitev lokalne prostorske informacijske infrastrukture ter njuna medsebojna povezava. Enostavno dostopni in kakovostni digitalni in geolocirani podatki o prostoru, nepremičninah, vodah, okolju in naravi (v nadaljevanju podatki o prostoru in okolju) imajo vodilno vlogo v slovenski digitalni podatkovni družbi. V tehničnem smislu je treba nadgraditi prostorsko informacijsko infrastrukturo, ki je bila vzpostavljena v projektu eProstor, v prostorsko-okoljsko informacijsko infrastrukturo Ministrstva za okolje in prostor ter nuditi pomoč lokalnim skupnostim pri vzpostavitvi lokalne prostorske informacijske infrastrukture.

Projekt temelji na predpostavki, da je digitalna preobrazba na področju okolja in prostora eden od ključnih predpogojev za doseganje trajnostnih ciljev zelenega dogovora. Obvladovanje podnebnih sprememb in prehod na podnebno nevtralnost sta močno odvisna od inovacij in uporabe digitalnih tehnologij. Uporaba takšnih tehnologij bi lahko prinesla povsem nove načine reševanja prostorskih in okoljskih problemov, hkrati pa bi prispevala k gospodarskim in družbenim spremembam. Internet stvari lahko omogoči malim in srednjim podjetjem ter javni upravi lažji prehod do krožnega gospodarstva. S pomočjo senzorjev in povezanih informacijskih sistemov je mogoče pridobiti podatke o izdelkih, proizvodnih procesih in odpadkih, ki lahko izboljšajo celotne vrednostne verige. Digitalizacija prinaša tudi nove priložnosti za daljinsko spremljanje onesnaženosti zraka in vode ali za spremljanje in optimizacijo uporabe energije in naravnih virov s ciljem ohranjanja ekosistemov, biotske raznovrstnosti in učinkovite rabe energije. Poleg tega lahko umetna inteligenca s pomočjo zelenih in okolju prijaznih storitev spodbudi nove ideje in priložnosti na trgu. Pametna infrastruktura, digitalne tehnologije in skupni podatkovni prostor so ključnega pomena za doseganje podnebnih ciljev, podporo krožnemu gospodarstvu, ohranjanje ekosistemov in biotske raznovrstnosti ter učinkovito rabo energije. Razvoj in uporaba modernih inovativnih tehnologij bosta pripomogla k hitrejši zeleni digitalni preobrazbi.

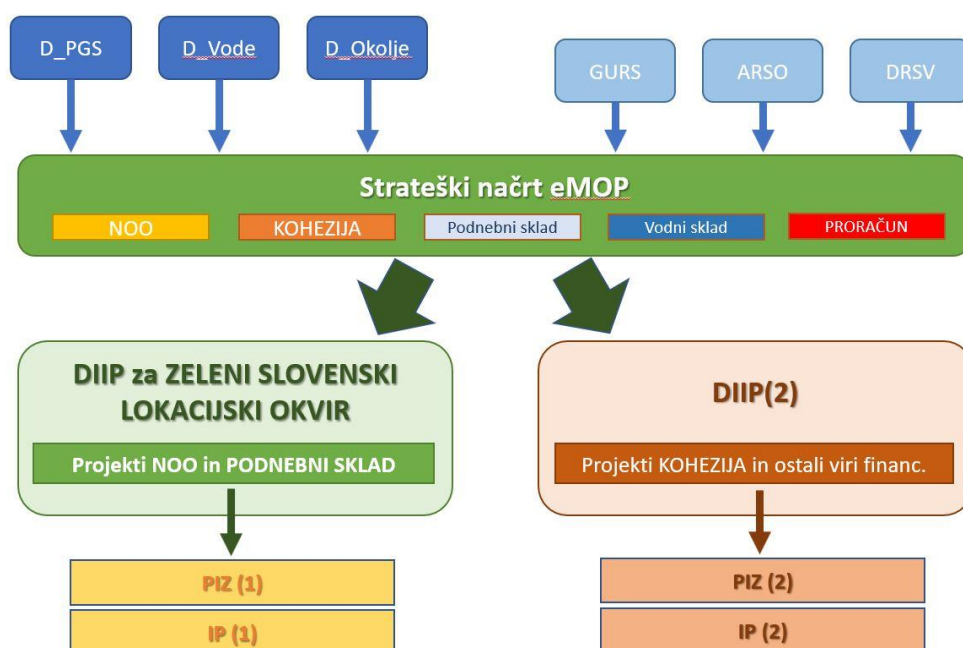
2. OPREDELITEV VSEBINE DOKUMENTA

Izhodišča za investicijo »Zeleni slovenski lokacijski okvir«, ki je uvrščena v Načrt za okrevanje in odpornost«, so opredeljena v »Strateškem načrtu za digitalizacijo prostora in okolja na Ministrstvu za okolje in prostor (eMOP)«. Poslanstvo digitalne preobrazbe prostora in okolja je *zagotavljati infrastrukturo za prostorske in okoljske informacije, zagotavljati učinkovite storitve in kakovostne uradne podatke na načine, ki ustrezajo visokim standardom geoinformacijsko usposobljene družbe*.

Strateški načrt eMOP se bo izvajal v več fazah in bo financiran iz različnih virov financiranja: **NOO – EU načrt za okrevanje in odpornost (EU recovery sklad), Podnebni sklad, Integralni proračun, Vodni sklad, Kohezijska sredstva**.

V tem dokumentu so predstavljene aktivnosti, ki se bodo izvajale znotraj Načrta za okrevanje in odpornost in Podnebnega sklada, kjer bo izvedena horizontalna povezava informacijskih sistemov prostora, okolja, voda, narave in nepremičnin, da se uporabi znaten potencial podatkov za podporo prednostnim ukrepom evropskega zelenega dogovora v zvezi s podnebnimi spremembami, krožnim gospodarstvom, ničelnim onesnaževanjem, biotsko raznovrstnostjo in zagotavljanjem skladnosti. Hkrati se bo z odpiranjem in medsebojnim povezovanjem digitalnih podatkov, zagotovil enostaven dostop do podatkov in storitev, skrajšali se bodo postopki in s tem gospodarstvu, prebivalstvu in drugim odločevalcem zagotovili varne in hitre odločitve.

V nadaljevanju želimo znotraj EKP21-27 (ko bodo pogajanja zaključena) in drugih virov sisteme nadgraditi z gradniki umetne inteligence, vizualizacije, večdimenzionalnosti, uvedbe novih tehnologij (BIM, big data ipd.) ter zagotoviti t.i. »Geospatial Knowledge Infrastructure«, ki bo gospodarstvu in drugim uporabnikom nudila pomoč pri uporabi podatkov in storitev za boljše poslovanje, raziskave in razvoj, produkcijo in trženje globalno konkurenčnih inovativnih visokotehnoloških rešitev na vseh področjih, kjer sta ključna lokacija in čas. Aktivnosti, ki se bodo financirale iz EKP21-27 tako predstavljajo logično nadaljevanje aktivnosti iz Načrta za okrevanje in odpornost.

Slika 1: Investicija Zeleni slovenski lokacijski okvir v okviru eMOP

V tem dokumentu so tako opredeljene vsebine za investicijo »Zeleni slovenski lokacijski okvir« (s kratico Green SLO4D), ki je sestavni del Načrt za okrevanje in odpornost in sicer v delu, ki se nanaša na digitalizacijo javne uprave.

3. OPREDELITEV ORGANIZACIJE IN ODGOVORNIH OSEB

V tem poglavju se opredeli organizacije in odgovorne osebe ter njihove funkcije v procesu priprave in potrjevanja DIIP. Za vsako organizacijo se opredeli funkcija, naziv, naslov, elektronsko pošto ter telefon, prav tako tudi za odgovorne osebe. Predvideni akterji so investitor, izdelovalec DIIP, upravljavec investicije in osebe odgovorne za pripravo PIZ, IP in podrobnejših TS.

3.1. Investitor

Ministrstvo za okolje in prostor

Dunajska cesta 48
1000 Ljubljana
Tel.: +386 (0)1 478 70 00

Elektronska pošta: gp.mop@gov.si
Matična številka: 2482789000
Davčna številka: 55058515
Odgovorna oseba: **Andrej Vizjak, minister**

Investitor – organizacijske enote

a) Direktorat za prostor, graditev in stanovanja

Dunajska cesta 21
1000 Ljubljana
Tel.: +386 (0)1 478 70 14

Elektronska pošta: gp.mop@gov.si
Matična številka: 2482789000
Davčna številka: 55058515
Odgovorna oseba: **Georgi Bangiev, generalni direktor**

Direktorat za prostor, graditev in stanovanja v okviru Ministrstva za okolje in prostor izvaja naloge s področja oblikovanja politike in izvajanja nalog na področju urejanja prostora, graditve, stanovanjske politike in urbanega razvoja.

b) Direktorat za vode in investicije

Dunajska cesta 47
1000 Ljubljana
Tel.: +386 (0)1 478 73 10

Elektronska pošta: gp.mop@gov.si

Matična številka: 2482789000
Davčna številka: 55058515
Odgovorna oseba: **Bojan Dejak, generalni direktor**

Direktorat za vode in investicije v okviru Ministrstva za okolje in prostor izvaja naloge s področja oblikovanja politik in izvajanja nalog na področjih urejanja in varstva voda ter odločanja o njihovi rabi, investicij in ekonomskega upravljanja, kohezije in zmanjševanja posledic naravnih nesreč. Poleg ostalih zbirk podatkov upravlja z Informacijskim sistemom javnih služb varstva okolja (IJSVO), Delovodnikom odprave posledic naravnih nesreč in Evidenco vlog za odobritev sredstev iz naslova EKP.

c) Direktorat za okolje

Dunajska cesta 47
1000 Ljubljana
Tel.: +386 (0)1 478 73 80

Elektronska pošta: gp.mop@gov.si
Matična številka: 2482789000
Davčna številka: 55058515
Odgovorna oseba: **Iztok Slatinšek, vršilec dolžnosti generalnega direktorja**

Direktorat za okolje v okviru Ministrstva za okolje in prostor oblikuje politike in izvaja naloge na področjih zagotavljanja kakovosti zraka, varovanja tal, varstva narave, učinkovitega ravnanja z odpadki, varstva pred hrupom in sevanji, industrijskim onesnaževanjem in industrijskimi nesrečami ter na področju podnebnih sprememb in presoj vplivov na okolje.

Organi v sestavi

a) Geodetska uprava RS (GURS)

Zemljemerska ulica 12
1000 Ljubljana
Tel.: +386 (0)1 478 48 00

Elektronska pošta: pisarna.gu@gov.si
Matična številka: 2482886000
Davčna številka: 57410763
Odgovorna oseba: **Tomaž Petek, generalni direktor**

Geodetska uprava je samostojen organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor. Opravlja naloge državne geodetske službe, pristojna je za vodenje upravnih postopkov in odločanje v upravnih zadevah na prvi stopnji, za izdajanje podatkov iz zbirk geodetskih podatkov ter opravljanje drugih upravnih storitev in nalog geodetske službe.

V delovno področje sodijo naloge državne geodetske službe, ki zajemajo vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zbirk podatkov na področju osnovnega geodetskega sistema, evidentiranja nepremičnin, množičnega vrednotenja nepremičnin, državne meje, prostorskih enot in hišnih števil, zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture ter topografskega in kartografskega sistema.

Skrbi za državni koordinatni sistem, ki je podlaga za umestitev podatkov v prostor, in zagotavlja infrastrukturo za izvajanje geodetskih meritev.

b) Agencija republike Slovenije za okolje (ARSO)

Vojkova 1b
1000 Ljubljana
Tel.: +386 (0)1 478 40 00

Elektronska pošta: gp.arso@gov.si
Matična številka: 2482878000
Davčna številka: SI18945082
Odgovorna oseba: **mag. Joško Knez, vršilec dolžnosti generalnega direktorja**

Agencija za okolje pomaga državljanom in državnim organom do ustreznih odločitev, povezanih z okoljem. Zato opravlja strokovne, analitične in upravne naloge s področja okolja na državni ravni.

Spremlja in analizira naravne pojave ter procese v okolju; denimo vreme, kakovost in količino voda, kakovost zraka, podnebne spremembe, potrese. Z napovedmi vremena, visokih voda, onesnaženosti zraka in bioprognozo pa prispeva k zmanjševanju naravne ogroženosti ljudi in njihovega premoženja. Večino teh nalog uresničuje v okviru nacionalnih služb za meteorologijo, hidrologijo, oceanografijo in seizmologijo.

Obravnava problematiko na področju podnebnih sprememb, ki so tudi posledica prekomernih izpustov toplogrednih plinov v ozračje, spremlja izpust emisij, jih evidentira ter s sistemskimi ukrepi vpliva na njihovo zmanjševanje. Pripravlja strokovne podlage s predlogi, kako se prilagoditi na spremembe okolja in ublažiti njihove negativne učinke.

Spremlja stanje okolja in zagotavlja kakovostne javne okoljske podatke, varuje okolje, kakor zahtevajo predpisi, ohranja naravne vire ter biotsko raznovrstnost in zagotavlja trajnosten razvoj države. V te namene izvaja preko dvesto vrst različnih upravnih postopkov, ki jih nalagata domača ter evropska zakonodaja na področju okolja.

S podatki in storitvami, ki jih daje na razpolago, agencija omogoča, da se lahko posamezniki, sodržavljeni ustrezno odločajo v različnih življenjskih okoliščinah, pa naj gre za izlet, pripravo na od vremena odvisna športna tekmovanja, gospodarske investicije, kmetovanje, prelete letal, poplave, onesnažen zrak ali za alergijsko občutljivost.

c) Direkcija Republike Slovenije za vode

Hajdrihova ulica 28c
1000 Ljubljana
Tel.: +386 (0)1 478 31 00

Elektronska pošta: gp.drsv@gov.si
Matična številka: 2516152000
Davčna številka: 34921567
Odgovorna oseba: **Roman Kramer, direktor**

Direkcija Republike Slovenije za vode opravlja strokovne, upravne in razvojne naloge na področju upravljanja voda v skladu s predpisi, ki urejajo vode na državni ravni. Cilj je vzpostavitev sistema upravljanja voda, ki omogoča njihovo celostno upravljanje: izkoristiti vodno zmogljivost Slovenije kot razvojno priložnost, upoštevati vodno zmogljivost pri prostorskem načrtovanju ter zmanjševati ogroženost življenj, zdravja in premoženja prebivalcev. Sistem celovitega upravljanja voda je organiziran in kadrovsko pokrit na državni ravni ter po porečjih na regionalni in lokalni ravni. Direkcija zagotavlja tudi možnosti za učinkovito izvajanje javnih služb in vodenje investicij ter sodelovanje s stroko in deležniki.

3.2. Izdelovalec DIIP

Geodetski inštitut Slovenije

Jamova cesta 2
1000 Ljubljana
Tel.: +386 (0)1 200 29 00

Elektronska pošta: info@gis.si
Matična številka: 5051649000
Davčna številka: SI81498756
Odgovorna oseba: **Milan Brajnik, direktor**

Razvojne in določene strokovno-tehnične naloge v okviru državne geodetske službe opravlja Geodetski inštitut Slovenije. Geodetski inštitut izvaja dela na področju geodezije, kartografije, hidrografije, upravljanja prostora, daljinskega zaznavanja, nepremičnin in informacijsko komunikacijske tehnologije.

3.3. Upravljavec investicije

Ministrstvo za okolje in prostor

Dunajska cesta 48
1000 Ljubljana
Tel.: +386 (0)1 478 70 00

Elektronska pošta: gp.mop@gov.si
Matična številka: 2482789000
Davčna številka: 55058515
Odgovorna oseba: **Andrej Vizjak, minister**

3.4. Osebe odgovorne za pripravo PIZ, IP in podrobnejših TS

Priprava in nadzor nad investicijsko in projektno dokumentacijo, vodenje investicije:

Ministrstvo za okolje in prostor

Direktorat za prostor, graditev in stanovanja

Dunajska cesta 21

1000 Ljubljana

Tel.: +386 (0)1 478 70 14

Za pripravo in nadzor nad pripravo ustrezne investicijske in projektne dokumentacije in samo izvedbo investicije »Zeleni slovenski lokacijski okvir« je odgovoren generalni direktor Direktorata za prostor, graditev in stanovanja.

Koordinacijska ekipa za pripravo investicijske dokumentacije je sestavljena iz predstavnikov vseh direktorats in organov v sestavi MOP.

Za horizontalno povezavo vsebin in koordinacijo priprave investicijske dokumentacije je zadolžen Direktorat za prostor, graditev in stanovanja.

4. ANALIZA STANJA Z OPISOM RAZLOGOV ZA INVESTICIJSKO NAMERO

Vse se zgodi nekje v prostoru in ima vpliv na okolje, zato je za učinkovito upravljanje procesov in dogodkov v prostoru in okolju treba razpolagati z verodostojnimi, enostavno dostopnimi in ažurnimi podatki v digitalni obliki. Vzpostavljena skupna infrastruktura za prostorske in okoljske informacije je predpogoj za učinkovito podporo državnim organom in javnosti pri odločanju v prostoru in doseganju ciljev trajnostnega razvoja ter skrajševanju upravnih procesov na področju prostora in okolja. Kakovostni podatki so osnova za odločevalce v smeri prehoda v zeleno in krožno gospodarstvo.

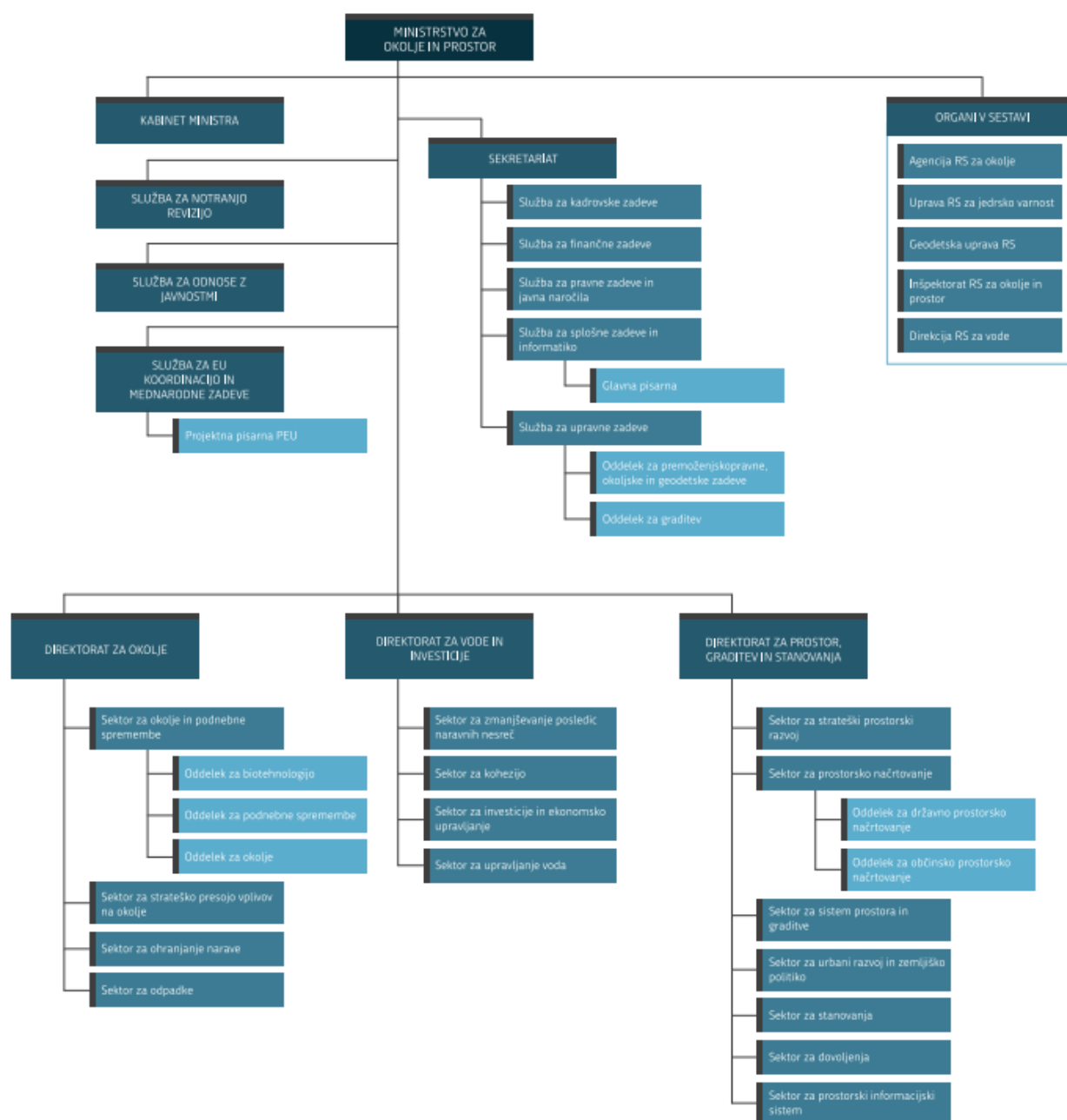
Slovenija priznava veliko potrebo po ustrezni povezavi zelenega in digitalnega prehoda, saj lahko digitalizacija bistveno pripomore k učinkovitemu izvajanju prostorskih in okoljskih politik. Podatki obstajajo v okviru digitalne infrastrukture, vendar je ključni problem interoperabilnost podatkov, kar je sicer povsem tehnično vprašanje, a je ovira za učinkovito izmenjavo podatkov, ki povzroča zamude pri izvajanju skupnih zahtev. Ključno gonilo razvoja predstavlja tudi interoperabilnost, tako med javnimi upravami na nacionalni in lokalni ravni, kot med lokalno ravni, nacionalno ravni in ravni EU. Zato Slovenija podpira predlog EK glede skupnega pristopa in priprave skupnih pravil za zbiranje in izmenjavo podatkov, uporabo umetne inteligence ipd. Močno se zavzemamo za razvoj povezanih digitalnih omrežij in inovativnih storitev na področju urejanja prostora, graditve objektov, nepremičnin, varovanja okolja ter upravljanja z vodami in ohranjanjem narave.

Ministrstvo za okolje in prostor danes vodi in vzdržuje več kot sto zbirk podatkov na področju prostora, okolja, narave, voda ter nepremičnin, ki vsebujejo podatke o lokaciji posameznega pojava ali objekta v prostoru. Sistemi pa še niso ustrezno medsebojno povezani in ne sledijo enotni podatkovni politiki, ki bi omogočila enostaven dostop do podatkov in spletnih storitev. Popolnost in zanesljivost podatkov v zbirkah (predvsem na lokalni ravni) prav tako še vedno ni v celoti ustrezna vsem potrebam uporabnikov. Proces, ki uporabljajo podatke iz zbirk podatkov, zaradi tega niso v celoti digitalizirani in podatkovno podprti. To zmanjšuje pravno varnost lastnikov in investitorjev ter povzroča časovne zamude in vsebinske nedorečenosti pri izvedbi procesov. S tem zavira razvoj gospodarstva in družbe kot celote.

Hkrati takšne razmere zmanjšujejo pravno varnost lastninskih pravic ter povzročajo visoka tveganja in dodatne stroške za investitorje iz javnega, gospodarskega in zasebnega sektorja. Obenem Slovenija ni zmožna posodobiti sistema dajatev na nepremičnine, zaradi česar v zadnjem času dobivamo opozorila OECD in Evropske komisije. To še omejuje delovanje trga z nepremičninami in poslabšuje makroekonomsko sliko Slovenije.

Takšne razmere predstavljajo oviro pri usklajevanju različnih rab prostora in umeščanju investicij v prostor. Pomanjkanje informacij o prostoru povzroča potencialnim investitorjem večja tveganja in dodatne stroške pri izvedbi njihove investicijske namere. Pomanjkljive so predvsem zanesljive in razumljive informacije o pogojih za graditev iz prostorskih aktov, okoljskih in naravovarstvenih pogojih, o naravnih lastnostih in komunalni opremljenosti zemljišč ter posebnih pogojih za graditev, ki so posledica pravnih režimov s področja voda, narave in okolja.

4.1. Organizacija področja - organigram MOP

Slika 2: Organigram MOP

4.2. Procesi, ki jih izvaja organizacija

4.2.1. Direktorat za prostor, graditev in stanovanja

Direktorat za prostor, graditev in stanovanja v okviru Ministrstva za okolje in prostor oblikuje politiko in izvaja naloge na področju urejanja prostora, graditve, stanovanjske politike in urbanega razvoja.

Informatizirani procesi:

- podprti ukrepi za vzpostavitev enotne informacijske infrastrukture za prostorske podatke v Sloveniji,
- vzpostavljen prostorski informacijski sistem za podporo upravljanja s prostorom ter omrežne storitve za prostorske podatke,
- vzpostavljeno elektronsko poslovanje v postopkih pridobitve gradbenega dovoljenja in priprave prostorskih aktov.

Izdelane storitve:

- enotna vstopna točka (EVT), ki deluje v obliki spletnega portala,
- sistem ePlan, ki podpira procese na področju prostorskega načrtovanja, sistem eGraditev, ki podpira procese na področju graditve objektov in sistem spremljanja stanja prostorskega razvoja (SSPR),
- prikaz stanja prostora (PSP),
- sistem za vodenje evidence stavbnih zemljišč (ESZ).

4.2.2. Direktorat za vode in investicije

Direktorat za vode in investicije v okviru Ministrstva za okolje in prostor izvaja naloge s področja oblikovanja politik in izvajanja nalog na področjih urejanja in varstva voda ter odločanja o njihovi rabi, investicij in ekonomskega upravljanja, kohezije in zmanjševanja posledic naravnih nesreč.

Med glavne naloge sodijo priprava strateških dokumentov, kot so načrt upravljanja voda, načrt upravljanja z morskim okoljem, načrt zmanjšanja poplavne ogroženosti ter program ukrepov upravljanja voda. Za izvedbo nacionalnega programa varstva okolja ali za izvrševanje obveznosti iz ratificiranih in objavljenih mednarodnih pogodb, strategij, programov in predpisov EU, ki se nanašajo na oblikovanje programov na področju varstva okolja oskrbe s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode se pripravijo operativni programi varstva okolja, ki jih sprejme vlada.

4.2.3. Direktorat za okolje

Direktorat za okolje v okviru Ministrstva za okolje in prostor izvaja naloge s področja varstva okolja (zrak, tla, hrup, svetlobna obremenitev okolja, obremenitev okolja z EMS) in podnebnih sprememb, ohranjanja narave, ravnanja z odpadki, celovitih presoj vplivov na okolje ter varnosti in ravnanja z gensko spremenjenimi organizmi (GSO).

Med poglavitne naloge sodijo **priprava strateških dokumentov, področnih predpisov, spremljanje evropskih direktiv in njihov prenos v slovenski pravni red** ter spremljanje in poročanje inštitucijam EU in drugim mednarodnim organizacijam. Poleg tega pa Direktorat za okolje **vodi upravne postopke s področja celovitih presoj vplivov na okolje** za prostorske akte ter druge plane in programe, **upravne postopke s področja zagotavljanja varstva** okolja in zdravlja pri uporabi gensko spremenjenih organizmov, podaja **mnenja s področja podnebnih sprememb, ravnanja z odpadki, ohranjanja narave in varstva** tal v postopkih celovite presoje vplivov na okolje in priprave prostorskih aktov, **izvaja javne razgrnitve** predpisov, planov in programov s področja varstva okolja in ohranjanja narave ter v postopkih celovite presoje vplivov na okolje in čezmejnih presoj vplivov na okolje.

Zakonodaja omogoča tudi vzpostavitev okoljevarstvene nadzorne službe in neposrednega nadzora v naravi ter rečne in morske nadzorne službe.

4.2.4. Geodetska uprava Republike Slovenije

V njeno delovno področje sodijo **naloge državne geodetske službe**, ki obsegajo **vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zbirk podatkov** na področju osnovnega geodetskega sistema, evidentiranja nepremičnin, množičnega vrednotenja nepremičnin, državne meje, prostorskih enot in hišnih števil, zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture ter topografskega in kartografskega sistema.

Geodetska uprava RS **skrbi za zajem, posodabljanje, hranjenje in posredovanje osnovnih podatkov o prostoru in nepremičninah** v urejenih zbirkah podatkov, **zagotavlja storitve**, povezane z evidentiranjem sprememb v prostoru in na nepremičninah, ter **opravlja koordinacijsko vlogo** na področju nepremičninskega sistema in prostorske podatkovne infrastrukture. Vzdržuje sistem množičnega vrednotenja nepremičnin, evidentira in spremlja podatke o kupoprodajnih in najemnih poslih z nepremičninami, analizira stanje in značilnosti nepremičninskega trga, pripravlja periodična poročila o dogajanju na nepremičninskem trgu ter zagotavlja podatke o trgu in ocenjenih tržnih vrednostih nepremičnin. Skrbi za državni koordinatni sistem, ki je podlaga za umestitev podatkov v prostor, in zagotavlja infrastrukturo za izvajanje geodetskih meritev.

Državna geodetska služba je **opredeljena v Zakonu o geodetski dejavnosti** (ZGeoD-1, 2010) kot del geodetske dejavnosti, ki obsega vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zbirk podatkov na področju referenčnih koordinatnih sistemov, evidentiranja nepremičnin, množičnega vrednotenja nepremičnin, državne meje, prostorskih enot in hišnih števil ter topografskega in kartografskega sistema. Razvojne in določene strokovno-tehnične naloge v okviru državne geodetske službe opravlja Geodetski inštitut Slovenije (ZGeoD-1, 2010).

Pristojnost Geodetske uprave RS za izvajanje nalog vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja državnega geodetskega referenčnega sistema je opredeljena v Zakonu o državnem geodetskem referenčnem sistemu (ZDGRS, 2014). Pristojnosti in naloge na področju zemljiške administracije določajo Zakon o evidentiranju nepremičnin (ZEN, 2006), Zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin (MVN-1, 2017), Zakon o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb (ZDOIONUS, 2008). Področje javne prostorske podatkovne infrastrukture ureja Zakon o infrastrukturi za prostorske informacije (ZIPI, 2010).

Informatizirani procesi:

- podprti ukrepi za vzpostavitev enotne informacijske infrastrukture za prostorske podatke in storitve v Sloveniji,
- vzpostavljen enovit sistem za upravljanje z nepremičninami IS Kataster za podporo upravljanja s prostorom ter omrežne storitve za prostorske podatke,
- vzpostavljeno elektronsko poslovanje v postopkih evidentiranja nepremičnin.

Izdelane storitve:

- enotni spletni portal e-Geodetski Podatki, e-Prostor, slovenski Geoportal,
- storitve prenosa in vpogleda za zemljiški kataster, kataster stavb, RPE, EDM, naslove, administrativne enote, zemljepisna imena, topografske podatke
- storitve vpogleda za DOF, dejanske rabe in drugi.

4.2.5. Agencija Republike Slovenije za okolje

ARSO spremlja stanje vseh prvin našega okolja – vreme, vodo, zrak in tla. Kakovostni podatki so lahko osnova za oceno stanja, ki je podlaga za informiranje in ustrezne ukrepe, če je ugotovljeno slabo stanje.

Za natančno spremljanje okolja je potrebna mnogovrstna specializirana oprema. Z njo spremljamo vreme na 280 vremenskih postajah, površinske vode na 203 merilnih mestih, podzemne vode na 139 vrtinah, morje na 4 oceanografskih postajah, potrese na 37 merilnih mestih, prisotnost delcev in ozona v zraku spremljamo na 12 mestih. Tako so podatki o stanju okolja hitro na razpolago.

ARSO z izvedbo ustreznih postopkov ugotavlja, ali bi investitorji s svojimi posegi ogrožali ali uničevali naravne vrednote. Če kdo želi investirati in graditi večje objekte, mora na ARSO prijaviti svoj projekt in preveriti, ali je sprejemljiv za okolje. Tudi v območja s posebnim naravnim statusom posameznik ali institucija ne moreta posegati samovoljno, ampak samo pod posebnimi pogoji. Industrija v Sloveniji izpolnjuje zahteve za varstvo okolja, saj ARSO podjetjem, ki povzročajo emisije v okolje, z okoljevarstvenim dovoljenjem predpiše okoljsko sprejemljiv način obratovanja, določi način spremljanja izpustov v zrak, vode ali tla in način ravnanja z odpadki. Podjetja morajo skladno s predpisi izvajati monitoring in o tem letno poročati ARSO. Poročila zaposleni redno pregledujejo in ob morebitnih nepravilnostih obvestijo inšpekcijo.

Vlada je na seji 24. 6. 2021 sprejela spremembo Uredbe o organih v sestavi ministrstev. S to spremembo se s 1. 9. 2021 del nalog, ki zajemajo dovoljevanje posegov v prostor in izdajanje mnenj in soglasij po ZVO in ZON prestavi na MOP. To sprememba ne bo bistveno vplivala na projekte, ki jih opisuje ta dokument.

4.2.6. Direkcija Republike Slovenije za vode

Direkcija Republike Slovenije za vode (DRSV) **opravlja upravne, strokovne in razvojne naloge na področju upravljanja voda**, upravne, strokovne, organizacijske in razvojne naloge **na področjih gradnje vodnih objektov in vodne infrastrukture ter vzdrževanja vodne infrastrukture ter**

vodnih in priobalnih zemljišč, naloge, povezane z **investicijami v vodno infrastrukturo**, organizacijske, upravne, strokovne in razvojne naloge **na področju gospodarskih javnih služb** s področja upravljanja voda, posamične organizacijske, upravne, strokovne in razvojne naloge na področju javne službe, oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, ki niso v pristojnosti lokalnih skupnosti.

DRSV opravlja upravne, strokovne in druge naloge v zvezi z vodno infrastrukturo ter vodnimi in priobalnimi zemljišči v lasti države, sodeluje pri izvajanju nalog varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, odpravljanju posledic naravnih in drugih nesreč zaradi škodljivega delovanja voda, izpolnjevanju mednarodnih obveznosti na podlagi mednarodnih pogodb s področja upravljanja voda. Direkcija za področje upravljanja voda opravlja naloge nosilca urejanja prostora, soglasodajalca in druge naloge v okviru postopkov s področij urejanja prostora (prostorskega načrtovanja), graditve objektov, presoje vplivov na okolje in drugih presoj. Samostojno opravlja in sodeluje pri nalogah v zvezi z dovoljevanjem rabe voda, opravlja naloge vodovarstvenega nadzora, pripravlja strokovne podlage in ukrepe za pripravo programov in načrtov s področja upravljanja z vodami, vodi evidence in arhiv s področja upravljanja voda ter sodeluje z javnostmi na področju upravljanja voda. Direkcija opravlja tudi druge naloge, določene z zakonom in podzakonskimi predpisi, ki urejajo upravljanje voda.

4.3. Podatki, ki jih organizacija vodi in uporablja

4.3.1. Direktorat za prostor, graditev in stanovanja

Direktorat za prostor, graditev in stanovanja je v fazi vzpostavljanja podatkovnih zbirk, ki so določene v Zakonu o urejanju prostora (ZUREP-2) in predlogu novega Zakona o urejanju prostora (ZUREP-3). To so naslednje podatkovne zbirke:

- Zbirka podatkov o prostorskih aktih
- Zbirka podatkov o graditvi objektov
- Evidenca stavbnih zemljišč
- Evidenca dejanske rabe poseljenih zemljišč
- Zbirka območij pristojnosti
- Zbirka strokovnih podlag
- Seznam zbirk podatkov o pravnih režimih
- Zbirka podatkov o aktih za opremljanje stavbnih zemljišč in odmero komunalnega prispevka

4.3.2. Direktorat za vode in investicije

Informacijski sistem javnih služb varstva okolja (IJSVO) sestavljajo sledeče podatkovne zbirke:

- Register izvajalcev javne službe varstva okolja
- Evidenca kanalizacijskih sistemov
- Evidenca vodovodnih sistemov

- Območja izvajanja javne službe
- Območja javnega vodovoda
- Aglomeracije za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode
- Aglomeracije za oskrbo s pitno vodo
- Zbirka o doseženih oskrbovalnih standardih za oskrbo s pitno vodo
- Zbirka o doseženih oskrbovalnih standardih za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode
- Zbirka poročil o izvajanju javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode
- Zbirka poročil o izvajanju javne službe oskrbe s pitno vodo
- Evidenca elaboratov na področju cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb
- Evidenca o cenah izvajanja storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja.

Izvajalci javnih služb ministrstvu v bazo poročajo podatke o izvajanju javne službe za preteklo leto, poročajo o cenah in oddajajo elaborate o cenah.

Občine poročajo o izvajalcih ter o standardih opremljenosti z infrastrukturo.

Poročevalci v bazo vstopajo prek dodeljenih uporabniških imen in gesel, podatke oddajajo v obliki txt datotek.

V bazi so tudi **štiriletni programi izvajanja javne službe, register vodovodnih sistemov in kanalizacijskih sistemov, register izvajalcev javne službe, podatki o območjih izvajanja javne službe ter občinski predpisi.**

IJSVO je **osnovna evidenca** za določanje identifikacijskih števil vodovodnih sistemov in (ID VS) in identifikacijskih števil komunalnih čistilnih naprav (ID KČN).

Ti podatki se nadalje **povezujejo tudi s podatkovnimi zbirkami** GURS (ZK GJI), ARSO (monitoring) in DRSV (vodna dovoljenja).

4.3.3. Direktorat za okolje

Podatkovne zbirke, ki jih vzdržuje DzO:

- Register GSO
- Evidenca kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev s toplotno močjo, enako ali večjo od 1 MW, in manjšo od 50 MW
- Evidenca izvedenih dimnikarskih storitev
- Evidenca izdanih pooblastil za nadzornike
- Evidenca o izrabljenih vozilih

V večini primerov gre za manjše zbirke (običajno v obliki tabel Excel), ki pogosto niso v celoti digitalizirane, so lokalne narave in niso na voljo ostalim direktoratom MOP in organom v sestavi.

Za izvajanje nalog Direktorata za okolje se uporabljajo tudi **podatki s področja okolja in ohranjanja narave**, ki jih zbirajo in z njimi upravljajo:

- Agencija RS za okolje,
- Zavod RS za varstvo narave in
- Statistični urad RS.

Pri postopkih celovitih presoj vplivov na okolje se uporabljajo tudi podatki:

- GURS,
- Direktorata za prostor,
- Zavoda za varstvo kulturne dediščine,
- Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Zavoda za gozdove Slovenije.

S stališča MOP **sta problematična predvsem dostopnost in izmenjava podatkov ter potencialno podvajanje podatkov**. Neorganiziranost, slaba dostopnost in povezanost podatkovnih zbirk **podaljšuje in otežuje delovne procese in pripravo poročil o stanju okolja in narave ter poročanje o tem pristojnim inštitucijam**.

4.3.4. Geodetska uprava Republike Slovenije

Podatkovne zbirke

- Evidenca državne meje
- Register nepremičnin
- Register prostorskih enot in naslovov
- Zemljiški kataster
- Evidenca trga nepremičnin
- Evidenca modelov vrednotenja
- Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture
- Kataster stavb
- Evidenca vrednotenja (vrednost nepremičnin)
- Register zemljepisnih imen
- Zbirka podatkov daljinskega zaznavanja (ortofoto)
- Zbirka topografskih podatkov (relief, pokrovnost, vode, stavbe, ceste..)
- Državne karte (temeljne in pregledne)
- Zbirka podatkov državnega prostorskega koordinatnega sistema (geodetske točke GNSS..)

Geodetska uprava danes upravlja **15 zelo obširnih zbirk podatkov**, ki jih vsakodnevno uporabljajo številne državne in občinske institucije, subjekti gospodarstva in posamezniki.

Za učinkovit dostop do podatkov v upravljanju GURS je bil vzpostavljen PORTAL e-GEODETSKI PODATKI (e-GP), ki je bil vzpostavljen konec leta 2016 z namenom zagotavljanja brezplačnega dostopa do javnih prostorskih podatkov Geodetske uprave RS in omogoča prenos podatkov v obliki redno osveženih podatkov, ki so pripravljeni za prenos v obliki paketov.

Medtem ko je javni vpogled namenjen splošni javnosti, je **portal e-geodetskih podatkov** namenjen predvsem strokovni javnosti. S tem je Geodetska uprava RS sledila vsesplošni težnji po odpiranju in brezplačnem dostopu do podatkov, ki nastajajo na podlagi javnih sredstev.

Spletni portal ima skoraj 30.000 aktivnih uporabnikov in omogoča dostop do 18 različnih evidenc z več kot 50 različnimi vsebinami. V časovnem obdobju od odprtja spletnega portala konec leta 2016 do leta 2019 je bilo prenesenih več kot 193.000 pred pripravljenih paketov podatkov, od tega v letu 2019 več kot 80.000 prenosov.

4.3.5. Agencija Republike Slovenije za okolje

Podatkovne zbirke

- Infrastruktura službe - merilna mesta
- Merilna mesta za kakovost voda (površinske, podzemne)
- Merilna mesta za kakovost zraka
- Merilna mesta na območjih kopalnih voda
- Raziskave onesnaženosti tal
- Komunalne čistilne naprave
- IED in SEVESO obrati
- Odlagališča odpadkov
- Ekološke ocene površinskih in podzemnih voda
- Pokrovnost tal (CLC)
- Območja onesnaženosti zunanjega zraka
- Naravne vrednote
- Ekološko pomembna območja
- Zavarovana območja
- Natura 2000 območja
- Karta potresne nevarnosti
- Katalog potresov
- Klimatološke karte

V skladu z evropskimi predpisi ARSO poroča okoljske podatke, ki so v njeni pristojnosti, različnim institucijam EU.

Kot je navedeno v opisu, je ena od ključnih nalog Agencije **zbiranje podatkov, ki jih ARSO izvaja sama, v okviru državne merilne mreže** ali pa **pridobivanje podatkov s strani zavezancev, ki poročajo podatke**. Trenutno podatki obstajajo v različnih zbirkah, ki **niso poenotene**, in ključno, **niso med seboj povezane**, evidence **niso informacijsko podprte**.

Med seboj povezane evidence bi bile t. i. podatkovno skladišče za uradnike, ki izvajajo upravne postopke, in seveda za inštitucije, društva, nevladne organizacije, prebivalce, ki jih tovrstni podatki zanimajo, ter podlaga za načrtovanje ukrepov.

Dejstvo je, da so podatki ključni tudi **za vodenje politike na področju okolja in narave**. Agencija mora imeti pregled nad podatki, o morebitnih preseganjih mora obvestiti ministrstvo, ki na osnovi tega pripravi ukrepe za izboljšanje stanja, in inšpekcijo za okolje in prostor, ki mora v primeru preseganj izvesti pregled in izreči morebitne ukrepe za izboljšanje stanja okolja in narave. Eden ključnih procesov je tudi poročanje podatkov inštitucijam EU. Poroča se različnim inštitucijam na različne načine, navadno poročanje ni »avtomatizirano«, podatki se vpisujejo ročno.

S podatki in storitvami, ki jih dajemo na razpolago, ARSO omogoča, da se ustrezno odločamo v različnih življenjskih okoliščinah.

4.3.6. Direkcija Republike Slovenije za vode

Podatkovni sloji in zbirke

- Hidrografija
- Vodni območji Donave in Jadranskega morja
- Povodje Donave in povodje Jadranskega morja
- Porečje Save, Drave, Mure ter povodji Soče in jadranskih rek
- Povodja in porečja - hidrografska območja
- Vodna telesa površinskih voda
- Prispevne površine vodnih teles vodotokov
- Vodna telesa podzemnih voda
- Referenčni odseki
- Odseki gorvodno in dolvodno od referenčnih odsekov
- Kopalne vode
- Vplivna območja kopalnih voda
- Prispevna območja kopalnih voda
- Ekološki tipi površinskih voda
- Plovne poti na celinskih vodah
- Plovne cone na celinskih vodah
- Vodna zemljišča
- Priobalna zemljišča
- Naravno in grajeno vodno javno dobro
- Naravno in grajeno vodno javno dobro morja
- Vodovarstvena območja določena na podlagi predpisa Vlade RS
- Vodovarstvena območja določena na podlagi občinskih odlokov
- Opozorilna karta poplav
- Poplavna nevarnost
- Razredi poplavne nevarnosti
- Globine vode pri pretoku Q100
- Poplavna ogroženost
- Območja pomembnega vpliva poplav
- Erozijska območja
- Plazljiva območja
- Plazovita območja
- Vodna infrastruktura
- Vodni objekti in naprave, namenjene izvajanju vodnih pravic
- Drugi objekti, naprave ali ureditve, s katerimi se ureja vodni režim ali pa se neposredno vpliva nanj
- Območja sektorjev DRSV
- Vodne pravice - Vodna dovoljenja
- Vodne pravice - Evidentirana posebna raba vode

- Vodne pravice - Koncesije
- Vodna soglasja in Mnenja o vplivu posega na stanje voda in vodni režim
- Dovoljenja za raziskavo podzemnih voda
- Opušeni vodnjaki in vrtine
- Hidrogeološka karta
- Evidenca poročil o monitoringu podzemnih voda, ki jih posredujejo imetniki vodnih pravic
- Evidenca obračunanih vodnih dajatev (vodna povračila)
- Varstveno območje površinskih voda
- Ravnanje s premoženjem v upravljanju DRSV
- Zbirka hidrološko-hidravličnih poročil
- Evidence sistema GJS urejanja voda
- SPIS (&IMIS) - dokumentarni sistem
- Ostali sloji in podatki NUV

DRSV je pomemben nosilec podatkovnih strokovnih osnov in infrastrukture za področje upravljanja voda, s tem pa tudi okolja, prostora in države.

Podatkovne zbirke, večina s prostorsko komponento, so zelo raznolike, kar izhaja že iz njihovih zakonodajnih osnov. Pretežno gre za obsežne podatkovne zbirke, ki potrebujejo nenehno vzdrževanje, da bodo odsevale stanje v naravi, kot ga zahteva zakonodaja.

4.4. Informacijske rešitve, ki jih organizacija uporablja

4.4.1. Direktorat za prostor, graditev in stanovanja

Direktorat za prostor, graditev in stanovanja nima ločenega oddelka za informatiko, temveč uporablja storitve informatikov znotraj splošne službe MOP in podpora s strani MJU.

Splošna uporaba informacijskih tehnologij med zaposlenimi je precej slaba. Trenutno stanje na področju prostorskega načrtovanja in graditve objektov se v informacijskem delu odraža na razdrobljenosti zbirk podatkov in podpornih storitev, nestandardiziranih in manjkajočih podatkih, funkcijski orientiranosti rešitev ter sistemski nepreglednosti.

Navedene težave odpravljamo z vzpostavitvijo elektronskega poslovanja v okviru Prostorskega informacijskega sistema

4.4.2. Direktorat za vode in investicije

Poleg ostalih zbirk podatkov upravlja z Informacijskim sistemom javnih služb varstva okolja (IJSVO) in Delovodnikom odprave posledic naravnih nesreč.

Za namene spremljanja in poročanja o obveznih občinskih gospodarskih javnih službah varstva okolja je ministrstvo, pristojno za okolje in prostor vzpostavilo Informacijski sistem javnih služb varstva okolja (IJSVO).

Informacijski sistem gostuje na najetem strežniku, njegov skrbnik pa je po eno oziroma dvoletnih pogodbah najeto IT-podjetje. Sistem smo že poskušali prenesti na strežnike znotraj državne uprave, vendar je bila težava vstopanje velikega števila poročevalcev (212 občin in več kot 140 komunalnih podjetij) in posredovanje velikih količin podatkov.

Trenutno se izvaja priprava osnovne dokumentacije z analizo stanja obstoječega informacijskega sistema IJSVO. Po pridobljenih informacijah s strani predstavnikov MJU se je namreč izkazalo, da je kot osnovno nalogo za vse nadaljnje korake glede migracije obstoječe informacijske rešitve na centralno infrastrukturo MJU potrebno najprej izvesti analizo obstoječega stanja informacijskega sistema IJSVO s pripravo osnovne dokumentacije v obliki shem arhitekture ter izvedba varnostnega pregleda kode za izpolnitev minimalnih zahtev za nameščanje informacijskih rešitev na centralno infrastrukturo MJU. Naslednji korak, ki sledi je migracija obstoječe informacijske rešitve na centralno infrastrukturo MJU ter izvedba nujno potrebnih nadgradenj.

Informacijski sistem »Delovodnik odprave posledic naravnih nesreč (IS Delovodnik)« pokriva prevzem podatkov o popisu škode iz informacijskega sistema AJDA (URSZR), vodenje podatkov o poškodovanem objektu, oškodovancu (oziroma upravičencu, lastniku), obsegu škode, vodenje vseh aktivnosti (izvedenih faz), povezanih s posamično škodno zadevo.

Povezava s SPIS in IMIS omogoča povezovanje vse dokumentacije na posamezne škodne zadeve oziroma na aktivnosti na škodnih zadevah ter vodenje vseh finančnih podatkov (tehnična dokumentacija, vloge, pogodbe, zahtevki, dokazila, izplačila, ...) vključno z recenzijami in tako omogoča izračun višine državnih sredstev za odpravo posledic naravne nesreče za posamezno škodno zadevo. Informacijski sistem omogoča izvoz podatkov v obliki XML za potrebe drugih aplikacij (priprava izhodnih dokumentov: pozivi, odločbe, ...) ter izdelavo statistik in poročil. Kot samostojni modul je razvita tudi aplikacija za pripravo dokumentov (pozivi, vloge, odločbe, ...), ki se uporablja v postopkih vodenja procesov z upravičenci.

Postopek priprave dokumentov je v celoti vsebinsko avtomatiziran (vsebina se dinamično definira na osnovi podatkov o škodni zadevi) in temelji na podatkih, ki se vodijo v IS Delovodnik in se posredujejo v obliki XML.

IS Delovodnik odprave posledic naravnih nesreč je razvit kot **spletna aplikacija** nad bazo Oracle v aplikativnem okolju Java, ki za delovanje uporablja aplikacijski strežnik Glassfish.

Celoten sistem je nameščen v **testni in produkcijski IT-infrastrukturi Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano**, povezan pa je s SPIS in IMIS sistemom MOP.

IS Delovodnik se lahko uporablja tudi za vodenje postopkov, vezanih na inženirske in gradbene projekte stabilizacije plazov velikega obsega. Prilagojen je za spremljanje izvajanja posameznih postopkov in aktivnosti, arhiviranja dokumentacije in vodenje finančnih podatkov.

Pomemben segment predstavlja **tudi vizualizacija podatkov o posameznih projektih v okviru modula GIS**, v katerega se lahko vključi tudi bistvene prostorske podatke posameznih aktivnosti v projektih. Zagotavlja tudi ustrezno podporo vodenju gradbenih investicijskih projektov od faze projektiranja, izvedbe javnih naročil do spremljanja izvedbe gradbenih del, tako za plazove velikega obsega kot za projekte sanacije občinske infrastrukture.

Direktorat za vode in investicije ločenega oddelka za informatiko nima, temveč uporablja storitve informatikov znotraj splošne službe MOP in podporo s strani MJU. **Centraliziranega pristopa glede zbirk in poročanja ni**, naloge so vključene v delovne naloge redno zaposlenih.

Splošna uporaba informacijskih tehnologij med zaposlenimi je slaba.

4.4.3. Direktorat za okolje

Na Direktoratu za okolje je v uporabi **osnovna programska in strojna oprema**, njeno **posodabljanje in zmogljivost pa je v pristojnosti Ministrstva za javno upravo**. Za uporabo določenih vrst podatkov Direktorat za okolje nima ustrezne programske opreme, otežena je tudi izmenjava večjih količin podatkov.

Za upravljanje in vzdrževanje strojne in programske opreme ter podatkovnih baz **ni zadostnega števila ustrezno usposobljenih strokovnjakov**. Zaposleni na Direktoratu za okolje v veliki meri **nimajo ustreznih znanj o uporabi informacijske tehnologije**, niti niso deležni primernih izobraževanj glede omenjene tematike.

Direktorat za okolje **nima ločenega oddelka za informatiko**, temveč uporablja storitve informatikov znotraj splošne službe MOP in podporo s strani MJU. **Centraliziranega pristopa glede zbirk in poročanja ni**, naloge so vključene v delovne naloge redno zaposlenih.

Splošna uporaba informacijskih tehnologij med zaposlenimi je slaba, ni predvidene ustrezne tehnične podpore, ni predvidenih ustreznih izobraževanj.

4.4.4. Geodetska uprava Republike Slovenije

Geodetska uprava RS je centralizirana na področju informatike. Proces centralizacije poteka že četrto leto, a **še ni zaključen**, okolje je precej raznoliko, poleg rednega dela potekajo tudi razni projekti. Na približno 40 fizičnih lokacijah je približno 480 zaposlenih. Imamo oddelek za informatiko s šestimi zaposlenimi, ki opravljajo osnovne naloge (koordinacija z MJU, delno podpora uporabnikom, podpora vsebinskim uradom pri razvoju informacijskih rešitev, skrb za del infrastrukture, nameščanje aplikacij na podatkovni center GURS, spremljanje obdelav, razvoj manjših rešitev).

Namizno sistemsko okolje je razdrobljeno: ena lokacija je centralizirana (Zemljemerska), območne enote so na okolju Novell, pisarne pa na okolju Microsoft VDI.

Zastarele aplikacije za zemljiški kataster ne omogočajo uporabo 64-bitnih operacijskih sistemov. Treba bo izvesti centralizacijo še za vse preostale lokacije.

Večina baz in aplikacij je še na starem podatkovnem centru GURS, delno se uporablja okolje ArcGis na MJU, pri čemer še ni dokončno urejeno glede operativne uporabe licenc, postavljajo se nove rešitve (eProstor) na okolju MJU. Na okolje MJU bo treba preseliti tudi obstoječe baze in rešitve, portale itd., kar pa je po dosedanjih izkušnjah pri razvoju novih rešitev večletni projekt. Tudi sicer bo z MJU treba urediti še medsebojna razmerja. Ni jasna celovita arhitektura informacijskih sistemov v okviru MJU, premalo poudarka je na semantiki in medsebojnem usklajevanju.

Poseben problem je kader. Več bi bilo treba vlagati v kader, izobraževanje, potrebna bi bila pomladitev in pridobitev več strokovnjakov za različna področja, urediti skrbništva in zagotoviti delovanje teh skrbništev.

4.4.5. Agencija Republike Slovenije za okolje

IKT-infrastruktura je kompleksna (merilna mreža > 600 merilnih mest po Sloveniji, lasten RC, podatkovni, aplikacijski strežniki, lastna virtualizacijska infrastruktura, kontejnersko okolje, domena, okolje za modeliranje vremenskih hidroloških pojavov (cluster-super računalnik ...).

Največje izzive na področju predstavljajo kadrovski in finančni viri. Finančni viri zadoščajo komaj za vzdrževanje obstoječega stanja. Zaradi pospešene digitalizacije in povečevanja obsega IKT-infrastrukture je **nujno okrepiti kadrovsko strukturo in finančne vire**, saj v nasprotnem primeru ne bo mogoč razvoj novih produktov, aplikacij, digitalnih storitev in razvoj merilne mreže. Dodaten izziv predstavlja starostna struktura zaposlenih, ki delajo na tem področju, saj jih bo velika večina (v 5–10 letih) v pokoju.

Upravljavca človeških virov, ki bi se ukvarjal s to problematiko, nimamo.

4.4.6. Direkcija Republike Slovenije za vode

DRSV ima organiziran oddelek za informatiko, GIS in arhiv in uporablja podporo s strani MJU. Vzdrževanje podatkovnih zbirk pa je porazdeljeno med zaposlene različnih notranjih organizacijskih enot.

DRSV vzdržuje serijo informacijskih sistemov, pri čemer so nekateri namenjeni interni rabi (npr. kot podpora odločevalskim procesom), drugi omogočajo dostopnost podatkovnih zbirk zainteresirani javnosti.

4.5. Slabosti trenutnega stanja in možnosti izboljšave

Slovenija priznava veliko potrebo po ustrezni povezavi zelenega in digitalnega prehoda, saj lahko digitalizacija bistveno pripomore k učinkovitemu izvajanju prostorskih in okoljskih politik. Podatki obstajajo v okviru digitalne infrastrukture, vendar je ključni problem interoperabilnost podatkov, kar je sicer povsem tehnično vprašanje, a je ovira za učinkovito izmenjavo podatkov, ki povzroča zamude pri izvajanju skupnih zahtev. Ključno gonilo razvoja predstavlja tudi interoperabilnost, tako med javnimi upravami na nacionalni in lokalni ravni, kot med lokalno ravni, nacionalno ravni in ravni EU. Zato Slovenija podpira predlog EK glede skupnega pristopa in priprave skupnih pravil za zbiranje in izmenjavo podatkov, uporabo umetne inteligence ipd. Močno se zavzemamo za razvoj povezanih digitalnih omrežij in inovativnih storitev na področju urejanja prostora, graditve objektov, nepremičnin, varovanja okolja ter upravljanja z vodami in ohranjanjem narave.

Ministrstvo za okolje in prostor danes vodi in vzdržuje več kot sto zbirk podatkov na področju prostora, okolja, narave, voda ter nepremičnin, ki vsebujejo podatke o lokaciji posameznega pojava ali objekta v prostoru. Sistemi pa še niso ustrezno medsebojno povezani in ne sledijo enotni podatkovni politiki, ki bi omogočila enostaven dostop do podatkov in spletnih storitev. Popolnost in zanesljivost podatkov v zbirkah (predvsem na lokalni ravni) prav tako še vedno ni v celoti ustrezna vsem potrebam uporabnikov. Proces, ki uporabljajo podatke iz zbirk podatkov, zaradi tega niso v celoti digitalizirani in podatkovno podprti. To povzroča naslednje negativne učinke:

- Javni interes varstva narave, okolja in voda se ne izkazuje in izvaja dosledno in učinkovito, povečujejo se stroški uveljavljanja javnega interesa, obenem pa so investitorji podvrženi visokim tveganjem in dodatnim stroškom

- zmanjšuje se pravna varnost lastnikov nepremičnin in investorjev ter povzroča časovne zamude in vsebinske nedorečenosti pri izvedbi investicijskih procesov. S tem zavira razvoj gospodarstva in družbe kot celote.
- Slovenija ni zmožna posodobiti sistema dajatev na nepremičnine, zaradi česar v zadnjem času dobivamo opozorila OECD in Evropske komisije. To še omejuje delovanje trga z nepremičninami in poslabšuje makroekonomsko sliko Slovenije.

Takšne razmere so močna ovira za krepitev razvojnih investicij in usklajevanje različnih rab prostora. Z vidika investicij to pomeni visoka tveganja in dodatne stroške, ker stavbna zemljišča niso ustrezno razvita, zaradi česar na njih graditev dejansko ni možna ali pa so stroški previsoki, investitorji ne dobijo vseh informacij, ki so potrebne za zanesljivo odločitev o možnostih izvedbe njihove investicijske namere. To so predvsem zanesljive in razumljive informacije o pogojih za graditev iz prostorskih aktov, okoljskih in naravovarstvenih pogojih, o naravnih lastnostih in komunalni opremljenosti zemljišč ter posebnih pogojih za graditev, ki so posledica pravnih režimov s področja voda, narave in okolja.

SEKTORSKE UGOTOVITVE

4.5.1. Direktorat za prostor, graditev in stanovanja

Podatki kažejo, da zaradi nepovezanih podatkovnih zbirk in procesov ter ovir za naložbe v praksi dejansko prihaja do močnega konflikta interesov pri rabi prostora. Znižanje deleža nepozidanih stavbnih zemljišč v občinah je statistično povezano s povečanjem skupne površine stavbnih zemljišč. To kaže, da občine stopnjo pozidave pogosto povišujejo tako, da spremenijo namensko rabo nestavbnih zemljišč v stavbno in pozidajo ali dovolijo pozidavo tako ustvarjenih novih stavbnih zemljišč.

Z nastavitvijo ustreznih podatkovnih zbirk in medsebojno povezanimi informacijskimi sistemi bomo ugotovili prostorski potencial in na široko odprli vrata investicijam.

4.5.2. Direktorat za vode in investicije

Podatki kažejo, da dosednji način zbiranja podatkov, v okviru informacijskega sistema javnih služb varstva okolja (IJSVO), o izvajanju javne službe s strani izvajalcev javnih služb varstva okolja s področja oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode pomanjkljiv in ne nudi zadostnih in dovolj natančnih informacij za vse nadaljnje analize in priprave poročil, ki se zahtevajo v okviru veljavnih predpisov in operativnih programov. Z vzpostavitvijo poenostavljenih obrazcev za poročanje in nastavitve ustreznih podatkovnih zbirk in evidenc ter njihovimi povezavami s preostalimi informacijskimi sistemi bo sistem prijaznejši in uporabnejši do različnih skupin uporabnikov (občine, komunalna podjetja, državljanji).

4.5.3. Direktorat za okolje

Zaradi nezadostnih, pomanjkljivih in nepovezanih podatkov in podatkovnih zbirk prihaja na področju varstva okolja in ohranjanja narave do oteženega/slabšega pregleda stanja in zamud pri izvajanju strokovnih nalog, do pomanjkljivih ali neustreznih rešitev pri rabi prostora ter umeščanju in izvedbi posegov v prostor/naravo. Posledica je potencialni konflikt med varstvenimi in razvojnimi interesi ter slabšanje stanja okolja, rastlinskih in živalskih vrst in habitatnih tipov, kar se odraža tudi na življenjskem okolju in zdravju prebivalcev.

4.5.4. Geodetska uprava Republike Slovenije

Zaradi hitrega spreminjanja razmer v prostoru je nujno uvesti četrto dimenzijo državnega koordinatnega sistema. S tem bo omogočen preračun vseh koordinat v različne časovne epohe in s tem zagotoviti časovno neodvisno lokacijsko koordinato vseh pojavov in objektov v prostoru, torej ne glede na čas izmere .

Za potrebe enovitega spremljanja razvoja prostora je potrebno vzpostaviti celovit sistem za monitoring prostora in prehod v 3-razsežnostni državni topografski sistem. Pri tem so osnova Sentinelovi satelitski podatki, Lidar snemanje ter prehod iz 2,5 razsežnostnega v 3-razsežnostno pridobivanje, zajem topografskih podatkov in dodaten zajem 3R stavb za prikazujejo v spletnih aplikacijah, kje je omogočen podrobnejši pregled prostora v 3R okolju, vključno z osnovnimi meritvami. Izdelava in vzdrževanje opozorilnih slojev na osnovi vzdrževanih podatkov topografije DTM z dodatnimi informacijami monitoringa.

Na področju nepremičnin je potreben prehod na celovito evidentiranje nepremičnin (na procesni in podatkovni ravni). Tako je potrebno v obstoječi sistem dograditi manjkajoče gradbeno inženirske objekte (GIO) t.j. zajem objektov po CCSI klasifikaciji, ki se nikjer ne zajemajo.

Za prehod v večrazsežnostni katastre je potrebna izvedba vektorizacije in vizualizacija obstoječih etažnih načrtov.

Spremembe na trgu nepremičnin so podvržene spremembam v prostoru, družbi in gospodarstvu, na njem pa se odražajo tudi posledice pandemije. S temeljito nadgradnjo informacijskega sistema za analitiko in modeliranje, ki je osnova za ažurno spremljanje dogajanja na slovenskem trgu nepremičnin, oblikovanje in umerjanje modelov množičnega vrednotenja in izvedbo pripisa posplošenih vrednosti nepremičnin bo omogočena uporaba novih metodoloških pristopov in sodobnejših odprtokodnih aplikativnih rešitev.

4.5.5. Agencija Republike Slovenije za okolje

Agencija preko svoje monitoring mreže pridobiva veliko količino podatkov o okolju, prav tako znaten vir podatkov so obratovalni monitoringi (zrak, vode, tla, odpadki), ki so predpisani z okoljevarstvenimi dovoljenji. Nad temi podatki je potrebno digitalizirati delovne procese in na čim bolj standarden način ponuditi podatke kot storitev za potrebe povezovanja z drugimi institucijami, informacijskimi sistemi znotraj MOP-a in privatnim sektorjem. Prav tako je potrebno posodobiti nekatere aplikacije nad temi podatki, da bodo s hkratno modernizacijo merilne mreže služili boljšim produktom nad temi opazovanji, usmerjanju rabe prostora ter ustreznim upravljavskim politikam nad elementi okolja in na zaščitene ali občutljivih območjih. Potrebno je pripraviti ustrezne produkte za različne javnosti (stroka, investitorji, turizem, šport, kmetijstvo,...) in jih ponujati preko spleta na sodoben način.

4.5.6. Direkcija Republike Slovenije za vode

Obseg in pomembnost podatkovnih zbirk se ne odražata v virih, ki so na voljo za njihovo upravljanje in vzdrževanje, v nekaterih primerih pa so bili viri preskromni celo za njihovo vzpostavitev (npr. področje območij nevarnosti in ogroženosti poplave, plazovitost, erozija).

DRSV ima velik manko na področju orodij aplikacij, ki bi omogočale učinkovito povezovanje zbirk, transparentnejše odločanje in ki bi olajšale delo s področja upravnih in sorodnih

postopkov (zastarela Vodna knjiga in sistem Vodna povračila, neobstoječ sistem za vodna dovoljena/mnjenja), planiranja (neobstoječe aplikacije za prostorsko načrtovanje ...), upravljanja voda in ravnanja s premoženjem (neobstoječe aplikacije oz. informacijski sistemi za gospodarsko javno službo urejanja voda, odzivanje ob poplavnih dogodkih ...). Nekateri informacijski sistemi, ki služijo kot podpora delovnim procesom, so zastareli in potrebni informacijske in funkcionalne prenove. Povezljivost med različnimi informacijskimi sistemi v uporabi na DRSV je slaba. Razvitost in raven vzdrževanja med podatkovnimi zbirkami je različna.

Programska in strojna oprema DRSV, njeno posodabljanje in zmogljivost so v pristojnosti Ministrstva za javno upravo.

DRSV sicer **ima organizirano enoto**, ki naj bi pokrivala tudi IT, vendar pa **nima ustrezno usposobljenih strokovnjakov ter tudi ne zadostnih kadrovskih in finančnih virov**. Prav tako je različna raven znanja in veščin pri uporabi orodij informacijske tehnologije med zaposlenimi.

Centraliziranega pristopa glede upravljanja podatkovnih zbirk in poročanja ni. Te naloge so vključene v delovne naloge redno zaposlenih. Splošna uporaba informacijskih tehnologij med zaposlenimi je slaba, zaposleni pa večinoma nimajo ustreznih znanj o uporabi informacijske tehnologije, niti niso deležni ustreznih izobraževanj.

Ocenjuje se, da je z nadgradnjo obstoječih podatkovnih zbirk in vzpostavitvijo storitvenega informacijskega sistema eVODE, ki bo povezal oziroma zamenjal obstoječe informacijske sisteme možno znatno izboljšati učinkovitost izvajanja nalog DRSV. Slednje bi se odražalo v krajšanju časa za pripravo mnenj in soglasij, presojo v postopkih prostorskega načrtovanja, kvalitetnejšemu upravljanju z vodno infrastrukturo in tudi kvalitetnejšemu izvajanju ukrepov iz načrta upravljanja z vodami.

Ključni problemi so zaznani na naslednjih področjih: neustrezna raven kvalitete nekaterih podatkovnih zbirk; neustrezno vzdrževanje nekaterih podatkovnih zbirk; zastarelost nekaterih informacijskih sistemov in slaba povezljivost med informacijskimi sistemi. Za nadgradnjo podatkovnih zbirk in integracijo storitvenega informacijskega sistema eVODE, ki bi zamenjal obstoječe informacijske sisteme, je nujno okrepiti kadrovsko strukturo in finančne vire. Za optimizacijo delovnih procesov, ki so odvisni od teh sistemov pa je treba tudi dvigniti raven informacijskih veščin med zaposlenimi.

5. USKLAJENOST CILJEV INVESTICIJE Z RAZVOJNIMI STRATEGIJAMI IN POLITIKAMI

Pametna infrastruktura, digitalne tehnologije in skupni podatkovni prostor so ključnega pomena za doseganje podnebnih ciljev, podporo krožnemu gospodarstvu, ohranjanje ekosistemov in biotske raznovrstnosti ter učinkovito rabo energije.

Razvoj in uporaba modernih inovativnih tehnologij bosta pripomogla k hitrejši zeleni digitalni preobrazbi. **Strateški načrt ministrstva podpira digitalno preobrazbo**, ki bo pripomogla k lažjemu doseganju cilja evropskega zelenega dogovora in prehoda na podnebno nevtralnost do leta 2050.

Delovanje tako pomembnega segmenta javne uprave, kot so prostor, okolje, vode, narava in nepremičnine, **zahteva jasno vizijo in strategijo na področju prehoda v digitalno usposobljeno družbo**. Strateški načrt tako sledi strategijam EU in Slovenije na področju zelenega dogovora, digitalizacije in geolokacije.

5.1. Potrebe povezane z zahtevami EU - nerealizirane strategije

5.1.1. Strateške smernice OZN za podatke - Integriran lokacijski okvir

Ministrstvo za okolje in prostor pri načrtovanju aktivnosti sledi strateškim smernicam, ki jih je pripravil stalni odbor pri OZN za učinkovito upravljanje s prostorskimi podatki (UN GGIM), pod naslovom **Integriran lokacijski okvir – IGIF**.

Namen je **pomagati državam pri prehodu na e-gospodarstvo, e-storitve in e-poslovanje** za izboljšanje storitev za državljane z uporabo geoprostorskih tehnologij ter izboljšati procese odločanja in dosego digitalne transformacije ter premostitev geoprostorske digitalne ločnice pri izvajanju nacionalnih strateških prednostnih nalog in Agende 2030 za trajnostni razvoj.

5.1.2. Evropski zeleni dogovor

Podnebne spremembe in propadanje okolja življenjsko ogrožajo Evropo in svet. Evropska komisija je zato pripravila evropski zeleni dogovor – **časovni načrt za vzpostavitev trajnostnega gospodarstva EU**. Z njim želijo podnebne in okoljske izzive spremeniti v priložnosti ter zagotoviti, da bo prehod v podnebno nevtralno EU pravičen in vključujoč za vse. **Zeleni dogovor je sestavni del strategije EU za izvajanje agende Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030**. S tem je EU postavila trajnostnost in dobrobit državljanov v središče gospodarske politike, cilje trajnostnega razvoja pa v središče oblikovanja politik in ukrepanja EU.

Digitalne tehnologije so kritični dejavnik za omogočanje doseganja trajnostnih ciljev zelenega dogovora. Digitalne tehnologije bodo pospešile in kar najbolj povečale učinek politik za obvladovanje podnebnih sprememb in varstvo okolja. Digitalizacija prinaša tudi nove priložnosti za daljinsko spremljanje onesnaženosti zraka in vode ali za spremljanje in optimizacijo uporabe energije in naravnih virov.

5.1.3. Evropska strategija za podatke

Strateški načrt ministrstva sledi strategiji za podatke. Skupni evropski podatkovni prostori za javne uprave, ki bodo podprli inovativne uporabe vladne, regulativne in pravne tehnologije, pa tudi druge storitve v javnem interesu. Cilj takšnih prostorov je premagati pravne in tehnične ovire za souporabo podatkov med organizacijami s kombiniranjem potrebnih orodij in infrastrukture ter obravnavo vprašanj glede zaupanja, na primer s skupnimi pravili, razvitimi za prostor.

5.1.4. EU Direktiva o odprtih podatkih

Strateški načrt prav tako sledi Direktivi o odprtih podatkih, ki je opredelila zahtevo, da morajo države članice določiti seznam podatkov visoke vrednosti (High Value data set - Definition of high-value dataset: Directive (EU) 2019/1024 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 on open data and the re-use of public sector information).

Direktiva je določila rok za implementacijo zakonodaje od oktobra 2021, ko morajo biti na voljo podatki visoke vrednosti, in sicer na naslednjih področjih:

- **geoprostorski podatki** – naslovi in poštne številke, topografski podatki na državni in lokalni ravni (GURS); opazovanje Zemlje in okolja – poraba energije, satelitske slike;
- **meteorološki podatki** – podatki in situ inštrumentov, vremenske napovedi (ARSO);
- **statistični podatki** – demografski kazalci, ekonomski kazalniki (SURSTAT); podjetja in lastništvo podjetij – poslovni registri, identifikatorji registracije (AJPE);
- **mobilnost** – prometni znaki, celinske vodne poti.

Ključni del podatkov visoke vrednosti predstavljajo podatki Ministrstva za okolje in prostor in organov v sestavi.

5.1.5. Evropski okvir interoperabilnosti (EOI)

Evropski okvir interoperabilnosti je skupno dogovorjen pristop k izvajanju evropskih javnih storitev na interoperabilen način. Opredeljuje osnovne smernice za interoperabilnost v obliki skupnih načel, modelov in priporočil. Da bi bile te interakcije znotraj EU učinkovite, uspešne, pravočasne in visokokakovostne ter bi prispevale k zmanjšanju birokracije in z njo povezanih stroškov in obveznosti, države članice posodabljaajo svoje javne uprave z uvajanjem digitalnih javnih storitev. EOI s sklopom priporočil javnim upravam zagotavlja smernice, kako izboljšati upravljanje njihovih dejavnosti na področju interoperabilnosti, vzpostaviti medorganizacijske odnose, poenostaviti postopke, ki podpirajo vseobsežne digitalne storitve, ter zagotoviti, da veljavna in nova zakonodaja ne bosta ogrožali prizadevanj za interoperabilnost.

Ministrstvo si bo prizadevalo za usklajenost javnih storitev na področju prostora in okolja, da se prepreči digitalna razdrobljenost storitev in podatkov ter prispeva k nemotenemu delovanju enotnega digitalnega prostora.

5.1.6. Direktiva 2007/2/ ES o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti - INSPIRE

Izhodišče strategije predstavljajo prostorski in okoljski podatki in storitve, ki so ključni del infrastrukture za prostorske informacije v Republiki Sloveniji. Infrastruktura za prostorske informacije v Sloveniji je del infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti, kot jo opredeljuje evropska direktiva INSPIRE (Direktiva 2007/2/ES o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti INSPIRE).

Direktiva INSPIRE je bila tudi podlaga za določitev prioriteten nizov podatkov za okoljsko poročanje (Priority data Sets), ki so vsebinsko opredeljeni v 16 direktivah EU (zrak, industrijske nesreče, emisije, narava, hrup, odpadki, vode).

5.2. Potrebe povezane z zahtevami sektorskih strategij - nerealizirane strategije

5.2.1. Strategija razvoja Slovenije 2030

Strategija razvoja Slovenije 2030 ne opredeljuje neposredno potrebnih investicij za doseganje ciljev, je pa potrebo po naložbah možno razbrati iz formulacije posameznih ukrepov pri določenih ciljih. Navajamo tiste, h katerim bo kot investicija v državno prostorsko podatkovno infrastrukturo, sodobne tehnološke rešitve in kapaciteto za njihovo uporabo prispeval predlagani projekt:

- Ukrep spodbujanja trajnostnega in vključujočega gospodarskega razvoja, ki bo omogočal zmanjševanje zaostanka za razvitejšimi državami in povečal kakovost življenja vseh
- Ukrep uporabe prostorskega načrtovanja za oblikovanje vozlišč nizkoogljičnega krožnega gospodarstva in razvojnih rešitev na regionalni in lokalni ravni s spodbujanjem inovacij, uporabe oblikovanja in informacijsko-komunikacijskih tehnologij
- Ukrep uvajanja ekosistemskega načina upravljanja naravnih virov in s preseganjem sektorskega načina razmišljanja, med drugim s pravočasnim usklajevanjem nacionalnih in čezmejnih interesov na presečnih področjih voda – hrana – energija – ekosistemi, ki se bodo v prihodnosti spreminjali in prilagajali tudi zaradi posledic podnebnih sprememb
- Ukrep oblikovanja prijaznih, dostopnih, preglednih in učinkovitih javnih storitev, in to na vključujoč način z ustreznimi deležniki, ter hkratnim izkoriščanjem možnosti digitalizacije (Cilj 12, Učinkovito upravljanje in kakovostne javne storitve)

5.2.2. Nacionalni program spodbujanja razvoja umetne inteligence v RS do leta 2025

Projekt bo z investicijami in uporabo modernih tehnologij tako na prostem kot v zaprtih prostorih, ter obdelavo, analizo in vizualizacijo teh podatkov s pomočjo storitev umetne inteligence spodbudil razvoj in zmanjšal stroške, povezane z razvojem in obdelavo geoprostorskih informacij. To pomeni investicijo v okviru ciljev:

- Uvedba referenčnih AI rešitev v gospodarstvo in družbo
- Vzpostavitev infrastrukture za razvoj in uporabo AI

5.2.3. Slovenska strategija pametne specializacije

V strategiji je poudarjen pomen investicij za nastanek novih podjetij in prenos znanja iz javnega raziskovalnega sektorja v gospodarstvo. Predvideni so ukrepi na izboljšanju infrastrukture (podjetniška stičišča, podporno okolje na univerzah, tehnološki parki, inkubatorji) in dostopu do finančni sredstev (zagotavljanje nepovratnih sredstev, skladi tveganega kapitala ter prenos znanja med deležniki, ostale finančne spodbude za zagon in začetno delovanje podjetij).

Projekt z nadgradnjo nacionalne in lokalne prostorske podatkovne infrastrukture ter zagotovitvijo manjkajočih interoperabilnih prostorskih podatkov na lokalni in državni ravni omogoča učinkovitejše upravljanje s prostorom, spodbuja investicije in izboljša strokovno usposobljenost vseh deležnikov pri urejanju prostora.

Vzpostavitev regionalnih geocentrov bo prispevala tudi k boljšemu sodelovanju deležnikov v okviru Strateškega razvojno-inovacijskega partnerstva (SRIP) Pametna mesta in skupnosti, ki je bil vzpostavljen kot oblika partnerske implementacije strategija. Z večjim vključevanjem občin v takšno sodelovanje bo možno razvijati tudi uspešne oblike javno-zasebnega partnerstva pri naložbah v prostor.

5.2.4. DIGITALNA SLOVENIJA 2020 – Strategija razvoja informacijske družbe do leta 2020

Strategija razvoja informacijske družbe do leta 2020 predvideva največ investicij na področju digitalnega podjetništva. **Napredne digitalne tehnologije omogočajo spreminjanje obstoječih in oblikovanje novih poslovnih modelov, razvoj novih izdelkov in storitev ter povečujejo učinkovitost in konkurenčnost gospodarstva.** Digitalizacija ima velik potencial rasti, saj se ocenjuje, da lahko digitalno proaktivna podjetja poslujejo do desetkrat bolje kot istovrstna podjetja, ki digitalnih tehnologij še ne uporabljajo.

5.3. Potrebe povezane z zahtevami že sprejete zakonodaje - nerealizirane zakonske obveze

V nadaljevanju sledi opis potrebnih aktivnosti, ki izhajajo iz ŽE sprejetih zakonov, pa se zaradi različnih razlogov ne izvajajo, ali pa so v fazi implementacije na različni stopnji dokončnosti. Nekatere naloge so izredno pomembne za upravljanje celotnega sistema okolja, prostora in nepremičnin in so kot taka v akcijskem delu investicijske dokumentacije označena kot prioriteta za izvedbo.

V nadaljevanju so naštetih sprejeti zakoni glede na posamezne organizacijske enote in poleg naštetih ukrepov opisana tudi vloga.

5.3.1. Direktorat za prostor, graditev in stanovanja

Zakon o spodbujanju investicij

UKREPI:

- Nadgradnja prostorske podatkovne infrastrukture - vzpostavitev sistema za usmerjanje in usklajevanje gospodarskih investicij
- Ukrep revitalizacije razvrednotenih območij (investicijski ukrep)

VLOGA SUBJEKTA:

- Prilagoditev oziroma nadgradnja servisov za potrebe novega sistema
- Vzpostavitev evidence degradiranih območij (informacijska in pravna podlaga)

Zakon o kmetijskih zemljiščih

UKREPI:

- Izdelava skupne strokovne podlage za poselitev in trajno varovana kmetijska zemljišča (TVKZ) na območju celotne Slovenije Ukrep revitalizacije razvrednotenih območij (investicijski ukrep)

VLOGA SUBJEKTA:

- Izdelava metodologije za izdelavo strokovnih podlag
- Izdelava strokovnih podlag za UON za celotno Slovenijo v sodelovanju z občinami
- Sofinanciranje določitve in uskladitve UON in TVKZ
- Sodelovanje z občino in MKGP pri prostorskem načrtovanju
- Nadgradnja obstoječih informacijskih rešitev za zbiranje podatkov na enem mestu in servisi nad podatki.

Zakon o urejanju prostora

UKREPI:

- Tehnična posodobitev namenske rabe prostora za celotno državo glede na lokacijsko izboljššan zemljiški kataster
- Vzpostavitev evidence komunalne opremljenosti na nivoju celotne države
- Vzpostavitev evidence stavbnih zemljišč na nivoju celotne države
- Povezava e-Plan in e-Graditev z IS Okolje
- Digitalizacija vseh veljavnih občinskih podrobnih prostorskih načrtov (OPPN) (tudi starejši akti kot so LN, ZN, OLN, UN, ...)
- Vzpostavitev infrastrukture in podpore izvajanju ukrepov zemljiške politike
- Monitoring posegov v prostor: vzpostavitev enotnega sistema monitoringa posegov v prostor
- Vzpostavitev enovitega sloja dejanske rabe prostora
- Usmerjanje razvoja na funkcionalno degradirana območja (FDO)
- Določitev ureditvenih območij naselij in TVKZ na nivoju cele države
- Podpora (vsebinska, kadrovska, finančna) izdelavi RPP za vse razvojne regije in začetek izdelave RPP
- Izobraževanja na temo novih vsebin po ZUreP-2 za občine, upravne enote, projektante itd.

VLOGA SUBJEKTA:

- **MOP:** Vzpostavitev informacijskega sistema ESZ, koordinacija monitoringa, povezava z ostalimi sistemi, podpora občinam na temah: ESZ, zemljiška politika.

Stanovanjski zakon

UKREPI:

- Vzpostavitev registra stanovanj na nivoju cele države.
- Realizacija ukrepov iz Nacionalnega stanovanjskega programa (ReNSP 2015–2025) in Stanovanjskega zakona v pripravi.

VLOGA SUBJEKTA:

- Vzpostavitev registra, izmenjava podatkov, vzdrževanje.
- Koordinacija pilotnega projekta javne najemniške službe.
- Vzpostavitev sistema spremljanja praznih stanovanj.

5.3.2. Direktorat za vode in investicije

Zakon o varstvu okolja

UKREPI:

- Vzpostavitev nove informacijske rešitve za zbiranje podatkov na enem mestu
- Nadgradnja obstoječih informacijskih rešitev za zbiranje podatkov na enem mestu in servisi nad podatki
- Izboljšanje poročevalskih obrazcev za poročanje o izvajanju javne službe varstva okolja in doseženih standardih opremljenosti
- Migracija obstoječega informacijskega sistema IJSVO na centralno infrastrukturo MJU

VLOGA SUBJEKTA:

- Prilagoditev obstoječih informacijskih rešitev
- Vodenje in spremljanje podatkov
- Razvoj novih informacijskih rešitev

Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč

UKREPI:

- Nadgradnja obstoječih informacijskih rešitev za zbiranje podatkov na enem mestu

VLOGA SUBJEKTA:

- Prilagoditev in nadgradnje obstoječe informacijske rešitve
- Vodenje in spremljanje podatkov

5.3.3. Direktorat za okolje

Zakon o varstvu okolja

UKREPI:

- Nadgradnja registra GSO
- Povezava ePlana s postopki celovite presoje vplivov na okolje za plane in programe, ki niso prostorski akti

VLOGA SUBJEKTA:

- Prilagoditev oziroma nadgradnja servisov ePlan-a za potrebe novega sistema
- Vodenje podatkov, pravila za izmenjavo podatkov

Zakon o ohranjanju narave

UKREPI:

- Vodenje evidence izdanih pooblastil za nadzornike
- Vzpostavitev in izvajanje sistema izdaje naravovarstvenih soglasij.

VLOGA SUBJEKTA:

- Prilagoditev obstoječih informacijskih rešitev
- Vodenje in spremljanje podatkov
- Razvoj novih informacijskih rešitev

5.3.4. Geodetska uprava Republike Slovenije

Zakon o katastru nepremičnin

UKREPI:

- Dopolnitev evidence GJI z gradbeno inženirskimi objekti, ki se trenutno ne evidentirajo
- Izdelava sloja lokacijskih odstopanj parcelnih mej in vodnih zemljišč s predlogom evidentiranja parcel vodnih zemljišč v zemljiškem katastru
- Vzpostavitev opozorilnega sistema za vzdrževanje podatkov katastra nepremičnin
- Dopolnitev evidenc katastra nepremičnin s podatki BIM

VLOGA SUBJEKTA:

- Nosilec ukrepov

Zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin

UKREPI:

- Sistemska zagotovitev določenih podatkov za množično vrednotenje nepremičnin, ki se jih bo, če ne bodo sistemsko zagotovljeni ugotavljalo preko posebnih okoliščin
- Uskladitev podatkov o dejanskih rabah zemljišč za potrebe vrednotenja

VLOGA SUBJEKTA:

- Nosilec ukrepov

Zakon o državnem geodetskem referenčnem koordinatnem sistemu

UKREPI:

- Novo lasersko skeniranje države.
- Prehod na D96/TM vseh podatkov v pristojnosti MOP, občin itd., ki so še v D48.
- Vključitev Galilea v državno omrežje SIGNAL
- Predlogi za izboljšavo državnega koordinatnega sistema
- Certificiranje zasebnih omrežij in postaj GNSS
- Obnova podatkov državnega topografskega modela (DTM)

VLOGA SUBJEKTA:

- Razvoj metodologij, zajem, evidentiranje in vodenje/vzdrževanje podatkov

Zakon o infrastrukturi za prostorske informacije

UKREPI:

- Iz Zakona o infrastrukturi za prostorske informacije ne izhaja konkretni ukrep, ampak je potrebno določila predpisa upoštevati pri številnih ukrepih, ki so že navedeni v okviru drugih predpisov, predvsem pri vzpostavitvi novih podatkov, npr. ESZ, naravovarstveni podatki, podatki o podrobnih izvedbenih prostorskih aktih itd. Določila predpisa je potrebno upoštevati tudi pri vzpostavitvi omrežnih storitev na temo urejanja prostora in varstva okolja za povezavo med državno in lokalno ravni (izmenjava podatkov, vzdrževanje, integracije sistemov itd.).

VLOGA SUBJEKTA:

- Zato bomo v predlogu projektov, v okviru aktivnosti, ki bodo povezane z Nacionalno Infrastrukturo Prostorskih Informacij (NIPI), posvečalo veliko pozornost tako enoličnim

identifikatorjem kot tudi povezanim podatkom (Linked data). Posamezne IKT rešitve bodo morale upoštevati enotne nacionalne standarde, ki bodo usklajeni v okviru NIPI.

5.3.5. Agencija Republike Slovenije za okolje

Zakon o varstvu okolja

UKREPI:

- Povezava ePlana, eGraditve, Katastra z IS Okolje in Obratovalnim monitoringom okolja
- Register varstva okolja

VLOGA SUBJEKTA:

- Prilagoditev oziroma nadgradnja servisov eGraditve, ePlan-a in IS OKOLJE za potrebe novega sistema.
- Vodenje podatkov, pravila za izmenjavo podatkov.

Zakon o ohranjanju narave

UKREPI:

- Centralno vodenje evidence o vseh pravnih režimih
- Dopolnitev evidence podatkov s področja naravovarstva
- Vzpostavitev in izvajanje sistema spremljanja invazivnih tujerodnih vrst, vključno z informacijskim sistemom in stalnim načrtnim spremljanjem (monitoringom) pojavljanja v naravi

VLOGA SUBJEKTA:

- Vzpostavitev in zagotavljanje dolgotrajnosti sistema NarclS (naravovarstveni informacijski sistem)
- Povezovanje NarclS in eGraditev, ePlan
- Vodenje podatkov o pravnih režimih, pravila za izmenjavo podatkov (mnenja, soglasja)

5.3.6. Direkcija Republike Slovenije za vode

Zakon o vodah

UKREPI:

- Vzdrževanje in vodenje evidence vodnega katastra: popis voda in popis vodnih objektov ter naprav

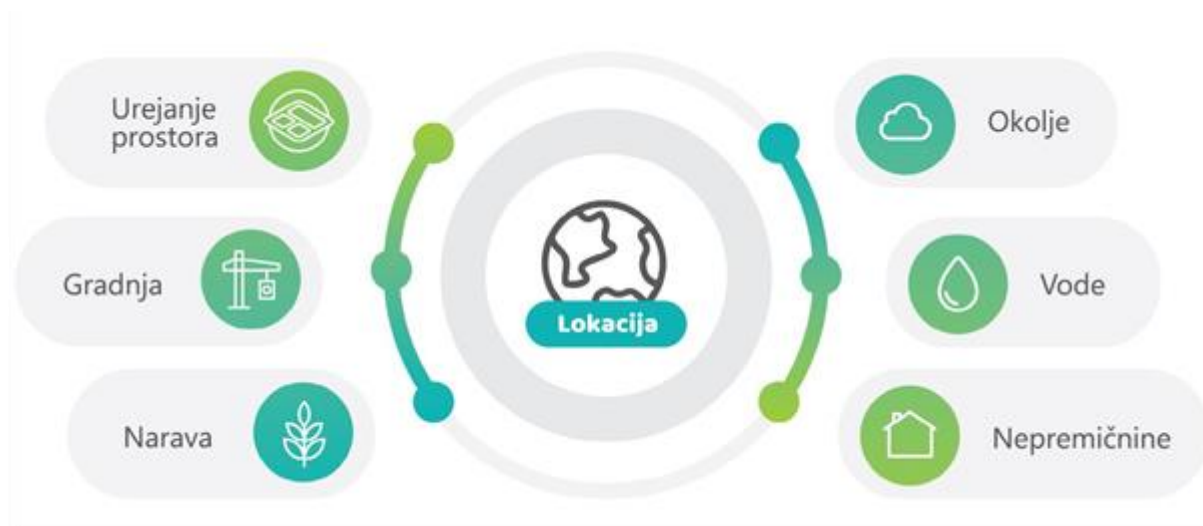
VLOGA SUBJEKTA:

- Nadgradnja podatkovnih zbirk o vodni infrastrukturi, vodnih objektih in napravah
- Nadgradnja podatkovnih zbirk o ogroženih območjih
- Nadgradnja servisov za potrebe novega sistema

6. OPREDELITEV RAZVOJNIH MOŽNOSTI IN CILJEV INVESTICIJE

6.1. Razvojne možnosti

Digitalna preobrazba prostora in okolja je opredeljena v strateškem dokumentu eMOP in sicer za šest strateških tem Ministrstva za okolje in prostor in šest strateških ciljev. Ministrstvo se bo s progresivnim izpolnjevanjem teh ciljev približevalo zelenemu stanju učinkovitega upravljanja s prostorom in okoljem ter doseganju ekonomske blaginje in socialnega napredka.

Slika 3: Prikaz strateških tem MOP ter lokacija kot povezovalni gradnik širšega področja MOP

V digitalnem smislu so strateške teme **povezane preko GEOLOKACIJE**, ki je ključna sestavina za sodoben razvoj digitalne podatkovne infrastrukture.

Strateški cilji digitalne prostorske in okoljske preobrazbe Ministrstva za okolje in prostor do leta 2030 so:

CILJ 1 | Povezovanje

- **Povezati ključno prostorsko in okoljsko digitalno podatkovno infrastrukturo**

Povezati ključno digitalno podatkovno infrastrukturo prostora in okolja. Vzpostaviti je treba horizontalno integracijo informacijskih sistemov oz. ključnih procesov za prostor in okolje. Za enostavno povezovanje je treba nadgraditi del državne podatkovne infrastrukture ter spodbuditi lokalne skupnosti k vzpostavitvi lokalne podatkovne infrastrukture. S tem bo omogočeno digitalno okolje za vodenje podatkov in procesov. Izdelana bodo navodila za medsebojno povezovanje in upravljanje zbirk prostorskih in okoljskih podatkov, ki sodijo v pristojnost Ministrstva za okolje in prostor. S tem bomo spodbujali usklajen, medopravilen (interoperability by default) in koordiniran pristop glede uporabe podatkov in storitev na ravni Slovenije in širše na ravni Evropske unije.

Povezovanje bo vzpostavljeno s kakovostnimi podatki in učinkovitimi postopki ter s tem omogočeno nadzorovano in enolično strukturiranje prostora za namene varovanja različnih stvarnih pravic na nepremičninah, za davčne, prostorsko-načrtovalske, okoljevarstvene in druge namene.

CILJ 2 | Odpiranje

- **Odpreti in omogočiti dostope do digitalnih podatkov in storitev**

Odpreti in omogočiti je treba dostope do digitalnih podatkov in storitev ter izdelati spletne storitve na področju prostora, okolja, voda in narave, koordinirati med državo in občinami na področju uporabe prostorskih podatkov, kar bo bistveno pripomoglo k reševanju družbenih, podnebnih in okoljskih izzivov ter s tem k oblikovanju bolj zdravih, uspešnih in trajnostnih družb.

CILJ 3 | Uporabnost

- **Povečati in izboljšati načine uporabe digitalnih podatkov in storitev**

Z namenom povečanja uporabnosti digitalnih podatkov bi bilo treba vzpostaviti centre (tudi na regionalni ravni), ki bi uporabnikom nudili pomoč pri uporabi lokacijskih podatkov in storitev s področja prostora in okolja za boljše poslovanje, raziskave in razvoj, produkcijo in trženje globalno konkurenčnih inovativnih visokotehnoloških rešitev na vseh področjih. Središča bodo med drugim nudila pomoč pri razumevanju, obdelavi in analizi različnih podatkov. Vse to bo omogočilo razumevanje in prepoznavanje prostorskih in časovnih vzorcev sprememb ter njihove lokacije, obsega, vrste, pogostosti, velikosti, smeri pojavljanja in trendov.

CILJ 4 | Vizualizacija

- **Omogočiti pogoje za razvoj vizualiziranih večdimenzionalnih podatkov**

Vzpostaviti je treba sistem za vključitev satelitskih in drugih sistemov, umetne inteligence ter vizualizacije v državno prostorsko in okoljsko podatkovno infrastrukturo ter za zajemanje in obdelavo večdimenzionalnih vizualiziranih podatkov.

V zadnjih letih se hitro razvija uporaba 3D- in 4D-lokacijskih podatkov in informacij. Tehnološki napredek je spodbudil ta razvoj in zmanjšal stroške, povezane z razvojem in obdelavo geoprostorskih informacij. Ker so 3D-modeli prostora visoko standardizirani, so izzivi na področju raziskav in inovacij povezani s celotno proizvodno verigo od množičnih pridobitev oz. zajemov prostorskih podatkov do uporabe različnih kombiniranih senzorjev, izgradnje 3D- in 4D-modelov mest in pokrajin, obogatitev podatkovnih modelov, ki omogočajo razvoj in uporabo storitev na prostem in v zaprtih prostorih, ter obdelavo, analizo in vizualizacijo teh podatkov z uporabo naprednih tehnologij (rudarjenje podatkov, umetna inteligenca, obogatena resničnost idr.). Gre torej za povezavo različnih senzorjev, platform in tehnologij, katerih skupni cilj je povečati učinkovitost, kakovost, dodano vrednost izdelkov in gospodarsko konkurenčnost.

CILJ 5 | Inovativnost

- **Vzpostaviti okolje za inovativnost lokacijske in druge storitve**

Spodbujati je treba razvoj ter integracijo aplikacij, ki temeljijo na lokaciji oz. uporabi lokacijskih prostorskih in okoljskih podatkov za podjetja in ostale uporabnike. Cilj ukrepa bo povezati podatke, storitve in produkte, ki nastajajo na posameznih področjih, ter tako izkoristiti polni potencial digitalizacije. Z razvojem inovacij ter večjo dostopnostjo in medopravilnostjo lokacijskega okvira države in lokalnih skupnosti se bodo znižali stroški ter povečal družbeni in gospodarski doprinos.

Izkušnja s pandemijo COVID-19 je pokazala na nujnost uvedbe novih tehnologij in inovacij tudi na področju okolja in prostora. Za potrebe izvedbe javnih storitev se je še posebej potrdila nujnost razvoja celovitih inovativnih digitalnih rešitev brez nujnosti fizičnega kontakta med ponudnikom in uporabnikom ter uvedba sodobnih tehnologij za prikaz večdimenzionalnega virtualnega prostora, ki omogoča prikaz navidezne resničnosti.

CILJ 6 | Digitalizacija

- Digitalizacija oz. dopolnitev manjkajočih podatkov in procesov državne in lokalne podatkovne infrastrukture

Za zagotovitev enovite državne in lokalne podatkovne infrastrukture je treba digitalizirati manjkajoče podatke in procese državne in lokalne prostorske in okoljske podatkovne infrastrukture.

6.2. Zeleni slovenski lokacijski okvir (Green SLO4D)

Izkušnja s pandemijo covid-19 je pokazala, da javne storitve s področja prostora, okolja, nepremičnin, narave in voda, ki jih je mogoče opraviti brez fizičnega kontakta med ponudnikom in uporabnikom, še niso razvite v zadostni meri. Predvsem se je to izkazalo v procesih izdajanja soglasij in dovoljenj pri posegih v prostor, kar ima pomemben vpliv na gospodarsko aktivnost ter zmožnost odzivanja na gospodarske in zdravstvene krize. Težave so se pokazale pri nepovezanosti podatkov in procesov, pozicijski nenatančnosti in časovno neusklajenih podatkovnih zbirk. Pokazala se je tudi nujnost uvedbe časovne dimenzije koordinatnega sistema oziroma časovnega geolociranja v prostoru.

Podatki obstajajo v okviru digitalne infrastrukture, vendar je ključni problem interoperabilnost podatkov, kar predstavlja oviro za učinkovito izmenjavo podatkov, ki povzroča zamude pri izvajanju skupnih zahtev. Ključno gonilo razvoja predstavljajo interoperabilni podatki, tako na nacionalni kot lokalni ravni, in tudi med nacionalno ravni in ravni EU.

Ministrstvo za okolje in prostor danes vodi in vzdržuje več kot sto zbirk podatkov na področju prostora, okolja, nepremičnin, narave in voda, ki vsebujejo podatke o lokaciji posameznega pojava ali objekta v prostoru. Sistemi pa še niso ustrezno medsebojno povezani in ne sledijo enotni podatkovni politiki, ki bi omogočila enostaven dostop do podatkov in spletnih storitev. Popolnost in zanesljivost podatkov v zbirkah (predvsem na lokalni ravni) prav tako še vedno ni v celoti ustrezna vsem potrebam uporabnikov. Proces, ki uporablja podatke iz zbirk podatkov, zaradi tega niso v celoti digitalizirani in podatkovno podprti. To zmanjšuje pravno varnost lastnikov in investitorjev ter povzroča časovne zamude in vsebinske nedorečenosti pri izvedbi procesov. S tem zavira razvoj gospodarstva in družbe kot celote. Prav tako obstoječe stanje nepopolnih in nepovezanih prostorskih, zemljiških in okoljskih evidenc povzroča konflikte med razvojnimi potrebami in varstvom okolja, narave in voda. Podatki kažejo, da zaradi nepovezanih podatkovnih zbirk in procesov v praksi dejansko prihaja do močnega konflikta interesov pri rabi prostora.

Zeleni slovenski lokacijski okvir je nastal na osnovi **Strateškega načrta za digitalizacijo prostora in okolja na Ministrstvu za okolje in prostor (eMOP)**. V obravnavani investicijski dokumentaciji za **Zeleni slovenski lokacijski okvir** obravnavamo ukrepe iz eMOP, ki bodo financirani iz **NOO – EU načrta za okrevanje in odpornost (EU recovery sklad)** ter **Podnebnega sklada**.

6.2.1. Strateški cilji Zelenega slovenskega lokacijskega okvirja

Digitalna transformacija na področju prostora, okolja, nepremičnin, narave in voda predstavlja celovito reformo prostorske, okoljske in zemljiške politike s ciljem zagotoviti izhodišče za pospešek razvojnih investicij z digitalnim in zelenim prehodom, izboljšanje poslovnega okolja in prispevek k administrativni razbremenitvi ciljnih skupin.

Z investicijo bomo dosegli naslednje:

1. **povezali bomo ključno prostorsko in okoljsko digitalno podatkovno infrastrukturo**, tako, da bomo med seboj povezali ključne procese in podatkovne zbirke sistemov eProstor, IS Okolje, eVode, NarcIS;
2. **odprli in omogočili bomo dostope do digitalnih podatkov in storitev** – izdelali bomo spletne storitve na področju prostora, okolja, nepremičnin, voda in narave (koordinacija med državo in občinami na področju uporabe prostorskih podatkov). Pri tem bodo zagotovljene integralne e-storitve prostora, okolja, voda in narave, e-storitve za podporo zemljiški politiki na lokalni ravni (možnost iskanja zazidljivih zemljišč s določenimi karakteristikami za investitorje), e-storitve za učinkovito prostorsko načrtovanje na državnem in lokalnem nivoju, e-storitve za participativno sodelovanje občanov v prostorskih procesih, za objekte gospodarske javne infrastrukture, za okoljske podatke, e-storitve za vzpostavitev digitalnega dvojčka. Posodobili bomo sisteme za upravljanje okoljskih podatkov in prilagodili delovne procese, da bo v čim večji meri možen dostop do okoljskih podatkov skozi strojne vmesnike, kar bi omogočalo dostop do teh podatkov najširšemu krogu uporabnikov v skoraj realnem času. Podatki bodo na voljo v strojno berljivih formatih tudi za aplikacije v gospodarstvu v skladu z zeleno digitalno agendo in evropsko direktivo o odprtih podatkih. Uporabnikom bo omogočen preračun vseh koordinat v različne časovne epohe in s tem zagotoviti časovno neodvisno lokacijsko koordinato vseh pojavov in objektov v prostoru, torej ne glede na čas izmere;
3. povečali in izboljšali bomo načine uporabe digitalnih podatkov in storitev v okviru izobraževalnega središča za uporabo prostorskih in okoljskih podatkov (promocija podatkov v vseh segmentih družbe, izdelava app storitev);
4. vzpostavili bomo okolje za lokacijske in druge storitve;
5. vzpostaviti bomo **četrto komponento državnega koordinatnega sistema** kot osnove za digitalizacijo in zagotovili manjkajoče digitalne podatke državne prostorske in okoljske podatkovne infrastrukture (topo, Lidar, GJI, EN).

Strateški cilji na Programu za okrevalje in odpornost (NOO)	
1	POVEZATI: povezali bomo ključno prostorsko in okoljsko digitalno podatkovno infrastrukturo, tako, da bomo med seboj povezali ključne procese in podatkovne zbirke sistemov eProstor, IS Okolje, eVode, NarcIS.
2	ODPRETI: odprli in omogočili bomo dostope do digitalnih podatkov in storitev – izdelali bomo spletne storitve na področju prostora, okolja, voda in narave (koordinacija med državo in občinami na področju uporabe prostorskih podatkov).
3	UPORABNOST: povečali in izboljšali bomo načine uporabe digitalnih podatkov s prenovo spletnih vsebin in storitev, v okviru izobraževalnega središča za uporabo prostorskih in okoljskih podatkov (promocija podatkov v vseh segmentih družbe, izdelava app storitev).
4	INOVATIVNOST: vzpostavili bomo okolje za lokacijske in druge storitve.
5	DIGITALIZACIJA, VIZUALIZACIJA: vzpostaviti bomo četrto komponento državnega koordinatnega sistema kot osnove za digitalizacijo in zagotovili manjkajoče digitalne podatke državne prostorske in okoljske podatkovne infrastrukture (topo, Lidar, tla, GJI, EN).

Horizontalna digitalna povezanost prostora, okolja, nepremičnin, voda in narave bo omogočila pametno upravljanje s prostorom kot omejenim naravnim virom ter nižjo pozidanostjo novih zemljišč in s tem povečano odpornostjo na podnebne spremembe. **Digitalne lokacijske storitve** bodo javnim organom, podjetjem ter državljanom olajšale prehod na zeleno in oglično nevtralno gospodarstvo ter zmanjšale upravno breme. Bistveno bodo pripomogle k obvladovanju okoljskih in zdravstvenih tveganj. Služile bodo za pripravo na poplavno varnost, odzive na podnebne spremembe ter monitoring stanja prostora in okolja, pritiskov na zemljišča in okoljskih tveganj. V primeru novih epidemij bodo omogočale hitro

teritorialno lociranje bolezni, sledenje širjenja bolezni v realnem času in spremljanje učinkov sprejetih ukrepov. Časovna dimenzija koordinatnega sistema, povezanost evidenc in uvedba sodobne tehnologije za pozicijsko natančnost, predstavlja ogromen potencial za nadaljnje izboljšanje rezultatov upravljanja prostora z jasno sliko prostih zemljišč, možne lokacije za hitro postavitev objektov za zdravstvene namene, kapacitete umeščanja gospodarskih investicij v prostor, varovanje okolja ter tudi javnega zdravstva, kot je lokacijsko prerazporejanje pacientov glede na razpoložljive kapacitete ter spremljanje reševalnih vozil. Izboljšani bodo rezultati na področju naravnih in drugih nesreč, kot so iskanje najkrajših poti na prostem in v stavbah za reševalce ter gasilce. K zmanjševanju epidemioloških tveganj bo prispevalo tudi zmanjšano število neposrednih interakcij z upravnimi organi zaradi digitalizacije procesov. Enoten podatkovni prostor bo omogočal razvoj pametnih krožnih in drugih aplikacij vrednosti vzdolž dobavnih verig.

Z večjo dostopnostjo in medopravilnostjo lokacijskega okvirja države in lokalnih skupnosti se bodo znižali stroški in povečal družbeni in gospodarski doprinos, hkrati pa se bo spodbujal usklajen, medopravilen (interoperability by default) in koordiniran pristop, glede uporabe lokacijskih informacij na ravni Slovenije kot tudi širše na ravni Evropske unije. Ponovna uporaba širokega nabora prostorskih, okoljskih, nepremičninskih ter podatkov voda in narave predstavlja velik potencial za inovacije in gospodarstvo na podlagi uporabe masovnih podatkov. Digitalna lokacija predstavlja »digitalno valuto«, ki bistveno prispeva zelenemu digitalnemu preoblikovanju, razvoju in rasti. Da bi se prebili med najnaprednejše države glede na indeks lokacijske (geoprostorske) razvitosti moramo zagotoviti odgovore na izzive glede lociranja podatkov v prostor (vse se zgodi nekje v prostoru), povezljivosti baz in podatkov, obdelave in shranjevanje podatkov z zagotavljanjem kibernetske varnosti in ustrezne računalniške zmogljivosti in zanesljivosti.

Z investicijo bodo razvite e-storitve, ki bodo v prvi vrsti usmerjene v zadostitev uporabniškim potrebam in zahtevam. Kot znanje na zahtevo bodo spletne storitve podpirale tudi vzpostavitev digitalnih dvojčkov, ter nudile podlago za številne procese avtomatizacije na področju izvajanja analitike in modeliranja. V vedno bolj avtomatiziranem, dinamičnem in globalnem okolju na področju upravljanja nepremičnin, graditve objektov in ohranjanja narave ter skrbi za čisto okolje so vse pogostejše izražene potrebe uporabnikov po zagotavljanju prostorskih podatkov in storitev v realnem času v 3D in 4D obliki. Z uporabo inovativnih pristopov in sodobnih tehnologij bodo vzpostavljene dinamične in agilne rešitve na področju dostopa in uporabe nepremičninskih evidenc, evidenc okolja, voda, evidenc gospodarske javne infrastrukture in evidence stavbnih zemljišč v Republiki Sloveniji.

6.3. Opis ukrepov za doseganje ciljev Zelenega slovenskega lokacijskega okvirja

Na področju izvajanja zelenega dogovora je ključna vloga MOP omogočanje uporabe odprtih in geolociranih podatkov o lastnostih nepremičnin, prostora, okolja in narave v procesih snovanja in nadzorovanja snovnih tokov ter izvirov in ponorov CO₂. Zato bomo digitalizirali poslovne procese MOP in odprli geolocirane podatke v osnovni obliki pa tudi v obliki določenih vnaprej pripravljenih izdelkov in polizdelkov na podlagi katerih bo možno izvajati politike in ukrepe na področje ponovne uporabe in recikliranja. Zastavljene strateške usmeritve bomo dosegli z:

- Razvojem nove vizije tehnološkega razvoja infrastrukture za prostorske informacije (IPI) na način, da se infrastruktura vključi v skupni evropski podatkovni prostor za zeleni dogovor (European Green Deal data space).
- Posodobljeno referenčno arhitekturo, ki vizijo pretvori v konkretne tehnične pristope, se bo razvila z obsežno uporabo agilnega pristopa in inovativnosti.

- Standardizacijo in harmonizacijo podatkovne podpore procesom na področju prostora in okolja (vključno z dejanskimi standardi) in rešitve za medopravilnost.
- sodelovanje v pobudi Zeleni podatki za vse napovedani v evropski strategiji za podatke (COM (2020) 66 konč.).

Aktivnosti v okviru Green SLO4D se bodo izvajale na ravni skupnih ukrepov kot tudi ukrepov po organizacijskih enotah vključenih v projekt Green SLO4D.

6.3.1. Skupni ukrepi

6.3.1.1. Koordinacija in projektna pisarna

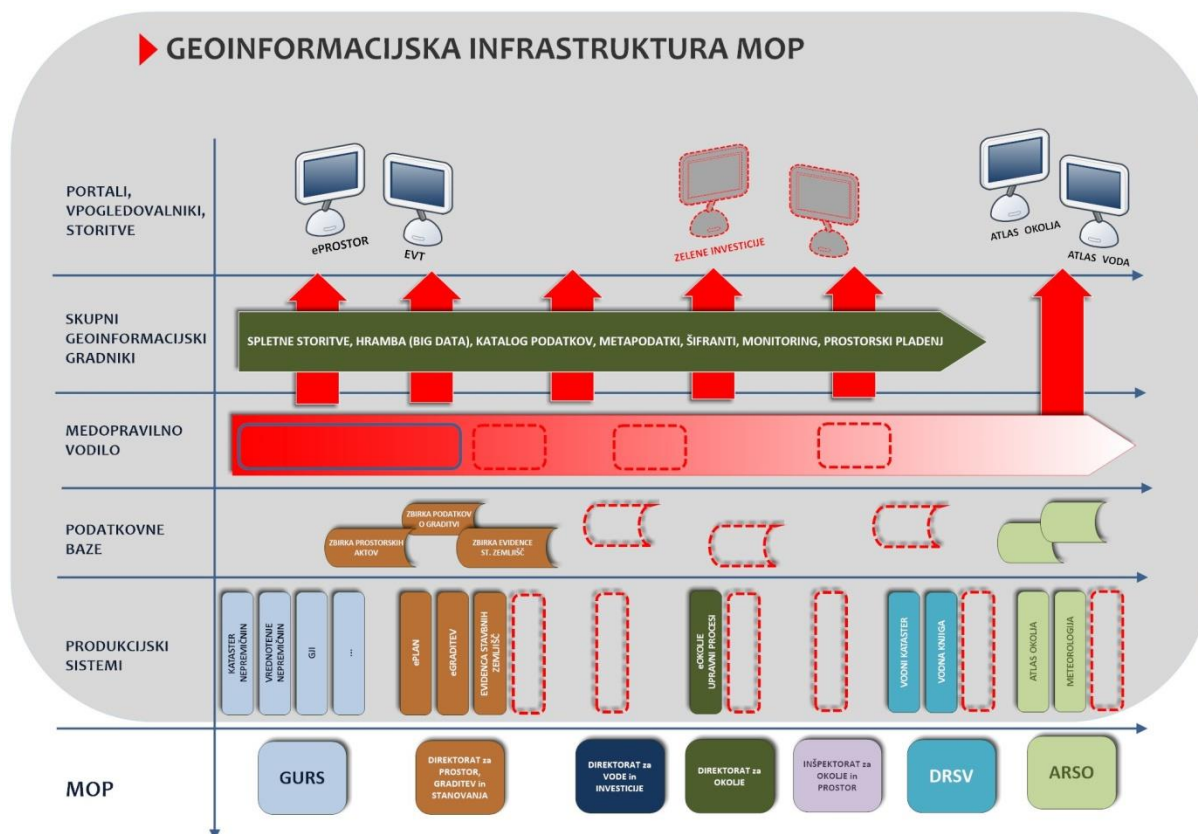
Za učinkovito upravljanje s projektom bo vzpostavljena projektna pisarna, ki bo organizacijsko, administrativno, pravno, finančno in tehnično podprla vodenje vseh nalog projekta. Projektna pisarna zagotavlja osrednje strokovne storitve za načrtovanje in nadzorovanje projekta, podprto s strateškimi študijami za izvajanje projekta. Izvaja predvsem koordinacijske in administrativne naloge na področju vodenja projekta. Skrbela bo za izvedbo razpisov ter spremljala izvajanje posameznih nalog. V okviru ukrepa se bo promoviral projekt, informirala strokovna javnost, splošna javnost in deležniki. Projektna pisarna tudi podpira delovanje projektne skupine.

6.3.1.2. Skupna geoinformacijska infrastruktura

Vizija digitalne preobrazbe okolja in prostora je zagotavljati učinkovito uporabo prostorskih informacij vseh deležnikov za učinkovito merjenje, spremljanje in doseganje trajnostnega družbenega, gospodarskega in okoljskega razvoja. Horizontalno integracijo obstoječih informacijskih sistemov za prostor in okolje na nivoju ministrstva in organov v njegovi sestavi bo mogoče uresničiti samo ob uvedbi odprtega in enostavnega dostopa do digitalnih podatkov in storitev prostora in okolja, za kar je potrebna skupna geoinformacijska infrastruktura oziroma kot je poimenovana v zakonodaji, ki je v slovenski pravni red prenesla direktivo INSPIRE – Infrastruktura za prostorske informacije v Sloveniji.

Infrastrukturo za prostorske informacije sestavljajo metapodatki, zbirke prostorskih podatkov in storitve v zvezi s prostorskimi podatki, omrežne storitve in tehnologije, dogovori o souporabi zbirk prostorskih podatkov in storitev v zvezi s prostorskimi podatki, dostopu do njih in njihovi uporabi ter mehanizmi in postopki za usklajevanje in spremljanje ravnanja.

Koncept skupne geoinformacijske infrastrukture MOP je prikazan na sliki v nadaljevanju. Skupno geoinformacijsko infrastrukturo na spodnji shemi v tehničnem smislu predstavljajo skupni geoinformacijski gradniki in distribucija podatkov, katere del so tudi spletni portali in vpogledovalniki v podatke.

Slika 4: Prikaz povezanosti geoinformacijske infrastrukture na širšem MOP

Posamezni direktorati in organi v sestavi MOP bodo nadgradili oziroma razvili svoje lastne **produksijske sisteme**. Produkcijski sistemi predstavljajo nivo podatkovnih registrov in informacijskih sistemov za vzdrževanje teh registrov direktoratom in organom v sestavi MOP. Ti so oziroma bodo v rednem delovanju in se vzdržujejo s strani posameznih organov (predstavljajo nivo izvornih podatkov). Ti sistemi podpirajo procese posameznega organa. Primeri sistemov: GURS - Kataster nepremičnin, DTK5, DZPGS - eGraditev, ePlan, DRSV - vodni kataster, DVI - sistem javnih služb varstva okolja, ARSO - eOkolje, itd.

Skupna geoinformacijska infrastruktura vseh direktoratom bo sestavljena iz naslednjih komponent:

1. ISO OGC storitvena infrastruktura in ostale prilagojene storitve ki bodo omogočale deljenje in izmenjavo podatkov preko preko standardiziranih vmesnikov in različnih rešitev (npr. odprto kodne rešitve - Geoserver, CEF Context broker, zaprte rešitve - ArcGIS, ipd.)
2. Prostorski pladenj – namenski vtičniki za procesno dvosmerno povezovanje med različnimi sistemi med MOP in različnimi državnimi organi in lokalnimi skupnosti
3. Katalog podatkov - podatkovni slovarji ter sistemski parametri za avtomatizirano generiranje izdelkov, analiz, procesiranje in izvedenke podatkov
4. Metapodatki, Re3gistry - uradnih metapodatkih ki se delijo nacionalno in v EU, omogoča enolično prepoznavanje pojmov, definicij in seznama podatkovnih virov
5. Prva faza vzpostavitve sistema monitoringa

Opremljen bo sistem monitoringa in vzdrževanja podatkov (geoinformacijska infrastruktura za hranjenje in obdelavo različnih virov podatkov monitoringa) ter sistem za hranjenje in obdelavo velikih količin podatkov, dopolnjen in redno vzdrževan bo skupni metapodatkovni sistem, register spletnih storitev, register definicij in šifrantov, enotni standardi za vzdrževanje evidenc, skupni sistem kakovosti,

regionalni oziroma medobčinski podatkovni centri, zagotovljena bo kadrovska zasedba na skupni informacijski in komunikacijski infrastrukturi MOP. Vzpostavljena bo učinkovita koordinacija za usklajevanje konceptov, usklajevanje procesov ter načrtovanje in izvedbo digitalne preobrazbe področja prostora in okolja. Izvedeno bo redno in sistematično izobraževanje in usposabljanje deležnikov ter ozaveščanje širše javnosti. Omogočeno bo svetovanje pri vzpostavitvi in delovanju medopravičnih omrežnih storitev in opolnomočenje deležnikov ter usklajevanje povezav med zbirkami prostorskih podatkov z namenom zagotavljanja enostavne ponovne uporabe in souporabe.

6.3.1.2.1. Horizontalna organizacijska, vsebinska in upravljavska integracija geoinformacijskih sistemov prostora in okolja

S horizontalno informacijsko povezanostjo vsebin prostora, nepremičnin, okolja, voda in narave bomo zagotovili infrastrukturo za prostorske in okoljske informacije, zagotavljali učinkovite e- storitve in kakovostne uradne podatke na načine, ki ustrezajo visokim standardom geoinformacijsko usposobljene družbe.

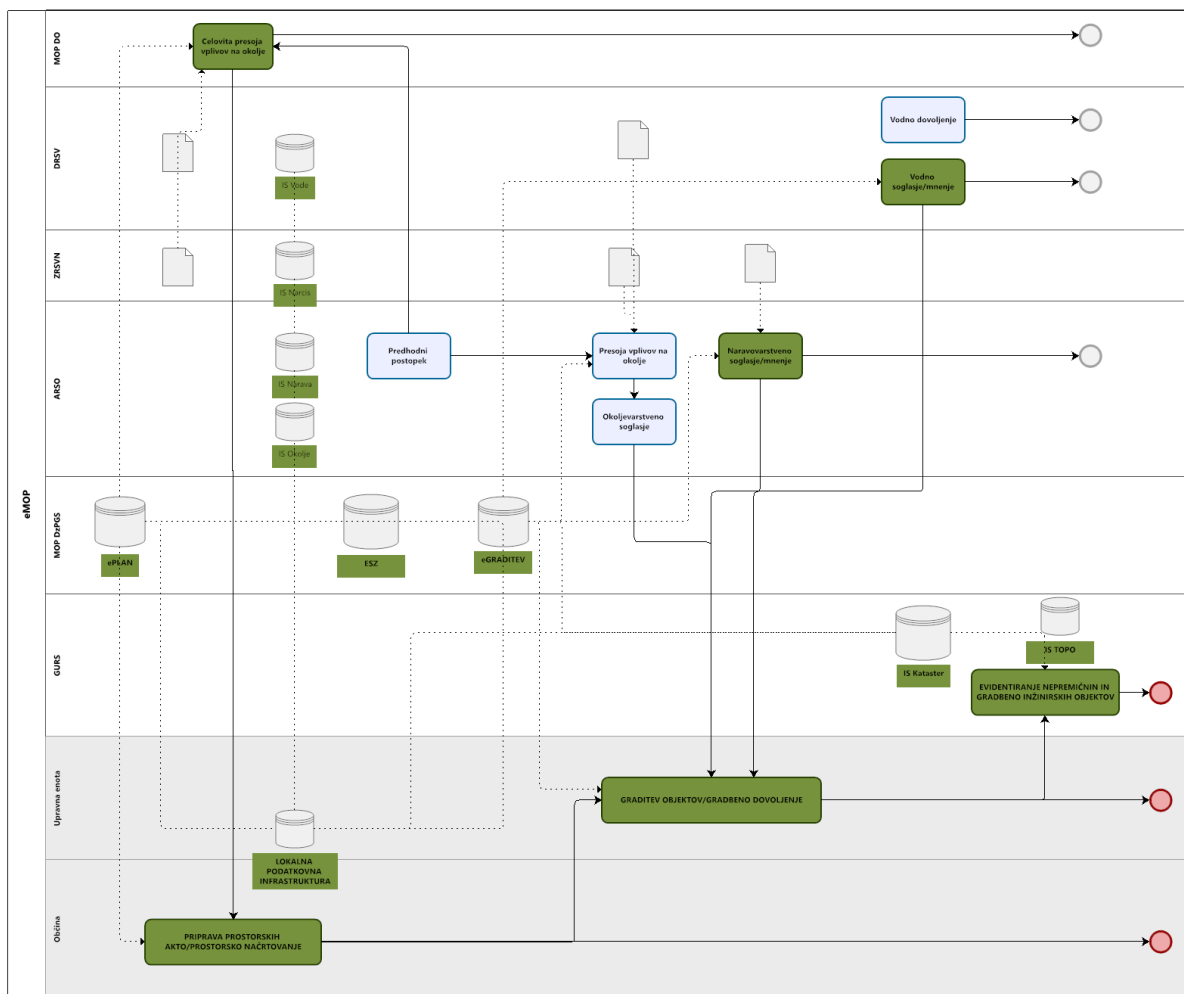
Vsebinska in organizacijska dopolnitev ter upravljanje geoinfrastrukture za prostorske informacije se bo izvedla z upoštevanjem devetih strateških usmeritev za učinkovito upravljanje s prostorskimi informacijami, ki so zapisani v integriranem okvirju, ki je nastal v okviru UN GGIM (IGIF).

Horizontalno povezanost ključnih vsebin bomo zagotovili preko treh ukrepov in sicer:

- Ukrepi za zelene investicije
- Ukrepi digitalne geolokacije
- Ukrepi za podporo »Krožnemu gospodarstvu«

a) UKREPI ZA ZELENE INVESTICIJE

Vzpostavili bomo horizontalno integracijo informacijskih sistemov oz. ključnih procesov za prostor in okolje. Povezali bomo ključno prostorsko in okoljsko digitalno podatkovno infrastrukturo, tako da bomo med seboj povezali ključne procese in podatkovne zbirke sistemov ePlan, eGraditev, IS Okolje, eVode, NarclS. V okviru projekta Zeleni slovenski lokacijski okvir bomo v proces izdaje gradbenega dovoljenja vključili naravovarstveno mnenje in vodno mnenje, s čimer bomo vključili ključne procese voda in narave v proces prostora, t.j. pridobivanja gradbenega dovoljenja. ePlan bomo nadgradili tako, da bo sistem podpiral tudi postopek celovite presoje vplivov na okolje za druge plane in programe, ki niso prostorski akti. Prav tako bomo informacijsko podprli procesa pridobivanja naravovarstvenega soglasja in vodnega soglasja. Naravovarstveno mnenje/soglasje na MOP ter vodno mnenje/soglasje na DRSV predstavljajo vidnejši del postopkov obeh organizacij. Z informatizacijo okoljskih procesov (naravovarstveno soglasje, vodno mnenje/soglasje) bomo podprli učinkovitejše odločanje, hkrati pa bomo s povezavo okoljskih in prostorskih procesov omogočili enostavnejšo vključitev vsebin okolja v postopek pridobitve gradbenega dovoljenja, kar pomeni veliko vrednost za investitorje.

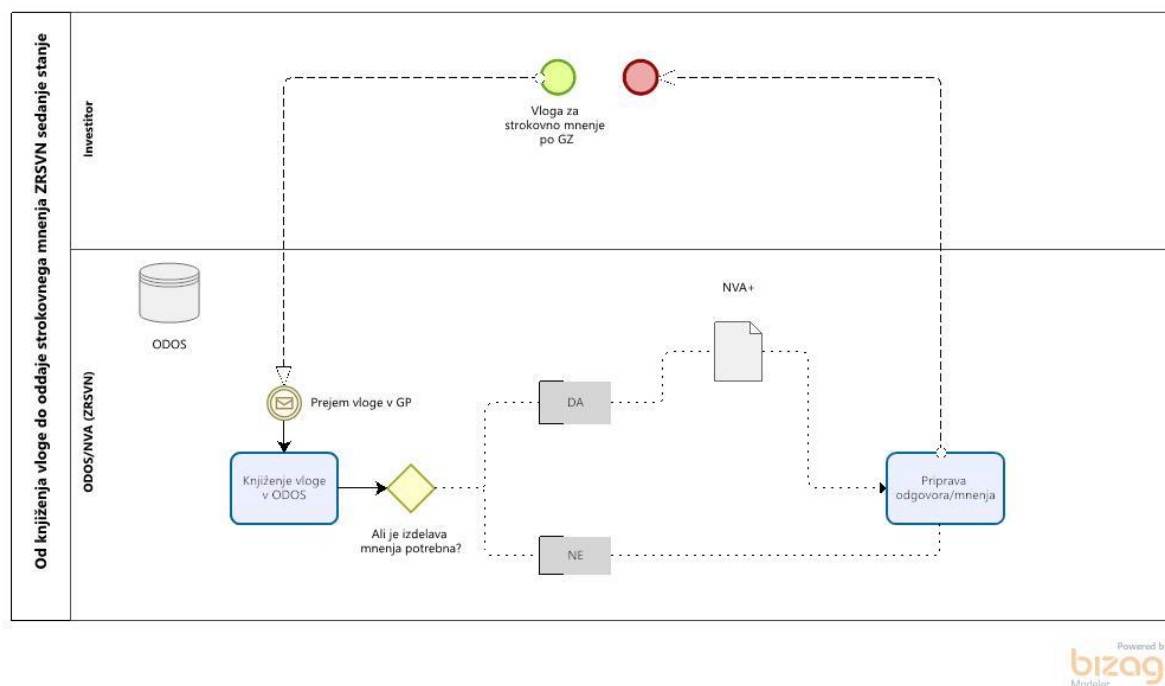
Slika 5: Povezava procesov prostora in okolja

Naravovarstveno mnenje/soglasje

Za gradnjo objekta na območju, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, in za katerega ni predpisanega gradbenega dovoljenja, je treba pridobiti naravovarstveno soglasje. Naravovarstveno soglasje izda ARSO (po 1.9. 2021 MOP).

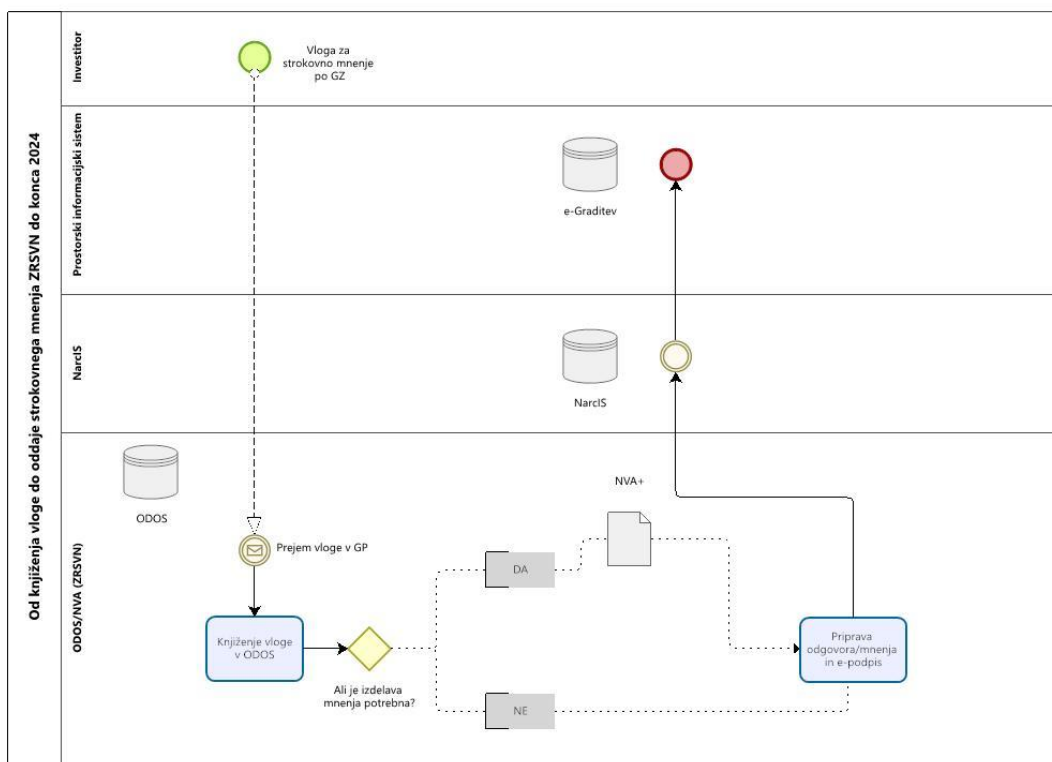
V skladu z Gradbenim zakonom je za gradnjo objekta na območju, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, in za katerega je treba pridobiti gradbeno dovoljenje, treba pridobiti mnenje Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave in ne naravovarstvenega soglasja.

Sedanje stanje:

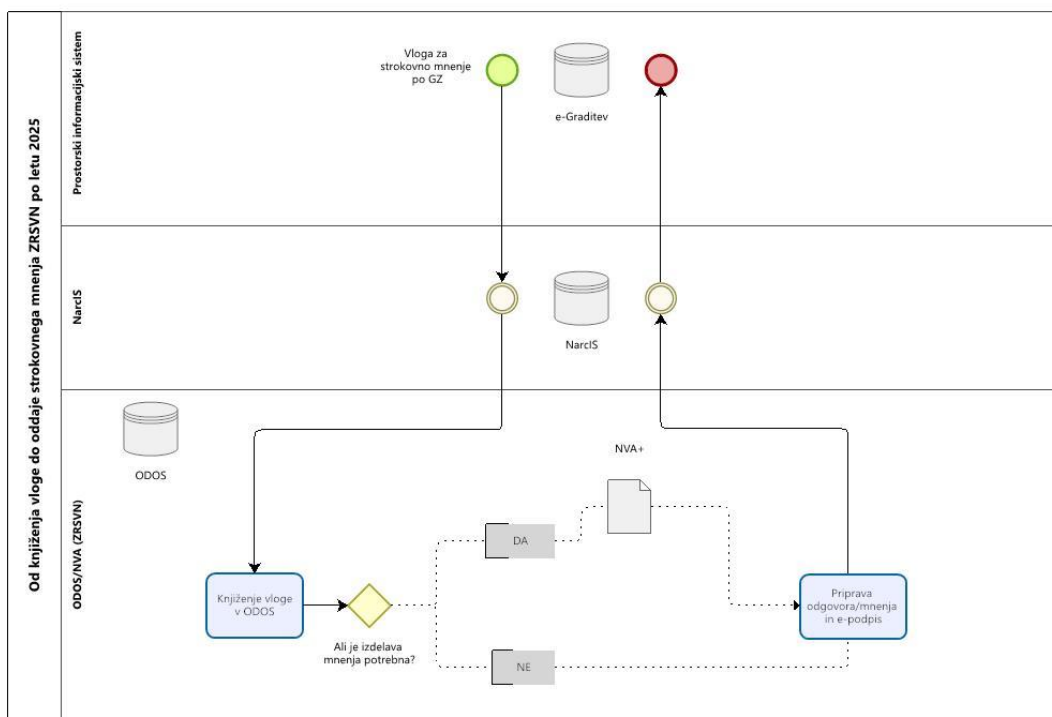
Slika 6: Prikaz poteka pridobivanja strokovnega mnenja/ naravovarstvenega soglasja

ARSO bo v okviru ukrepov iz Zelenega lokacijskega okvirja nadgradil informacijski sistem NarclS. Tekom nadgradnje se bo informacijski sistem NarclS povezoval z ostalimi informacijskimi sistemi na MOP, predvsem s Prostorskim informacijskim sistemom oz. eGraditvijo za potrebe vključitve strokovnega mnenja v postopek gradbenega dovoljenja. Informacijski sistem NarclS se bo gradil tako, da bo možno najprej do konca leta 2024 vzpostaviti povezavo na izhodu. Ko bo informacijski sistem NarclS zgrajen v polni funkcionalnosti bo možna povezava s Prostorskim informacijskim sistemom na vhodu in izhodu (Slika X).

Powered by
bizagi
Modeler

Slika 7: Prikaz poteka pridobivanja strokovnega mnenja z vzpostavljeno povezavo na izhodu

Powered by
bizagi
Modeler

Slika 8: Prikaz poteka pridobivanja strokovnega mnenja po vzpostavitvi informacijskega sistema Narcis

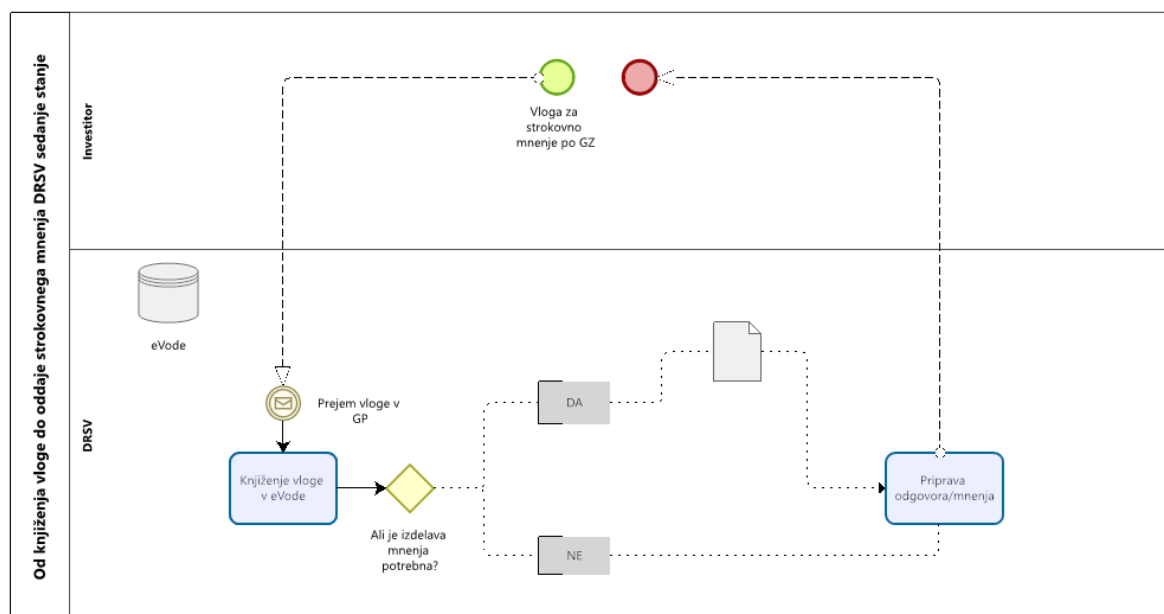
Vodno mnenje/soglasje

V okviru povezave vodnega mnenja in gradbenega dovoljenja bomo povezali informacijska sistema eGraditev in IS Vode.

Gradbeni zakon predvideva za vse gradnje, za katere je treba pridobiti gradbeno dovoljenje, pridobitev mnenja pristojnih mnenjedajalcev. DRSV je pristojni mnenjedajalec za vse gradnje, ki lahko vplivajo na vodni režim in stanje voda.

Za tiste gradnje, ki lahko vplivajo na vodni režim in stanje voda (150. člen Zakona o vodah), pa zanje, glede na Gradbeni zakon, ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja (npr. enostavni objekt, odstranitev objekta, ipd.), je treba pridobiti vodno soglasje.

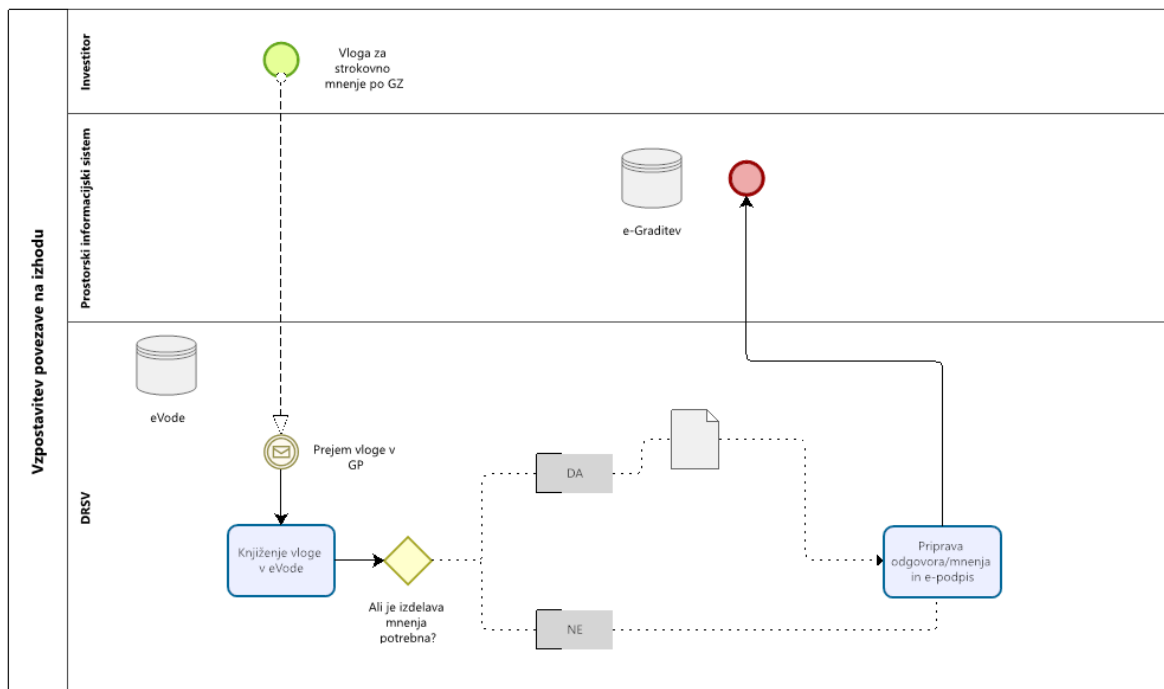
Sedanje stanje:

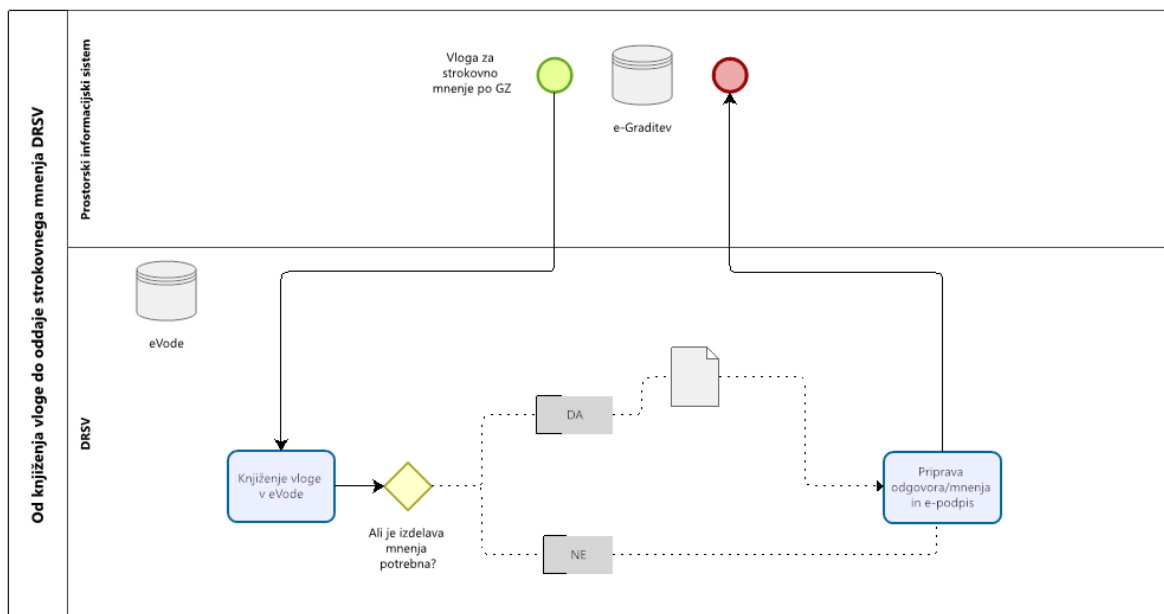
Powered by
bizagi
Modeler

Slika 9: Prikaz poteka pridobivanja vodnega mnenja/soglasja

DRSV bo v okviru ukrepov iz Zelenega lokacijskega okvirja začela nadgrajevati informacijski sistem eVode. Tekom nadgradnje se bo informacijski sistem eVode povezoval z ostalimi informacijskimi sistemi na MOP, predvsem s Prostorskim informacijskim sistemom oz. eGraditvijo za potrebe vključitve vodnega mnenja v postopek gradbenega dovoljenja. Informacijski sistem eVode se bo gradil tako, da bo možno najprej vzpostaviti povezavo na izhodu. Ko bo informacijski sistem eVode zgrajen v polni funkcionalnosti bo možna povezava s Prostorskim informacijskim sistemom na vhodu in izhodu (Slika X).

Slika 10: Prikaz poteka pridobivanja vodnega mnenja/soglasja z vzpostavljeno povezavo na izhodu po delni vzpostavitvi IS eVode

Slika 11: Prikaz poteka pridobivanja vodnega mnenja/soglasja po vzpostavitvi informacijskega sistema

b) UKREPI DIGITALNE GEOLOKACIJE

V zadnjih letih so digitalne tehnologije dodobra spremenile gospodarstvo in družbo, ob tem pa vplivale na življenje vseh. Digitalni podatki z geolokacijo so v središču te preobrazbe, ki se je pravzaprav šele dobro začela. Vse človeške, gospodarske in okoljske aktivnosti se dogajajo nekje v prostoru in geoprostorski podatki so tisti, ki odsevajo fizični svet in zagotavljajo digitalno verzijo našega sveta, brez katerega je digitalna ekonomija nemogoča. Digitalna geolokacija podatkov predstavlja eno od ključnih »digitalnih valut«, ki bistveno prispeva zelenemu digitalnemu preoblikovanju, razvoju in rasti. Da bi se prebili med najnaprednejše države glede na indeks lokacijske (geoprostorske) razvitosti moramo zagotoviti odgovore na izzive glede digitalne geolociranja podatkov v prostor (vse se zgodi nekje v prostoru), povezljivosti podatkov, obdelave in shranjevanje ter ustrezne računalniške zmogljivosti in zanesljivosti.

S projektom vzpostavljamo digitalno geolokacijo na področju varovanja narave, voda, okolja in prostora. Vzpostavili bomo 4D državni koordinatni sistem (z uvedbo časovne dimenzije) kot osnovni gradnik digitalne lokacije in osnova za razvoj enovitih digitalnih storitev na področju digitalne lokacije. Z vzpostavljeno digitalno geolokacijo topografskih podatkov, evidence stavbnih zemljišč bomo razvili mobilne aplikacije za prikaz obogatene resničnosti realnega sveta, stavbnih zemljišč ipd. Vzpostavili bomo digitalno lokacijo (z geolociranimi podatkovnimi zbirkami) na področju poplavne in erozijske ogroženosti. Vzpostavili geolokacijo za monitoring emisij v zrak, vode, tla, hrupa, elektromagnetnega sevanja in odpadkov. Omogočili dostop do bioloških, naravovarstvenih podatki o pitni vodi, kanalizacijskih omrežjih ipd.

c) UKREPI ZA PODPORO KROŽNEMU GOSPODARSTVU

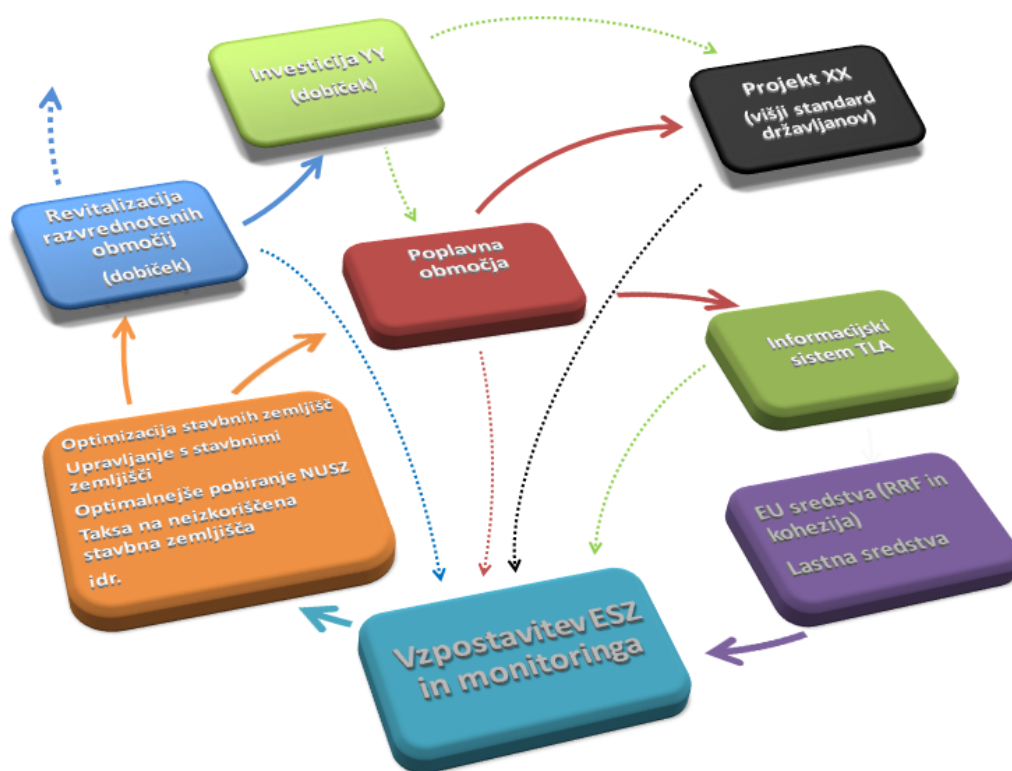
Nizkoogljično krožno gospodarstvo spodbuja uporabo in razvoj že obstoječih stavbnih zemljišč namesto njihovega širjenja na račun drugih rab, vključno s ponovno uporabo razvrednotenih industrijskih in urbanih površin ter ekološke obnove razvrednotenih naravnih virov.

Razvrednotena območja predstavljajo velik prostorski potencial katerim bo v prihodnjih letih, skladno z načeli ničelne pozidave kmetijskih zemljišč, načeli krožnega gospodarstva in zelenega prehoda, potrebno nameniti veliko pozornosti, predvsem njihovi aktivaciji. Razvrednotena območja so po Zakonu o urejanju prostora (UL RS, št. 61/17) območja, ki so jim zaradi neprimerne ali opuščene rabe znižana gospodarska, socialna, okoljska oziroma vizualna vrednost oziroma vrednost po merilih varstva kulturne dediščine in so potrebna prenove. Razvrednoteno območje lahko po fizičnih, funkcionalnih, okoljskih, socialnih merilih in merilih varstva kulturne dediščine izkazuje različne vrste in stopnje razvrednotenja.

V podporo učinkovitejšemu načrtovanju rabe prostora in spodbujanju investicij na poseljena, a trenutno zaradi opustitve prvotne rabe razvrednotena zemljišča, se tekom postopka vzpostavitve ESZ vzpostavi tudi evidenca razvrednotenih območjih na lokalnem in državnem nivoju, kje se evidentirajo in vzdržujejo podatki o razvrednotenih območjih (tipih, vrstah, stopnji razvrednotenja ...). Občine bodo z vzpostavitvijo ESZ pridobile tudi ustrezno podlago za izvajanje ukrepov zemljiške politike.

Z vzpostavitvijo ESZ ter pripisom razvojnih stopenj nepozidanim stavbnim zemljiščem pričakujemo, da bomo lahko veliko stavbnih zemljišč vrnili nazaj v osnovni namen (poplavna območja, razlivne površine, okoljsko degradirana območja).

V koncept krožnega gospodarstva, s fokusom na tleh/stavbnih zemljiščih (s ciljem učinkovitega umeščanja objektov v prostor oz. ničelne porabe novih zemljišč) želimo na MOP tudi v okviru rezultatov Zelenega slovenskega lokacijskega okvira vpeljati IS Tla (ukrep ARSO) in poplavna območja (zmanjševanje škode na infrastrukturi, razlive površine, preprečevanje okoljskih katastrof (degradirana območja), povezava z razvojnimi stopnjami)).

Slika 12: Krožno gospodarstvo in urejanje prostora

6.3.1.2.2. Razvoj eStoritev, distribucije in portalne infrastrukture

Z razvojem navigacijskih naprav in telekomunikacijskih tehnologij smo že nekaj let priča uporabi geolociranih podatkov pri nastajajočih storitvah. Tako bodo razvite e-storitve, ki bodo podatke okolja, narave in voda postavile digitalno različico našega sveta (iz katerega vodnega vira dobiva vodo, območja z urejenim kanalizacijskim sistemom ali vodovodnim sistemom, stanje voda, tal ipd.). V projektu bomo razvili enovito vstopno točko, eStoritve in portale za lažji dostop do podatkov in storitev.

Sistem distribucije podatkov MOP bo vzpostavljen v skladu s konceptom skupne informacijsko komunikacijske infrastrukture, ki jo gradita MOP in MJU.

Koncept distribucije eStoritev ter portalne infrastrukture bo sledil načelom servisno orientirane arhitekture SOA in spletnih storitev (WEB services), kjer bodo posamezne aplikacijske komponente uporabnikom ponujale spletne storitve skupaj z drugimi komponentami prek komunikacijskega protokola neodvisno od vrste programske opreme ali tehnologije. Storitve in izdelki morajo na organiziran način pokrivati vse zbirke podatkov s področja nepremičnin, prostora, vod, okolja in narave. Pri tem je potrebno slediti evropskim in svetovnim iniciativam s področja prostorskih podatkov (INSPIRE, GAIA, ...) ter upoštevati standarde na tem področju (ISO, OGC, ...).

V projektu bo sistem distribucije prostorskih podatkov, ki je bil razvit v projektu eProstor nadgrajen in razširjen tako, da bodo vanj vključene nove zbirke in sistemi geodetske uprave in direktorata za prostor, graditev in stanovanje ter zbirke in sistemi ostalih direktoratskih in organov v sestavi MOP. V tehničnem smislu se bodo nadgrajevali in vsebinsko oziroma podatkovno širili naslednji nivoji oziroma komponente distribucije prostorskih podatkov:

- Replikacijski in integracijski mehanizmi s področja nepremičnin, prostora, vod, okolja in narave
- Primarni registri distribucije za podatkovne zbirke s področja nepremičnin, prostora, vod, okolja in narave
- Transformacije in obdelave primarnih registrov za podatkovne zbirke s področja nepremičnin, prostora, vod, okolja in narave na način, da nastanejo nove in za končne uporabnike bolj učinkovite strukture, ki se shranjujejo v delovne registre distribucije
- Delovni registri distribucije - novi nivoji uporabnih fizičnih podatkov na katere se povezujejo aplikativne rešitve
- Izdelava dodatnih spletnih storitev za podatkovne zbirke s področja nepremičnin, prostora, vod, okolja in narave
- Storitveno vodilo: mehanizmi in orodja v katerega se vključujejo podatkovni viri preko standardnih vmesnikov (registrirani neposredno iz produkcijskih podatkovnih virov, kjer je časovna perioda osveževanja kratka (npr.: nekaj minut) ali se zahteva neposredni dostop do virov v realnem času ali so podatki dostopni iz sistemov izven MOP (npr.: neposredni dostopi do IOT podatkov). Vodilo omogoča veriženje in povezo storitev preko registra API storitev ali preko ESB in predstavlja enakovreden vir delovnim registrom distribucije
- Dopolnitev obstoječih vpogledovalnikov in izdelava novih vpogledovalnikov za vsebine MOP - uporabniške rešitve, kjer si uporabniki sestavljajo svoje poglede in prikaze različnih podatkovnih virov

6.3.1.2.3. Nabava opreme

Nujen prehod v digitalen svet predstavlja vsa potrebna oprema tako za sisteme kot tudi za zaposlene. Za izvedbo projekta Green SLO4D bo potrebno v naslednjih letih zagotoviti tudi sodobno in dovolj zmogljivo informacijsko opremo za vključene deležnike.

Oprema, ki jo bo potrebno zagotoviti na ravni MOP je:

1. Sistemska strojna in programska oprema za delovanje informacijskih rešitev (diskovna polja, strežniki, komunikacijska oprema, licence za strežniške operacijske sisteme in podobno)
2. Osební računalniki, tablice in druga oprema za delo zaposlenih v podatkovnih centrih
3. Pripomočki za učenje, komunikacijo in demonstracije
4. Oprema za zajem podatkov o okolju in prostoru

V okviru projekta bo v sodelovanju z Ministrstvom za javno upravo, vzpostavljena potrebna tehnološka informacijska infrastruktura za delovanje sistema, kar pokriva potrebe produkcijskih sistemov in distribucije ter rezervno lokacijo. Zagotovljene bodo potrebne komponente:

- centralna računalniška strojna oprema in licence,
- sistemska programska oprema in licence,
- razvojna orodja in metodologije,
- omrežna oprema in licence,
- podatkovne baze in aplikacijski strežniki,
- sistemi za poslovno analitiko in podporo odločanju,
- skupni ter horizontalni gradniki.

Obstoječa infrastruktura bo v času implementacije projektnih rešitev zastarela, iztrošena ter premalo zmogljiva zato delovanja sistema na obstoječi infrastrukturi ne bo možno. Zaradi navedenga bo potrebno v okviru projekta zagotoviti novo, ustrezno zmogljivo in varno infrastrukturo ter prilagoditev aplikacijskih rešitev skupnim ter horizontalnim gradnikom.

Tako bo zagotovljena ustrezna programska ter strojna oprema za strežniško infrastrukturo in informacijske sisteme (najem oblčnih kapacitet) na podlagi usmeritev Ministrstva za javno upravo ter strokovnih izhodišč. Pri tem bo zagotovljena dodatna oprema predvsem za tiste zaposlene (tablice, mobilne naprave, geodetski in drugi instrumenti), ki upravljajo z visoko kakovostnimi geolociranimi podatki. Med stroške opreme so vključeni potrebni najemi prostorov.

6.3.1.2.4. Nadzor in kontrola kakovosti podatkov in storitev

Ker govorimo o zelo obsežnih informacijskih sistemih in podatkovnih zbirkah je potrebno vzpostaviti mehanizme nadzora in kontrole kakovosti. Kjer bodo izvedeni neodvisni pregledi kakovostni podatkov pred migracijo v nove sisteme, kontrola pozicijske natančnosti, točnosti, skladnosti ter celostne kakovosti podatkov ter neodvisni končni pregled informacijskih sistemov pred dokončno implementacijo sistemov.

6.3.2. Ukrepi po organizacijskih enotah

6.3.2.1. Direktorat za prostor, graditev in stanovanja

Podpora povezovanju z informacijskimi sistemi, procesi in podatki na okolju in vodah

Izdelan bo načrt povezovanja prostorskega informacijskega sistema z zunanjimi informacijskimi sistemi, vključno s procesi in podatki, ki jih ti sistemi podpirajo. V nadaljnji fazi se bo preko izdelave integracijske komponente načrt povezave informacijskih sistemov s PIS realiziral. Vzpostavili bomo horizontalno integracijo informacijskih sistemov oz. ključnih procesov za prostor in okolje. Povezali bomo ključno prostorsko in okoljsko digitalno podatkovno infrastrukturo, tako da bomo med seboj povezali ključne procese in podatkovne zbirke sistemov ePlan, eGraditev, IS Okolje, eVode, NarcIS. V okviru projekta Zeleni slovenski lokacijski okvir bomo v proces izdaje gradbenega dovoljenja vključili naravovarstveno mnenje in vodno mnenje, s čimer bomo vključili ključne procese voda in narave v proces prostora, t.j. pridobivanja gradbenega dovoljenja. Veliko pozornosti bomo namenili podatkom, ki jih bomo (interoperabilnost, storitve) s povezavo okoljskih in prostorskih procesov lažje vključili v procese na prostoru oz. enostavnejše vključili vsebine okolja in voda v postopek pridobitve gradbenega dovoljenja, kar pomeni veliko vrednost za investitorje.

Območni podatkovni centri

Z namenom povečanja uporabe, večanja uporabnosti in interoperabilnosti digitalnih lokacijskih podatkov in storitev, bomo vzpostavili centre na regionalni ravni, ki bodo uporabnikom nudili podporo pri uporabi lokacijskih podatkov in storitev s področja prostora in okolja. S tem bo vzpostavljeno okolje za učinkovitejše poslovanje, produkcijo in trženje globalno konkurenčnih inovativnih visokotehnoloških rešitev, izvajanje raziskav idr. Centri bodo med drugim nudili pomoč pri razumevanju, obdelavi in analizi

različnih lokacijskih podatkov. Na ta način bo razumevanje in prepoznavanje prostorskih in časovnih vzorcev sprememb ter njihove lokacije, obsega, vrste, pogostosti, velikosti, smeri pojavljanja in trendov, boljše.

Želimo vzpostaviti mrežo območnih (regijskih) centrov, ki bodo skrbeli za povezavo med državo in lokalnimi skupnostmi. Celotna organizacijska shema temelji na prenosu znanja in poenotenem načinu izvajanja med državo in lokalom. Posamezne lokalne skupnosti (občine) se bodo združevale v takšnem centru in na organiziran (centraliziran) način izvajale projekte vzpostavitve prostorskih podatkov (npr. evidence stavbnih zemljišč) in pogojev za pametno upravljanje prostora ter razvoj investicij. To bo omogočilo boljše sodelovanje države, občin in državljanov. Občine bodo dobile podatke za načrtovanje in izvajanje ukrepov zemljiške politike ter usklajevanje aktivnosti na regionalnem nivoju. S tem bodo lastniki, uporabniki, še posebej pa investitorji, ki bodo preko sodobnih informacijskih portalov zanesljivo, celovito in vnaprej informirani o možnostih gradnje na stavbnih zemljiščih. Tako bo povečana pravna varnost investicij ob učinkovitejšem varovanju okolja, kar je osnovni predpogoj za trajnostni razvoj Slovenije. Naloga bo na začetku koordinacija in pomoč pri vzpostavitvi lokalnih evidenc stavbnih zemljišč, ažuriranje podatkov o stavbnih zemljiščih, organizacija skupnih usposabljanj, nadziranje izvajanja nalog, prevzemanje in potrjevanje rezultatov, organizacijska skupnih usposabljanj občin in državnih organov ipd. Ambicija projekta je, da območni podatkovni centri po zaključku projekta prerastejo v trajnejšo in stabilno organizacijsko enoto, ki bo na vzdržen način izvajala naloge. V času izvajanja projekta pripravljene ustrezne pravne podlage ter strateški in akcijski načrt za potrebe dolgoročnega zagotavljanja delovanja regionalne ravni na področju urejanja prostora. Delovanje mreže regionalnih (podatkovnih) centrov na področju urejanja prostora se bo po končanju projekta, po letu 2026, zagotovilo v okviru državnega proračuna v povezavi z lokalnimi skupnostmi.

Podpora umeščanju investicij v prostor in zaznavanju sprememb v prostoru

V Sloveniji je precej neizkoriščenega razvojnega kapitala v stavbnih zemljiščih. Ta niso optimalno izkoriščena niti niso primerno evidentirana. Njihovi smotrni rabi je potrebno dati poseben pomen, vendar se tu srečamo z dejstvom, da v Sloveniji ni ustreznih evidenc o stavbnih zemljiščih in njihovem razvojnem potencialu. Evidenca stavbnih zemljišč (ESZ) s podatki o pozidanih zemljiščih in s podatki o razvojnih stopnjah nepozidanih stavbnih zemljišč predstavlja na tem področju sistemsko rešitev in sicer tako na državni kot tudi na lokalni ravni. ESZ bo predstavljala temelj tega ukrepa.

Vzpostavitev ESZ zahteva izvedbo več nalog, v katere bodo vključeni različni akterji (država, občine in lastniki nepremičnin). V okviru investicije bo izvedeno: uskladitev grafičnih podatkov namenske rabe prostora z veljavnimi grafičnimi podatki iz zemljiškega katastra oz. katastra nepremičnin; posodobljeni bodo podatki masovnega zajema poseljenih zemljišč; določena bodo pozidana zemljišča, ki predstavljajo množico poseljenih zemljišč in zemljišč javne cestne ter javne železniške infrastrukture; določena bodo območja nepozidanih stavbnih zemljišč; pripravljene bodo potrebne strokovne podlage, ki bodo osnova za razvrstitev nepozidanih stavbnih zemljišč v ustrezne razvojne stopnje; nepozidanim stavbnim zemljiščem bodo določene razvojne stopnje; podatki o pozidanih zemljiščih in nepozidanih stavbnih zemljiščih z razvojnimi stopnjami bodo zapisani v ESZ na državni ravni.

Podatki iz ESZ bodo na uporabniku prijazen način dostopni vsem državljanom, predvsem pa bodo pomemben vir podatkov investitorjem pri iskanju ustreznih lokacij za realizacijo investicije. Za ta namen bo v okviru investicije: pripravljeno spletišče za podporo umeščanju investicij v prostor; pripravljeno bo mobilno spletišče za podporo umeščanju investicij v prostor, kjer bo dostopna mobilna aplikacija, ki bo uporabljala napredne tehnologije (obogatena/mešana resničnost) in bo namenjena vizualizaciji in interpretaciji prostorskih podatkov.

6.3.2.2. Direktorat za vode in investicije

Nadgradnje in dopolnitve informacijskega sistema javnih služb varstva okolja ter vzpostavitev aplikacij, razvoj storitev in vizualizacije prostorskih podatkov namenjenih občanom in strokovnim službam

V okviru ukrepa nadgradnje in dopolnitve informacijskega sistema javnih služb varstva okolja ter vzpostavitev aplikacij, razvoj storitev in vizualizacije prostorskih podatkov namenjenih občanom in strokovnim službam je identificirana potreba po nadgradnji informacijskega sistema, ki bo služil učinkovitejšemu spremljanju in vodenju podatkov na področju izvajanja javne službe varstva okolja, hkrati pa bo omogočal podporo upravljavskim in analitičnim procesom pristojnega organa ter tudi zahtevam drugih organov doma in v tujini. Nadgrajeni informacijski sistem bo služil predpisanim nalogam različnih akterjev, predvsem z namenom njihove racionalizacije in večje učinkovitosti, t. j. skrajšati čas izmenjave podatkov, odpraviti napake ročnega dela, poenotiti tehnologijo, omogočiti elektronsko izmenjavo informacij in standardizirati postopke. Med drugim se bo vzpostavil GIS pregledovalnik, ki bo namenjen prostorskemu vpogledu zbranih podatkov in informacij o izvajanju javne službe ter poročil o oskrbovalnih standardih občin, ki se zbirajo v okviru informacijskega sistema IJSVO. Preko GIS pregledovalnika bodo različni uporabniki (državni organi, lokalne skupnosti, izvajalci javnih služb) in prebivalci imeli možnost vpogleda v javne podatke na področju izvajanja javne službe varstva okolja. Vsak prebivalec bo lahko spremljal izvajanja javne službe na področju oskrbe s pitno vodo in odvajanjem in čiščenjem komunalne odpadne vode v okviru GIS pregledovalnika kot tudi v obliki statistik ter poročil. Vzpostavitev aplikacij in storitev bo koristila tako državi kot prebivalcem. Vzpostavitev storitev in z njimi povezane aplikacije bodo omogočale enostavno izmenjavo podatkov in večjo dostopnost ter preglednost.

6.3.2.3. Direktorat za okolje

Vključevanje postopka CPVO za plane in programe, ki niso prostorski akti

V sistem ePlan je vključena obravnava prostorskih aktov, ki obsega tudi postopke CPVO. Zaradi posodobitve in boljše dostopnosti do storitev, povezovanja in upravljanja podatkov ter poenotenja in ekonomičnosti postopkov se sistem ePlan nadgradi še s postopki CPVO za druge plane in programe, ki niso prostorski akti.

Vzpostavitev in izvajanje sistema izdaje naravovarstvenih mnenj

Predvidena je povezava med podatki na ZRSVN, MOP in ARSO, ki so potrebni za izdajo naravovarstvenih mnenj in njihovo povezovanje z ostalimi sistemi. To se bo izvedlo v okviru ukrepa, opisanega v poglavju 6.3.2.5 – Nadgradnja projekta NarcIS.

6.3.2.4. Geodetska uprava Republike Slovenije

Infrastruktura za prostorske informacije

Vzpostavili bomo sistem za prost pretok informacij drugih upravljavcev podatkov. S tem se bodo bistveno izboljšale koristi digitalizacije za državljane in podjetja. Prav tako bo dopolnjen sistem distribucije z možnostjo vključitve in desiminacije. Izvedeno bo pilotno uvajanje inovativnih eStoritev v sodelovanju s start up podjetji.

Glavni strateški cilj investicije je horizontalna povezanost prostorske in okoljske digitalne podatkovne infrastrukture. Ključni element tovrstne povezane infrastrukture pa so kakovostni podatki in storitve. Na temelju uradnih prostorskih podatkov in informacij se namreč načrtujejo in izvajajo različne dejavnosti v prostoru, sprejemajo se pomembne odločitve, katerih posledice imajo lahko vpliv na zdravje in varnost ljudi, stanje okolja, gospodarsko rast in družbeno okolje. Sistem zemljiške administracije nadalje s kakovostnimi podatki in učinkovitimi postopki omogoča nadzorovano in enolično strukturiranje prostora za namene varovanja različnih stvarnih pravic na nepremičninah, za davčne, prostorsko-načrtovalske in druge namene. V okviru investicije bo pripravljen sistem za kakovost podatkov in storitev in sicer: z uvedbo standardiziranih postopkov, storitev in izdelkov z jasno opredeljenimi merili kakovosti; z vzpostavitvijo systemskega okolja in mehanizmov za nadzorovanje poslovnih procesov in kakovosti izdelkov ter storitev; z optimizacijo poslovnih procesov za povečanje notranje učinkovitosti; s sistemskim pristopom pri uveljavljanju novih tehnologij in proizvodnih procesov; s povečanjem sinergije/usklajenosti sodelovanja z odjemalci, uskladitvijo sistemskih (zakonskih) zasnov in rešitev.

Za potrebe povečanja in izboljšanja načina uporabe digitalnih podatkov in storitev bomo v okviru izobraževalnega središča (center znanja) za uporabo geoprostorskih podatkov zasledovali cilj vseživljenjskega učenja zaposlenih, v drugem koraku cilj po večji prepoznavnosti oz. zavedanju širše populacije o storitvah, ki jih nudijo nepremičninski in prostorski podatki. S centrom znanja bomo krepili prepoznavnost, izobraževanje, specializacijo in praktični vidik uporabe geolokacije kot povezovalnega elementa v prostoru ter drugih nepremičninskih podatkov. Dvig deleža usposobljenosti zaposlenih in širše populacije, na nivoju prostorskih storitev, že samo po sebi deluje produktivno, saj eksponentno poveča bazen idej in inovacij, ki izvirajo iz splošne javnosti, kar neposredno vodi k novim in/ali boljšim rešitvam na področju prostorskih podatkov. Pri tem bomo sledili strategiji razvoja usposabljanja in izobraževanja, ki zagotavlja strateško usmeritev in koordinacijo za izboljšanje človeške in institucionalne zmogljivosti. S tem bomo sledili sistemu vseživljenjskega učenja zaposlenih, povečali uporabo geoprostorskih informacij, tehnologij in procesov na vseh družbenih področjih, poskrbeli za široko geoprostorsko ozaveščenost in usposobljenost, stimulirali kreativne in inovativne rešitve izzivov 'resničnega' sveta in opremili zaposlene z rastočim znanjem o geoprostorskih znanostih. Dolgoročen razvoj tega področja ter izobraževanje in uvajanje novih tehnologij pa bomo zagotavljali skozi kohezijska sredstva.

Državni koordinatni sistem

Osnovni standard za povezovanje vse prostorske podatkovne infrastrukture predstavlja državni referenčni koordinatni sistem, ki mora biti v skladu z INSPIRE direktivami enostavno povezljiv z evropskim referenčnim koordinatnim sistemom. Samo kakovosten državni geodetski referenčni sistem lahko zadosti potrebam vseh, ki imajo opravka s prostorskimi podatki in georeferenciranjem v kakršni koli obliki. Kampanjsko spreminjanje koordinat v prostorske zbirke zajetih točk skozi čas bi namreč povzročalo preveč težav pri vsakdanjem operativnem delu. Po drugi strani pa je spremenljivost odnosov med točkami na zemeljskem površju dejstvo, ki ga moramo ugotoviti in upoštevati. Vsi okoljski procesi so namreč preko kakovostnega koordinatnega sistema digitalno povezani v enotno pametno digitalno

rešitev. Zato razvoj in implementacija 4D koordinatnega sistema in ostalih podpornih aktivnosti predstavlja temelj za razvoj enovitih digitalnih storitev na področju digitalne lokacije. Sodobne napredne tehnologije namreč omogočajo pridobivanje širokega nabora raznovrstnih prostorskih podatkov (npr. Lidar, InSar itd.), ki pa morajo biti ustrezno in pravilno geolocirani. Le s pravilno in kakovostno geolokacijo je mogoče zagotoviti medoperabilnost vseh gradnikov, ki sestavljajo ukrepe na področju urejanja prostora, graditve objektov, nepremičnin, varovanja okolja ter upravljanja voda in ohranjanja narave. Implementacija 4D koordinatnega sistema, kot osnovnega gradnika digitalne lokacije, bo tako omogočila tudi razvoj pametnih digitalnih rešitev in posledično izboljšala kakovost javnih storitev. Predstavlja naložbo in reformo na področju modernizacije javne uprave in digitalizacije javnih storitev.

Državni topografski sistem in monitoring

Osnovne podatke nacionalne prostorske podatkovne infrastrukture predstavljajo podatki državnega topografskega sistema, ki so ključni za upravljanje in monitoring prostora ter prehod v večrazsežnosti sistem. Prav tako so ti podatki ključni za vzpostavitev t.i. lokacijskih storitev in osnova za digitalizacijo, kar izhaja iz ciljev investicije. V okviru investicije bo: razvit sodoben sistem državnega topografskega sistema, povezan sistem topografije in monitoringa prostora, digitalizirani podatki državnega topografskega podatkovnega modela (DTM) na območjih neažurnih podatkov, digitalizirani podatki laserskega skeniranja (Lidar), zagotovljeni podatki satelitskih snemanj Sentinel. Tako dopolnjen državni topografski sistem bo osnova za digitalno povezovanje in razvoja lokacijskih storitev, ki predstavljajo temelj za odločanje v prostoru, tudi na področju obrambe in civilne zaščite vsake države. Prav tako pa bo zagotovljen prvi korak na poti v večdimenzionalni svet in sicer z večdimenzionalnimi vizualiziranimi podatki državnega topografskega modela. Vsi podatki državnega topografskega sistema, kot tudi podatki monitoringa prostora, bodo dostopni vsem državljanom v uporabniku prijaznih aplikacijah za ogled in prenos podatkov.

3D Kataster

Za povezovanje ključne prostorske in okoljske podatkovne infrastrukture je potrebno digitalizirati manjkajoče gradbeno inženirske objekte in digitalizirati proces. Tako bo dokončan prehod na celovito evidentiranje nepremičnin (na procesni in podatkovni ravni). V obstoječi sistem bodo dograjeni manjkajoči gradbeno inženirski objekti (GIO) t.j. zajem objektov po CCSI klasifikaciji, ki se nikjer ne zajemajo (npr: pešpoti in jahalne steze, objekti na rekah in kanalih ali ob njih (zapornice, mostni kanali in kanalski predori), obale in obrežne poti za vleko, telekomunikacijska vozlišča in povezave med njimi, pripadajoča infrastruktura hrbteničnega omrežja, lokalni cevovodi za dobavo stisnjenega zraka, drugi gradbeni inženirski objekti, ki niso uvrščeni drugje). Drugi gradbeni posegi, ki se trenutno ne evidentirajo: izkopi, izvedeni z gradbenimi deli, grajene gozdne vlake, objekti za oglaševanje in informacijski panoji, spominska obeležja, grajeni prostori na drevesu, grajeni prostori na vodi, nepokrita prezentirana arheološka najdišča in ruševine.

Za potrebe izvedbe digitalizacije in vizualizacije na področju nepremičnin bo izvedena vektorizacije in vizualizacija etažnih načrtov, ter uveden sistem za kakovost katastra ter posodobljen sistema analitike in modeliranja vrednosti. S tem bo vzpostavljeno okolje za lokacijske in druge storitve tudi na področju vizualizacije stavb in vrednosti nepremičnin. S tem bo vzpostavljeno okolje za lokacijske in druge storitve tudi na področju vizualizacije stavb.

Množično vrednotenje nepremičnin

Obstoječi odprtokodni informacijski sistem v podporo množičnemu vrednotenju nepremičnin se razvija, dopolnjuje in nadgrajuje od leta 2005. Na podlagi že 3x spremenjene zakonodaje s področja MVN, novih vsebinsko metodoloških dognanj, spremenjenih struktur baz podatkov, ki se uporabljajo v informacijskem sistemu in zaradi novih sodobnejših aplikativnih odprtokodnih rešitev, bo izvedena nujna temeljita prenova informacijskega sistema za analitiko in modeliranje v sistemu MVN. S tem se bo povečala odzivnost, preglednost in učinkovitost samega sistema s katerim bo omogočeno lažje, hitrejše in bolj kakovostno spremljanje in analiziranje trga nepremičnin. Poseben poudarek bo namenjen tudi predstavitvi rezultatov množičnega vrednotenja nepremičnin z namenom povečanja transparentnosti trga nepremičnin kar bo pozitivno vplivalo na vse deležnike na trgu (manjši transakcijski stroški, hitrejše, racionalnejše in boljše odločanje pri gospodarjenju z nepremičninami).

6.3.2.5. Agencija Republike Slovenije za okolje

Agencija bo projekt izvajal v okviru petih vsebinsko zaokroženih sklopov:

1. Nadgradnja projekta NarCIS – Vzdrževanje, nadgradnja povezovanje z ostalimi sistemi eMOP. (povezovanje, uporabnost)
2. Nadgradnja in vzdrževanje sistema IS okolje - Izgradnja informacijskega sistema za obratovalne monitoringe zraka, voda, odlagališč, hrupa in elektromagnetnega sevanja (povezovanje, digitalizacija, odpiranje, uporabnost)
3. Prenova sistema za kemijski in ekološki monitoring voda - Izgradnja informacijskega sistema EKOvode-BIO Vode in nadgradnja v informacijski sistem za ekološko stanje voda (digitalizacija, odpiranje, uporabnost)
4. Vzpostavitev informacijskega sistema za monitoring tal (digitalizacija, odpiranje, uporabnost)
5. Posodobitev spletnih storitev ARSO za javnost s ciljem odpiranja podatkov in povečanja uporabnosti (odpiranje, uporabnost)

Za potrebe izvajanja vseh aktivnosti in IKT podporo zgornjih sklopov bomo del sredstev namenili tudi IKT infrastrukturi in dodatnim kadrom za izvedbo.

Nadgradnja projekta NarCIS – Vzdrževanje, nadgradnja povezovanje z ostalimi sistemi eMOP

ARSO trenutno izvaja projekt financiran s strani EU (LIFE), s katerim vzpostavlja centralno bazo bioloških in naravovarstvenih podatkov za potrebe izvajanja ZON. Projekt se izteče konec leta 2024. Že v sami prijavi smo EU dokazovali, da je sistem za Slovenijo dolgoročno pomemben in se zavezali, da bomo sistem tudi vzdrževali in razvijali naprej. Ena od točk, ki je planirana za obdobje po izteku projekta je tudi povezovanje s sistemi eMOP (eGraditev, ePlan). V okviru te aktivnosti, bo zagotovili povezljivost na področju naravovarstvenih smernic in mnenj, prav tako pa ažurno izmenjevanje območji s pravnimi režimi. Naslavljal bomo tudi uporabnost za javnost in upravljavce zavarovanih območji.

Nadgradnja in vzdrževanje sistema IS okolje – Izgradnja informacijskega sistema za obratovalne monitoringe zraka, voda, odlagališč, hrupa in elektromagnetnega sevanja

Namen izgradnje sistema je zagotoviti celovit pregled nad izvajanjem obratovalnih monitoringov na podlagi izdanih okoljevarstvenih dovoljenj (OVD). Sistem se mora povezovati s sistemom za izdajo OVD (IS OKOLJE), in mora omogočiti pregled nad izpolnjevanjem obveznosti na podlagi izdanih OVD. Mora omogočati pregled na preseganju dovoljenih emisij. Hkrati mora upravljavcem omogočati enostaven (digitalni) način poročanja obratovalnih monitoringov.

Podatki bodo preko spletnih storitev odprti za javnost in bodo služili kod dodaten vir informacij za pripravo programov monitorirovanja stanja okolja, ki jih izvaja ARSO. Sistem bo omogočal pregled na monitoringi s področja emisij v zrak, vode, tla, hrupa, elektromagnetnega sevanja in odpadkov.

Prenova sistema za kemijski in ekološki monitoring voda – Izgradnja informacijskega sistema EKOvode-BIO Vode in nadgradnja v informacijski sistem za ekološko stanje voda

Aplikacija EKOvode (kemijski in biološki monitoring voda) izvira iz leta 2002, izdelana na Client platformi, dokaj rigidnem sistemu, ki uporabniku ne omogoča prijaznih in dinamičnih grafičnih in GIS prikazov.

Zato je nujno potrebna prenova v smislu posodobitve oziroma prehoda na sodobnejšo platformo, ki daje uporabniku veliko več možnosti. Poleg tega bi bilo potrebno odpraviti pomanjkljivosti in posodobiti vnos in kontrolo podatkov, za katerega se je tekom uporabe izkazalo, da ne zadošča zahtevam Direktive o vodah 2000/60/ES^[15] glede monitoringa in ocenjevanja kemijskega stanja voda.

Aplikacija bo nadgrajena z novimi funkcionalnostmi, ki bodo omogočale večjo avtomatizacijo procesa, od kontrole podatkov, do priprave realizacije programa monitoringa, kakor tudi predstavitve podatkov v obliki različnih grafičnih in kartografskih prikazov za različne javnosti.

Cilj podprojekta bi bil torej najprej usmerjen v prenovi obstoječega sistema, nato pa v nadgradnjo funkcionalnosti oziroma modulov (odpiranje podatkov), ki sedaj še niso razviti in povezovanje z ostalimi sistemi znotraj projektov eMOP.

Prikazi in zajemi podatkov na spletu bi z modernizacijo omogočili prijazne in dinamične prikaze (vključujoč geolokacijo) o kemijskem in ekološkem stanju voda. Prikazi bi nagovarjali splošno javnost kot tudi odločevalce, ki bi na podlagi stanja lahko sprejemali strokovne odločitve in ukrepe za izboljšanje stanja. Glede na potrebe bi javnost lahko dostopala do obdelanih ali surovih podatkov. Posebno poglavje bi bilo namenjeno tudi spremljanju dolgoročnih trendov, ki odražajo globalne trende klimatskih sprememb.

Za uspešno integracijo podatkovnih zbirk o stanju voda v druge okoljske in prostorske podatke in povezave z njimi ter za vzpostavitev poročanja na različne mednarodne institucije, je potrebno zbirke podatkov voda ustrezno prilagoditi, da bo omogočena povezljivost z drugimi zbirkami podatkov.

Vzpostavitev informacijskega sistema za tla

V letu 2009 se je v okviru ciljno raziskovalnega projekta (CRP) pripravila zasnova nacionalnega talnega informacijskega sistema, vendar pa se informacijski sistem za vrednotenje stanja tal ni vzpostavil.

ARSO z izvajalci izvaja raziskave stanja tal. Sistematični monitoring kakovosti tal se v Sloveniji še ne izvaja. ARSO v letošnjem letu vzpostavlja mrežo vzorčnih mest monitoringa kakovosti tal in pripravlja prvi program monitoringa kakovosti tal. Vzpostavitev in izvajanje monitoringa kakovosti tal določata Zakon o varstvu okolja.

Vzpostavitev informacijskega sistema za vrednotenje stanja tal je potrebna zaradi učinkovitega, jasnega, optimiziranega, hitrega prikazovanja in podajanja podatkov o tleh tako širši javnosti kot tudi zaposlenim na ARSO, zunanjim strokovnim institucijam in odločevalcem na področju tal. Sodoben informacijski sistem bi med drugim omogočal ustrezno organizirane, dostopne in interpretirane podatke tal, ki omogočajo zasnovo in izvedbo mnogih aktivnosti s področja okolja, kmetijstva, prostorskega načrtovanja in drugih aktivnosti v prostoru oz. okolju. Omogočal bi pomembno osnovo za izvajanje mnogih strategij, zakonskih obveznosti, pripravo predpisov s področja tal, gospodarske uspešnosti,

trajnostnega razvoja, rabo naravnih virov in boljše razumevanje procesov, ki vodijo k degradaciji tal, itd. Potreben je za delo na številnih področjih, npr. državne uprave, gospodarstva, okolja, obrambe, znanosti, raziskovanju, izobraževanja, zdravja in meddržavnega sodelovanja. Delo omenjenih področij bi bilo hitrejšje in učinkovitejše v primeru dostopa do urejenih, tematsko interpretiranih, vzdrževanih, posodobljenih in dopolnjenih podatkih o stanju tal.

Poleg tega, bi vzpostavitev informacijskega sistema za vrednotenje stanja tal lahko združila podatke o stanju tal različnih inštitucij. Razkropljeni, nedosegljivi, neusklajeni, pozabljeni podatki o tleh, pridobljeni z velikimi finančnimi sredstvi, ne izpolnjujejo svojega namena. Za boljšo uporabo in izkoristek podatkov o tleh jih je treba zbrati ustrezno organizirati in narediti dostopne v enotnem sistemu. To je torej tudi eden od razlogov za izgradnjo informacijskega sistema za vrednotenje stanja tal.

Posodobitev spletnih storitev ARSO za javnost s ciljem odpiranja podatkov in povečanja uporabnosti

ARSO je dolžna obveščati javnost o stanju okolja. Za potrebe odpiranja podatkov, ki jih agencija vodi v različnih sistemih je potrebno nadgraditi in prenoviti spletne vsebine in pripraviti uporabne spletne storitve (data as a service). Za to je potrebno pripraviti načrt prenove, oblikovanje novih produktov in nadgraditi tehnične rešitve. Po prenovi, bi morali imeti več odprtih podatkov dostopnih v za različne javnosti razumljivih produktih. Hkrati bo prenova omogočila tudi dostop do okoljskih podatkov v strojno berljivih formatih za potrebe povezovanja znotraj MOP, državne uprave, z EU institucijami (poročanje) in gospodarstvu.

6.3.2.6. Direkcija Republike Slovenije za vode

Vzpostavitev novih in nadgradnja obstoječih podatkovnih zbirk

V okviru naloge bo izdelana nadgradnja naslednjih obstoječih digitalnih podatkovnih zbirk:

- Opozorilna karta poplav: Izvedena bo nadgradnja obstoječe opozorilne karte poplav (merilo 1:50.000). Osnova nadgradnje je izvedba analiz z aplikacijo poenostavljenega 2 dimenzijskega hidrološko-hidravličnega numeričnega modela na nivoju porečij. Način je bil uspešno uporabljen že na več območjih po Sloveniji. V okviru projekta bo izvedena obdelava dodatnih porečij. Za pridobitev uniformne podatkovne zbirke bo izvedena združitev rezultatov že obstoječih in novo izvedenih analiz v enotno podatkovno zbirko.
- Karte poplavne nevarnosti in z njimi povezane erozije: izvedena bo nadgradnja in dopolnitev že obstoječih kart poplavne nevarnosti in erozije na način, ki bo zagotavljal kvalitetno ustreznost in primerljivost podatkov na ravni porečij. Na podlagi izkušenj obstoječih aktivnosti, ki se izvajajo na porečju Savinje bo v okviru projekta izvedena nadgradnja podatkovnih slojev tudi na drugih porečjih. Za pridobitev uniformne podatkovne zbirke bo izvedena združitev rezultatov že obstoječih in novo izvedenih analiz v enotno podatkovno zbirko.
- Popis vodnih objektov, naprav in ureditev: Podatki o vodnih objektih, napravah in ureditvah se ne hranijo centralizirano niti ne na uniformiran način. V preteklih letih je bila pripravljena shema za uniformiran popis in izvedeni testni popisi na določenih porečjih. V okviru projekta se bo nadaljevalo s popisovanjem po porečjih in združilo že popisana območja v enotno podatkovno zbirko.
- Izdelava kategorizacije urejanja vodotokov: Kategorizacija urejanja vodotokov je pomemben vir informacij za izdelavo presoje vplivov na stanje voda pri izvajanju posegov v vodna in priobalna

zemljišča. Obstoječi podatkovni sloj je potreben prenove. V okviru projekta bo sloj prenovljen glede na nadgrajen popis vodnih objektov, naprav in ureditev.

Nadgradnja podatkovnih zbirk bo potekala tudi v smislu njihove funkcionalne vključenosti v nadgrajeni sistem eVode. Podatki bodo (na ravni atributov, šifrantov itd.) urejeni na način, ki bo omogočal ustrezno integracijo v postopke izdaje mnenj in soglasij na DRSV in tudi integracijo v druge sisteme znotraj eMOP preko storitev za izmenjavo in interpretacijo podatkovnih zbirk.

Vzpostavitev oz. nadgradnja sistema eVODE z zagotovljeno povezljivostjo v sistem eMOP.

Informacijski sistem eVODE bo imel vzpostavljeno modularno rešitev, ki bo prvenstveno omogočala povezovanje na sistem eMOP, glede na potrebe, pa kasneje še na ostale informacijske sisteme. Predvidena rešitev bo modularna, kar bo omogočalo prilagajanje različnim tehnologijam ter bo imela modul za izmenjavo zahtevkov glede posameznih postopkov (vodnih soglasij, mnenj,...). Pomembno vlogo pri povezovanju bo imel modul »eOdločevalec«, ki bo samodejno, glede na poslane zahteve, določal kateri postopki so potrebni v sistemu odločanja. Rešitev bo omogočala avtomatsko vračanje odgovorov v sistem eMOP. S to rešitvijo bomo zagotavljali povezljivost postopkov s procesi znotraj eGraditev in eProstor.

Razširitev informacijskega sistema eVODE kot storitev za izmenjavo ter interpretacijo podatkovnih zbirk

Del informacijskega sistema eVODE bo deloval kot storitveni informacijski sistem. Informacijskemu sistemu bomo dodali module, ki bodo skrbeli za izmenjavo in interpretacijo podatkovnih zbirk, tudi prostorskih. Vzpostavljena rešitev bo vključevala tako del za notranjo kot tudi zunanjo izmenjavo podatkov. Predvsem zato, ker bo sistem modularen, je potreba po notranjem modulu za izmenjavo podatkov, ki bo preko modula za dodeljevanje pravic »ePravice«, skrbel za interpretacijo podatkovnih virov za zunanje uporabnike. Uporabniki, tako notranji kot zunanji, bodo lahko pridobivali podatke preko uveljavljenih informacijskih rešitev kot so spletni servisi ali pa preko portala eVODE, ki bo tako za te potrebe kot tudi za potrebe enotne vstopne točke Direkcije prenovljen.

Posodobitev informacijskega sistema eVODE za pohitritev postopkov izdaje mnenj in soglasij

Obstoječi informacijski sistem bomo nadgradili, povezali in v določenih delih dodali nove funkcionalnosti (modularni sistem). Za potrebe pohitritve postopkov bomo izdelali nove modularne informacijske rešitve za posamezne postopke odločanja, ki se bodo povezovali z ostalimi moduli. Za potrebe beleženja zahtevkov bomo vzpostavili modul za povezavo z obstoječim dokumentnim sistemom, ter poskrbeli, da bo ta modul pripravljen za novi dokumentni sistem, ki ga uvaja Ministrstvo za javno upravo. Ves ta sistem bo tesno povezan z modulom za povezljivost s sistemom eMOP, kakor tudi s portalom eVODE in s sistemom za spremljanje in odločanje. Z nadgradnjo sistema in procesom digitalizacije se bo pomembno izboljšala učinkovitost in hitrost postopkov izdaje mnenj in soglasij.

7. PREDSTAVITEV VARIANT INVESTICIJE

V tem poglavju je v tem trenutku možno opisati potencialne variantne rešitve v primeru, ko ima kakšen direktorat oz. organ v sestavi že v štartu več variant poti do cilja in s tem dilemo kako peljati investicijo. V tem primeru opišemo obe varianti oz. več njih, če te obstajajo.

V nasprotnem primeru pa bodo v naslednji fazi na tem mestu oblikovane variantne rešitve v primeru, če bo predviden nabor aktivnosti presegal skupno vsoto denarja iz posameznega vira financiranja. V takem primeru bomo morali ožati nabor projektov in jih predstaviti kot celoto v različnih kombinacijah oz. variantnih rešitvah.

Opisana investicija vsebuje naloge oziroma sisteme vseh organizacijskih delov MOP in tudi skupne ukrepe za vzpostavitev skupne informacijske infrastrukture MOP. Predviden nabor aktivnosti, v kolikor bi jih želeli v sklopu projekta Zeleni lokacijski okvir izvesti v zadostni meri, da bodo doseženi vsi predvideni učinki, presega skupno vsoto denarja iz vira financiranja NOO in PS. Predvsem je podcenjena vsa skupna geoinformacijska infrastruktura, sistem distribucije pa tudi vzpostavitev ESZ. Zato predlagamo, da se v naslednji fazi oblikuje variantne rešitve, ki bodo skladne z opisom nalog in sredstvi, a v okviru katerih bodo na ustrezen način prerezporejena sredstva oziroma natančneje definirani obsegi posameznih ukrepov na način, da jih bo za predvidena sredstva možno izvesti. Dve glavni varianti investicije sta:

1. Poudarek investicije je na izvedbi ukrepov oziroma projektov po posameznih sektorjih MOP, na povezavo sektorjev in na dopolnitvi izgradnje skupne infrastrukture MOP
2. Poudarek investicije je na izvedbi skupnih ukrepov MOP na področju koordinacije, standardov, zajemov podatkov, skupnih informacijskih komponent in skupne distribucije podatkov

8. OPREDELITEV TEMELJNIH PRVIN INVESTICIJE

Za izvajanje Zelenega slovenskega lokacijskega okvirja je potrebno zagotoviti:

- Koordinacija znotraj MOP – delovanje projektne sveta in skupine.
- Določitev prioritet MOP – usklajen dogovor znotraj organizacijskih enot.
- Enotna koordinacija MOP napram MJU.
- Zagotovitev zadostnih finančnih sredstev za področje digitalizacije.
- Zagotovitev ustreznega števila strokovnih sodelavcev.
- Posodobitev strojne in programske opreme.
- Zagotovitev informacijske infrastrukture.
- Zagotovitev enotne platforme znotraj MOP.
- Digitalizacija procesov in razvoj aplikacij.
- Enotno izobraževanje na področju digitalizacije.

8.1. Predhodne idejne rešitve, študije in načrti

8.1.1. Strateški načrt za digitalizacijo prostora in okolja na MOP – eMOP

Povzetek:

Strateški načrt digitalizacije MOP je krovni dokument, ki opredeljuje celotno investicijo eMop, ki bo financirana iz različnih virov financiranja. Nastajal je v sodelovanju vseh direktoratskih in organov v sestavi MOP in kot tak predstavlja konsenzualno pot razvoja celotnega ministrstva, kjer bo vsak od partnerjev prispeval svoj del celote v skupni zgodbi.

Ena najpomembnejših značilnosti dokumenta je jasna potreba po horizontalni usklajenosti rešitev na področju informacijskih sistemov, kakor tudi podatkov. Predvideva izgradnjo skupnih gradnikov informacijskih sistemov, skupne podatkovne standarde in servise za manipulacijo s podatki iz vseh področij ministrstva -področja okolja, voda, prostora in nepremičnin.

Najpomembnejši cilj projekta eMOP je izenačiti stopnjo razvitosti vseh deležnikov MOP in jih horizontalno povezati oz. njihove rešitve integrirati v enoten informacijski sistem.

Pripravljena je organizacijska shema za izvedbo projekta v sestavi programskega sveta (strateške usmeritve, sestava: direktorji direktoratskih in organov v sestavi), programske skupine (koordinacijska skupina na nivoju izvedbe, vodje projektnih skupin posamezne organizacijske enote), projektnih skupin (izvedbene naloge) ter projektna pisarna.

Izdelana in potrjena **shema povezave ključnih procesov** na področju prostora, nepremičnin, okolja, voda in narave kot eden nosilnih stebrov digitalizacije na Ministrstvu za okolje in prostor.

8.1.2. Sektorske strategije, idejne rešitve, študije in načrti

8.1.2.1. Direktorat za prostor, graditev in stanovanja in Geodetska uprava Republike Slovenije

STROKOVNA ŠTUDIJA GLEDE STANJA, MOŽNOSTI IN UPRAVIČENOSTI IZBOLJŠAV PODATKOV IN PODATKOVNE INFRASTRUKTURE, KI JO ZAGOTAVLJA ALI UPORABLJA GEODETSKA UPRAVA RS – DIGITALNI PROSTOR ZA ZELENE NALOŽBE

Povzetek:

Urejanje prostora in umeščanje objektov v prostor bo v prihodnosti eden ključnih razvojnih izzivov države. Zaradi zaostrenih pogojev (podnebne spremembe, varstveni in okoljski predpisi, vse večja občutljivost ljudi za spremembe, strah pred migracijami, epidemijami, zdravo okolje, zdrava hrana, pitna voda itd.) bo vse težje najti prostor za razvojne težnje (infrastruktura, gospodarstvo). Še za zelo nujne javne investicije (železnica, tretja razvojna os, odpadki, energetika itd.) ne najdemo več ustreznega prostora. V urejanje prostora bomo zato morali vložiti bistveno več energije, časa, kadra in sredstev, ker bomo drugače razvojno zaostali za konkurenčnimi državami in regijami.

Želja vseh je, da Slovenija postane investicijsko privlačna država, ki s svojim prostorom upravlja pametno. Osnovni predpogoj za to je transparentna nepremičninska ponudba, ki daje jasne informacije o potrebnih stroških in času za začetek realizacije posamezne investicijske namere. Tega pa brez ustreznega prostorskega načrtovanja in zemljiške politike na državni in lokalni ravni, žal ne moremo doseči. Da je problem še večji - za izvajanje učinkovitega načrtovanja prostora in ukrepov zemljiške politike, poleg resne sistemske namere potrebujemo tudi kvalitetne podatke o rabi prostora (namenska in dejanska raba prostora). Teh pa za celotno Slovenijo na sistemski ravni ni na voljo. Ujeti smo v začaran krog, ki ga z, v nadaljevanju opisanim programom projektov, želimo preseči in vzpostaviti pogoje za trajnostni, zeleni razvoj Slovenije.

Pripravljena je organizacijska shema za izvedbo projekta v sestavi programskega sveta (strateške usmeritve, sestava: direktorji direktorats in organov v sestavi), programske skupine (koordinacijska skupina na nivoju izvedbe, vodje projektnih skupin posamezne organizacijske enot), projektnih skupin (izvedbene naloge) ter projektna pisarna.

PILOT MOP

Povzetek:

V okviru pripravljanih aktivnosti Ministrstva za okolje in prostor že izvaja **pilotno nalogo** (Pogodba št. 2550 – 21 – 510001) s katero se **preverja izvedljivost predvidenih projektnih ciljev in pripravi potrebno projektno dokumentacijo**. Predlog pilotnega projekta smo pripravili v sodelovanju z občinami, regijami in zunanjimi strokovnjaki. V pilotnem projektu bodo oblikovane enotne in povezljive metodologije, ki se na manjših območjih pilotno izvajajo v realnem okolju. Pilotni projekt obsega področja:

- zagotovitev podatkov urejanja prostora na lokalni ravni (OPN nove generacije),
- vzpostavitev evidence stavbnih zemljišč na lokalni ravni in ukrepi zemljiške politike (evidenca stavbnih zemljišč, zemljiška politika, razvrednotena območja, komunalna opremljenost, načrti preskrbe s stavbnimi zemljišči),
- infrastruktura za prostorske informacije na lokalni, regionalni in državni ravni (moderne tehnologije, kompetenčni centri, implementacija PNGO, monitoring prostora),
- priprava investicijske dokumentacije in projektna pisarna.

8.1.2.2. Direktorat za vode in investicije

Izvedba analize obstoječega stanja Informacijskega sistema javnih služb varstva okolja s pripravo osnovne dokumentacije v obliki shem arhitekture in varnostni pregled kode za namene izpolnitve minimalnih zahtev za nameščanje informacijskih rešitev na centralno infrastrukturo.

V okviru evidenčnega postopka javnega naročila v sodelovanju z naročnikom trenutno izvajamo aktivnosti glede možnosti migracije obstoječega informacijskega sistema javnih služb varstva okolja na centralno infrastrukturo MJU.

Glavni namen razpisane naloge je, da se pripravi vsa potrebna osnovna dokumentacija z analizo stanja obstoječega informacijskega sistema IJSVO za potrebe določitve minimalnih zahtev za nameščanje informacijske rešitve na centralno infrastrukturo MJU in izvede

varnostni pregled kode na način, da se odpravijo vse napake, ki bi potencialno onemogočile, da obstoječa informacijska rešitev ne bi izpolnila minimalnih zahtev.

V okviru novo sprejetega operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (št. 35400-6/2020/4) je med navedenimi ukrepi tudi ukrep za izboljšanje informacijskega sistema javnih služb varstva okolja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. Dokument je dosegljiv na povezavi: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Voda/Odvajanje_ciscenje_komunalne_vode/op_odvajanje_ciscenje_komunalne_vode_2020.docx.

Za doseganje dobrega stanja voda in drugih, z vodami povezanih ekosistemov pa je v okviru Programa ukrepov upravljanja voda med drugimi naveden temeljni ukrep OS2a z nazivom »Vodenje in vzdrževanje informacijskega sistema okolja«

8.1.2.3. Direktorat za okolje

Direktorat za okolje ima vzpostavljenih nekaj manjših nepovezanih podatkovnih zbirk, ki so večinoma potrebne posodobitve in nadgradnje. Pregled stanja je bil narejen ob odločitvi za vključitev Direktorata za okolje v eMOP. Direktorat za okolje za svoje delovanje uporablja tudi podatkovne zbirke drugih direktorats ali organov v sestavi. Podatki, ki so potrebni v delovnem procesu, se ne pridobivajo sistemsko, temveč individualno.

Nadgradnja sistema ePlan za postopke celovite presoje vplivov na okolje za plane in programe, ki niso prostorski akti

V okviru sistema ePlan, ki podpira procese na področju prostorskega načrtovanja, so vključeni tudi postopki celovite presoje vplivov na okolje za prostorske akte. Obstoječo infrastrukturo ePlana bomo uporabili in jo nadgradili na način, da bo uporabna tudi za postopke celovite presoje vplivov na okolje za druge plane in programe, ki niso prostorski akti. S tem bomo izboljšali dostopnosti do storitev, povezovanje in upravljanje podatkov ter poenotili in poenostavili postopke.

8.1.2.4. Agencija Republike Slovenije za okolje

Vzpostavitev sistema IS okolje 1.1

Zaključen projekt vzpostavitev IS Okolje 1.1 podaja izhodišča in usmeritve za nadaljno digitalizacijo upravnega postopka izdaje okoljevarstvenih dovoljenj in po reorganizaciji ARSO za vzpostavitev IS za obratovalne monitoringe. Ključna aktivnost v nadaljevanju gradnje IS Okolja mora biti ravno povezovanje med obstoječimi sistemi znotraj MOP-a.

Vzpostavitev informacijskega sistema za naravovarstvo NarclS

Projekt je trenutno v teku, cilj je vzpostavitev centralnega repozitorija naravovarstvenih podatkov za potrebe države. Centralni repozitorij bo na enem mestu povezal podatke in njihovo upravljanje med 8 partnerji v projektu. Ena od akcij na projektu je tudi zagotavljanje dolgotrajnosti rezultatov projekta (sistem NarclS). V njej bomo naslavljali uporabnost za javnost in upravljavce zavarovanih območij ter povezovanje znotraj MOP-a na področju urejanja prostora.

8.1.2.5. Direkcija Republike Slovenije za vode

V pripravi Strateškega načrta za digitalizacijo prostora in okolja na Ministrstvu za okolje in prostor (na kratko eMOP) je bil opravljen pregled internih sistemov, povezljivosti procesov med internimi sistemi in znotraj sistemov MOP.

V preteklih treh letih je bilo na DRSV vloženega veliko truda za nadgradnjo popisa vodnih objektov in naprav. Izdelan je bil osnutek strukture podatkovne baze za izvedbo popisa. Struktura je bila testirana na dveh pilotnih območjih (območje Krke v sklopu projekta Interreg-Danube Floodplain; območje Dravinje v okviru projekta LIFE-IP Natura) in ustrezno nadgrajena. V okviru priprav na projekt celovite hidrološko-hidravlične analize porečja Savinje so bili razviti koncepti nadgradnje podatkovnih zbirk o ogroženih območjih in vodnih objektih ter napravah relevantnih za upravljanje voda na ravni porečja. Trenutno projekt poteka s pomočjo zunanjih strokovnjakov in že daje prve rezultate. Aktivnost se razume kot vzorčni projekt za nadgradnjo podatkovnih zbirk tudi na drugih porečjih po Sloveniji.

Opredeljene aktivnosti pomenijo tudi nadaljevanje izvajanja ukrepa Informacijski sistem varstva okolja za področje voda (OS2b), predvidenega v Programu ukrepov upravljanja voda.

8.2. Okvirni obseg in specifikacije investicijskih stroškov

Z ukrepom Zeleni slovenski lokacijski okvir bo izvedena celovita reforma prostorske, okoljske in zemljiške politike za pospešitev razvojnih investicij z digitalnim in zelenim prehodom, kot izboljšanje poslovnega okolja in prispevek k administrativni razbremenitvi. Horizontalna digitalna povezanost prostora, okolja, nepremičnin, voda in narave bo omogočila pametno upravljanje s prostorom kot omejenim naravnim virom ter nižjo pozidanostjo novih zemljišč in s tem povečano odpornostjo na podnebne spremembe. Digitalne lokacijske storitve bodo javnim organom, podjetjem ter državljanom olajšale prehod na zeleno in ogljično nevtralno gospodarstvo ter zmanjšale upravno breme. Bistveno bodo pripomogle k obvladovanju okoljskih in zdravstvenih tveganj. Služile bodo za pripravo na poplavno varnost, odzive na podnebne spremembe ter monitoring stanja prostora in okolja, pritiskov na zemljišča in okoljskih tveganj. V primeru novih epidemij bodo omogočale hitro teritorialno lociranje bolezni, sledenje širjenja bolezni v realnem času in spremljanje učinkov sprejetih ukrepov. K zmanjševanju epidemioloških tveganj bo prispevalo tudi zmanjšano število neposrednih interakcij z upravnimi organi zaradi digitalizacije procesov. Enoten podatkovni prostor bo omogočal razvoj pametnih krožnih in drugih aplikacij vrednosti vzdolž dobavnih verig.

V okviru ukrepa bodo izvedene aktivnosti za medsebojno povezavo ključne prostorske in okoljske digitalne podatkovne infrastrukture (povezava procesov, podatkov in storitev), omogočeni bodo dostopi do digitalnih podatkov in storitev na področju prostora, okolja, nepremičnin, voda in narave, nadalje aktivnosti za povečanje in izboljšanje načina uporabe digitalnih podatkov in storitev v okviru izobraževalnega središča, aktivnosti za vzpostavitev okolja za lokacijske in druge storitve ter aktivnosti za vzpostavitev četrte komponente državnega koordinatnega sistema ter digitalizacija drugih podatkovnih zbirk.

Investicija bo financirana z Načrta za okrevanje in odpornost in bo zaključena do 31. 07. 2026. Za izvajanje sistemskih nalog po zaključku te investicije bodo naloge financirane iz rednih sredstev. Investicijo bomo dodatno financirali iz Podnebnega sklada v letih 2022 in 2023.

Vrednost investicije Zeleni slovenski lokacijski okvir:

Sredstva iz NOO:

PROJEKT	CELOTNA OCENJENA VREDNOST PROJEKTA [EUR]	OCENJENA VREDNOST PROJEKTA v NOO [EUR]	VREDNOST PROJEKTA BREZ DDV [EUR]	VREDNOST ŽE VKLJUČENEGA DDV [EUR]	DODATNA VREDNOST DDV [EUR]	PREOSTALA VREDNOST PROJEKTA [EUR]
			Vir financiranja: NOO	Vir financiranja: državni proračun	Vir financiranja: državni proračun	Vir financiranja: drugi viri
Zeleni slovenski lokacijski okvir	39.660.000	33.500.000	33.500.000		6.160.000	
SKUPAJ	39.660.000	33.500.000	33.500.000	0	6.160.000	

Dopolnitev iz Podnebnega sklada:

PROJEKT	CELOTNA OCENJENA VREDNOST PROJEKTA [EUR]	OCENJENA VREDNOST PROJEKTA v Podnebnem skladu [EUR]	VREDNOST PROJEKTA BREZ DDV [EUR]	VREDNOST ŽE VKLJUČENEGA DDV [EUR]	DODATNA VREDNOST DDV [EUR]	PREOSTALA VREDNOST PROJEKTA [EUR]
			Vir financiranja: Podnebni sklad	Vir financiranja: državni proračun	Vir financiranja: državni proračun	Vir financiranja: drugi viri
Zeleni slovenski lokacijski okvir	5.100.000	4.180.328	4.180.328		919.627	
SKUPAJ	5.100.000	4.180.328	4.180.328	0	919.627	

Investicija NOO: Zeleni slovenski lokacijski okvir (Digitalizacija prostora in okolja)			Vrednost (EUR)	DDV (EUR)	Skupna vrednost (EUR)	Delež [%]
1.	Razvoj in nadgradnja informacijskih sistemov	IS Okolja, IS Vode, IS Narave, IS IJSVO, IS nepremičnine (GJI), IS prostor (evidenca stavbnih zemljišč), Implementacija celotnega sistema, Distribucija za potrebe uporabnikov	7.000.000	1.540.000	8.540.000	21
2.	Podatkovne zbirke	Vektorizacija EN, Lidar, 3-D državni topografski sistem, Distribucija za potrebe uporabnikov, Poplavna in erozijska ogroženost, 4D državni koordinatni sistem, Lokalne ESZ (212 občin), druge	15.800.000	3.476.000	19.276.000	47
3.	Študije, raziskave, nadzor	Študije, raziskave in nadzor	1.000.000	220.000	1.220.000	3
4.	Koordinacija in projektna pisarna	Administracija, Koordinacija, Storitve in svetovanje	1.000.000	220.000	1.220.000	3
5.	Oprema	Državni računalniški oblak (MJU), Strežniško infrastrukturo (ARSO), Zmogljivi prenosni računalniki (z doc post), Druga oprema (slušalke,kamera), Tiskalniki, Pametne table, Tablice, Geodetska oprema, Druga oprema za zajem prostorskih in okoljskih podatkov, Najem prostorov	2.700.000	594.000	3.294.000	8
6.	Usposabljanje in informiranje	Usposabljanje in izobraževanje, Informiranje	500.000	110.000	610.000	1
7.	Stroški dela	Strokovni kader na razvoj in vodenje geoinformacijskih vsebin in sistemov, Strokovni kader za lokalno raven	5.500.000	0	5.500.000	16
			33.500.000	6.160.000	39.660.000	100

Investicija Podnebni sklad: Zeleni slovenski lokacijski okvir (Digitalizacija prostora in okolja)			Vrednost (EUR)	DDV (EUR)	Skupna vrednost (EUR)	Delež [%]
1.	Razvoj in nadgradnja informacijskih sistemov	EKOvode-BIO Vode in nadgradnja v informacijski sistem za ekološko stanje voda			600.000	12

2.	Podatkovne zbirke	Vzpostavitev ESZ na lokalni ravni - pozidano (212 občin); javno naročilo			4.500.000	88
3.	Študije, raziskave, nadzor					
4.	Koordinacija in projektna pisarna					
5.	Oprema					
6.	Usposabljanje in informiranje					
7.	Stroški dela					
					5.100.000	100

Stroške investicije predstavljajo stroški:

1. Stroški razvoja, horizontalna integracija informacijskih storitev in razvoj e-storitev 21 %
2. Digitalizacija podatkovnih zbirk 47 %
3. Stroški študij, nadzora in kontrole 3 %
4. Stroške koordinacije in projektne pisarne 3 %
5. Stroški nabave opreme 8 %
6. Stroške usposabljanja in informiranja 1 %
7. Stroške zaposlitev 16 %

Stroški razvoja, horizontalne integracije informacijskih storitev in razvoj e-storitev predstavljajo dobrih 21 % celotne investicije in vključujejo stroške IS Okolje, IS Narave, IS Vode, IS IJSVO, IS nepremičnine (GJI), IS prostor (evidenca stavbnih zemljišč) ter stroške implementacije celotnega sistema in distribucije za potrebe uporabnikov.

Stroški digitalizacije podatkovnih zbirk predstavljajo 47 % celotne investicije. V stroške so vključeni stroški Cikličnega laserskega skeniranja Slovenije, 3-D državni topografski sistem, vektorizacija etažnih načrtov, podatkovne zbirke za poplavno in erozijsko ogroženost (opozorilne karte poplav, karte ukrepov ipd.) in drugi. Strošek razvoja podatkovnih zbirk predstavlja tudi strošek financiranja lokalne prostorske podatkovne infrastrukture (evidenca stavbnih zemljišč) in sicer dobrih 30 % investicije lokalnih skupnosti v prostorsko podatkovno infrastrukturo (skupna ocena 19 mio EUR) preostalo iz drugih virov.

Stroški za izdelavo študij, analiz ter nadzora in kontrole kakovosti razvoja informacijskih sistemov in podatkovnih zbirk vsebujejo stroške priprave metodologije za povezovanje procesov, priprave metodologij zajema in testni zajem podatkov, pomoč pri pripravi tehničnih dokumentacij, priprava sistema za nadzor spremljanja stanja, kakovostni pregled in ureditev podatkov pred migracijo v nov sistem, kontrola pozicijske in druge kakovosti podatkov, nadzor nad pripravo informacijskih sistemov ipd. Pri nalogah nadzora gre za neodvisni kakovostni pregleda podatkov pred migracijo v nove sisteme, kontrolo pozicijske natančnosti, točnosti, skladnosti podatkov ter neodvisni končni pregled informacijskih sistemov pred dokončno implementacijo sistemov.

Med stroške razvoja in implementacije so uvrščeni tudi stroški projektne pisarne, ki skrbi za koordinacijo zelo obsežne investicije, za vsebinsko usklajevanje, za administrativno, informacijsko, pravno in strokovno pomoč. Projektna pisarna bo opravljala naloge administrativne, vsebinske in druge koordinacije zelo obsežne tako vsebinsko, informacijsko kot tudi organizacijske investicije. V investicij namreč sodeluje več organizacijskih enot in sicer Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, Direktorat za vode in investicije, Direktorat za okolje, Geodetska uprava RS, Agencija za okolje RS, Direkcija za vode. Skrbela bo za celotno administracijo, pripravo javni naročil, izvajanje postopkov, skrbela bo za vsebinsko povezovanje informacijskih sistemov predvsem na procesni in podatkovni ravni, nudila bo dodatno specialno vsebinsko pomoč, spremljala mejnike ipd.

Med stroške opreme uvrščamo stroške nakupa in/ali najema programske ter strojne opreme za strežniške infrastrukture in informacijske sisteme (najem oblačnih kapacitet) in na podlagi usmeritev Ministrstva za javno upravo znašajo 20 % stroška razvoja informacijskih sistemov, razen IS okolje in narava, ki jih ima ARSO na svoji infrastrukturi. Stroški skupne infrastrukture predstavljajo 10 % za HW, 8 % licence, 2 % nepredvideni stroški. Med stroške opreme so uvrščeni tudi stroški nakupa dodatne druge opreme (tablic, mobilnih naprav, geodetskih in drugih instrumentov) potrebne za visoko kakovostno pozicioniranje podatkov v prostoru. Med stroške opreme se šteje tudi najem prostorov za zaposlene, ki bodo koordinirali delo z lokalnimi skupnostmi.

Aktivnosti izobraževanja in usposabljanja ter informiranja in obveščanja. Stroški izobraževanja so ocenjeni na podlagi JN (Organizacija infrastrukture, spremljanje in poročanje; Implementacija informacijske prenove nepremičninskih evidenc, PNGO, Projektna pisarna in storitve promocije ter JN Organizacija infrastrukture, spremljanje in poročanje) na 0,2 mio EUR (5 vsebinskih področij, 10 izobraževalnih dni za vsako področje, 4000EUR/dan). Stroški informiranja so ocenjeni na podlagi JN (Projektna pisarna in storitve promocije ter JN Organizacija infrastrukture, spremljanje in poročanje), kjer so aktivnosti obveščanja in komuniciranja znašale 213.000 EUR za petletno obdobje, (vključujoč stroške dobave promocijskega materiala (zloženke, brošure, svinčniki ipd.), izvedba vsebinskih konferenc oz. dogodkov, priprava strokovnih publikacij, vizualnih predstavitev, objave ipd.) v tem primeru se tematika razširja še na tri dodatne (okolje, narava vode) zelo zahtevne vsebine zato so ocenjeni na 0,3 mio EUR. Skupni stroški usposabljanja in informiranja so ocenjeni na 0,5 mio EUR.

V tem primeru gre za izključno projektne zaposlitve za izvedbo projekta. Projektne zaposlitve v projektu so predvidene na dveh nivojih:

- a) Projektne zaposlitve za vzpostavitev mreže območnih (regijskih) centrov
- b) Projektne zaposlitve za delo na državni ravni na centralnih informacijskih sistemih države na področju okolja, prostora, narave, voda in nepremičnin

a.) Projektne zaposlitve za potrebe vzpostavitve regionalne infrastrukture oz. mrežo območnih (regijskih) centrov bodo služile za povezavo med državo in lokalnimi skupnostmi na področju urejanja prostora (evidence stavbnih zemljišč). Na tem področju trenutno predstavlja največjo težavo velik razkorak med državo in lokalnimi skupnostmi, kar posledično onemogoča skladen razvoj prostora in ne zagotavlja varnih investicij. S tem namenom želimo vzpostaviti mrežo območnih (regijskih) centrov, ki bodo skrbeli za povezavo med državo in lokalnimi skupnostmi. Celotna organizacijska shema temelji na prenosu znanja in poenotenem načinu izvajanja med državo in lokalom. Posamezne lokalne skupnosti (občine) se bodo združevale v takšnem centru in na organiziran (centraliziran) način izvajale projekte vzpostavitve prostorskih podatkov (evidence stavbnih zemljišč) in pogojev za pametno upravljanje prostora ter razvoj investicij. To bo omogočilo boljše sodelovanje države, občin in državljanov. Občine bodo dobile podatke za načrtovanje in izvajanje ukrepov zemljiške politike ter usklajevanje aktivnosti na regionalnem nivoju. S tem bodo lastniki, uporabniki, še posebej pa investitorji, ki bodo preko sodobnih informacijskih portalov zanesljivo, celovito in vnaprej informirani o možnostih gradnje na stavbnih zemljiščih. Tako bo povečana varnost investicij ob učinkovitejšem varovanju okolja, kar je osnovni predpogoj za trajnostni razvoj Slovenije. Zato sta predvideni po dve projektni zaposlitvi na 12 območnih (regijskih) centrih v državi, katerih glavna naloga bo koordinacija in pomoč pri vzpostavitvi lokalnih evidenc stavbnih zemljišč, ažuriranje podatkov o stavbnih zemljiščih, organizacija skupnih usposabljanj, nadziranje izvajanja nalog, prevzemanje in potrjevanje rezultatov, organizacijska skupnih usposabljanj občin in državnih organov ipd. Ambicija projekta je, da se območni centri razvijejo v medobčinske uprave za prostor ali medobčinske podatkovne centre. V času izvajanja projekta pripravljene ustrezne pravne podlage ter strateški in akcijski načrt za potrebe dolgoročnega zagotavljanja delovanja regionalne ravni na področju urejanja prostora. Delovanje mreže regionalnih (podatkovnih) centrov na področju urejanja prostora se bo po končanju projekta, po letu 2026, zagotovilo v okviru državnega proračuna v povezavi z lokalnimi skupnostmi.

b.) V okviru projekta pa so na področju razvoja centralnih državnih informacijskih sistemov (procesov in podatkovnih zbirk) prostora, okolja, voda, narave in nepremičnin predvidene projektne zaposlitve in sicer strokovnjakov s specialnimi znanji geo-informatike, informatike, poznavanja prostora, nepremičnin, okolja, voda in narave in drugimi znanji, ki bodo skrbeli za pripravo vsebine in spremljali razvoj posameznega informacijskega sistema, skrbeli za razvoj zbirk podatkov in storitev nad njimi.

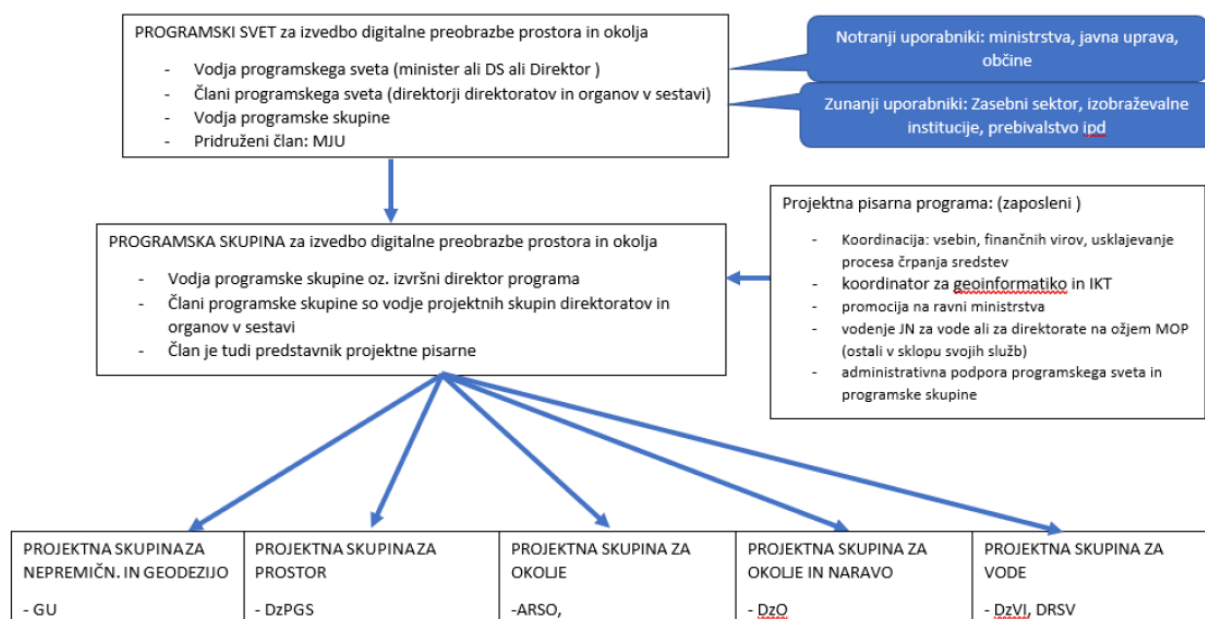
Trenutno namreč predstavlja največjo težavo ministrstva in organov v sestavi pomanjkanje kadra s tovrstnim geo-informacijskim znanjem in izkušnjami. Zato sta predvideni po dve projektni zaposlitvi za posamezno organizacijsko enoto (posamezno področje).

Časovnica

Predvideno je trajanje projekta v obdobju 5 let (2022-2026) s predhodnim pripravljalnim letom (2021).

2021 - 2022	Vzpostavitev organizacijske infrastrukture, priprava dokumentacije, investicijska dokumentacija, modernizacija opreme. Vzpostavitev regionalne infrastrukture za povezavo med državo in občinami. Priprava javnih naročil na področju digitalizacije ključnih podatkovnih zbirk.
2023 - 2024	Vzpostavitev prvega dela inf. infrastrukture in izvedba javnih naročil za dopolnitev prostorskih in okoljskih podatkovnih zbirk na državni ravni. Izdelani šifranti, registri, model za 4D KS. Izvedba javnih naročil na področju povezovanja procesov ključnih informacijskih sistemov ter platforme in storitev. Izobraževanje uporabnikov.
2025 - 2026	Povezava procesov na področju prostora, okolja, nepremičnin, voda in narave za trajne investicije. Vzpostavitev okolja in razvoj storitev povezanih s procesi. Vzpostavitev enotne platforme in vstopne točke za zeleni in digitalni prehod gospodarstva na področju investicij v prostor. Vzpostavljen sistem vizualizacije podatkov in prehod v večdimenzionalni svet za prostorske podatke. Povezava lokalne podatkovne infrastrukture in državne (povezane evidence stavbnih zemljišč na lokalni in državni ravni). Izobraževanje uporabnikov.

8.3. Kadrovsko – organizacijska shema

Slika 13: Organizacijska shema investicije Green SLO4D

Predvidena organizacijska shema na področju digitalne preobrazbe povezuje ožje ministrstvo in organe v sestavi in je zasnovana na način, da sta komunikacija in pretok informacij čim lažja. V investicijo bodo vključene tudi lokalne skupnosti v delu, ki se navezuje na vzpostavitev lokalnih digitalnih podatkovnih zbirk (evidence stavbnih zemljišč).

Zasnovana je dvonivojsko:

Programski (oziroma projektni svet) svet, v katerega so vključeni direktorji direktorats na MOP in direktorji organov v sestavi. Vodja programskega sveta je Direktor direktorata za prostor, graditev in stanovanja.

Projektna skupina, v katero sta vključena po dva predstavnika posameznega direktorata oziroma organa v sestavi.

8.4. Popis potrebne investicijske, projektne, tehnične in druge dokumentacije s časovnim načrtom priprave

V tem poglavju se opredeli tehnična in investicijska dokumentacije, ki jo je potrebno izdelati za izvajanje investicije. Za dokumentacijo se opredeli tudi predvidene stroške in časovni načrt izdelave.

Investicijo je potrebno in smiselno izvesti, saj je skladna z nacionalnimi in mednarodnimi strategijami s področja prostorskih informacij. Pričakovane koristi investicije bodo precej presegle stroške investicije.

V skladu s 4. členom Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list št. 60/2006) je potrebno za investicijske projekte nad vrednostjo 2.500.000 eurov dokument identifikacije investicijskega projekta, predinvesticijska zasnova in investicijski program.

V predinvesticijski zasnovi se preučijo nakazane variante investicije, ki se jih ekonomsko primerja in izbere najustreznejšo.

Za izvedbo investicije bo potrebno izdelati tudi podrobnejšo tehnično dokumentacijo v sklopu katere se podrobneje opredeli tehnične zahteve in obseg del ter s tem povezano oceno vrednosti izvedbe in dokumentacijo za izvedbo javnih naročil za posamezna javna naročila.

Slika 14: Umeščenost Green SLO4D v NOO in prikaz tehnične in investicijske dokumentacije investicije